

Bank BPS

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2010 roku**

Warszawa, 06 czerwca 2011 roku

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
I. Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające.....	9
1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej	9
2. Zasady rachunkowości - opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	13
3. Segmentacja działalności	36
4. Wynik z tytułu odsetek	39
5. Wynik z tytułu prowizji i opłat	39
6. Przychody z tytułu dywidend	40
7. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	40
8. Wynik na działalności inwestycyjnej	40
9. Pozostałe przychody operacyjne	41
10. Pozostałe koszty operacyjne	41
11. Ogólne koszty administracyjne	41
12. Świadczenia pracownicze	42
13. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	43
14. Podatek dochodowy	45
15. Zysk na jedną akcję	47
16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	47
17. Kasa, środki w Banku Centralnym	47
18. Należności od innych banków	48
19. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	48
20. Pochodne instrumenty finansowe	49
21. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	52
22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52
23. Inwestycyjne papiery wartościowe	59
24. Udziały w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	60
25. Rzeczowe aktywa trwałe	61
26. Nieruchomości inwestycyjne	64
27. Wartości niematerialne	64
28. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	65
29. Inne aktywa	66
30. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	66
31. Zobowiązania wobec innych banków	67
32. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	67
33. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	67
34. Zobowiązania wobec klientów	68
35. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	69
36. Pozostałe zobowiązania	70
37. Rezerwy	70
38. Kapitały własne	72
39. Wartość godziwa instrumentów finansowych	73
40. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych	74
41. Działalność powiernicza	75
42. Leasing operacyjny	76
43. Informacje uzupełniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	76
44. Zobowiązania warunkowe i pozabilansowe	77
45. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	79
46. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	80
47. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	81
48. Struktura zatrudnienia	81
49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	81
50. Zakładowy Fundusz świadczeń socjalnych („ZFSS”)	81
51. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej	82
52. Zarządzanie kapitałem	107
II. Zastosowanie MSSF po raz pierwszy	111

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek	4	639 609	577 311
Koszty z tytułu odsetek	4	-504 535	-432 632
Przychody z tytułu prowizji i opłat	5	91 498	72 068
Koszty z tytułu prowizji i opłat	5	-29 207	-22 188
Przychody z tytułu dywidend	6	14 487	2 586
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	7	13 223	18 989
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	62 920	33 605
Pozostałe przychody operacyjne	9	25 103	19 353
Pozostałe koszty operacyjne	10	-2 476	-2 574
Ogólne koszty administracyjne	11	-201 196	-178 277
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	13	-8 227	-35 790
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych	24	116	48
Podatek dochodowy	14	16 362	15 006
- bieżący podatek dochodowy		12 954	24 061
- odroczony podatek dochodowy		3 408	-9 055
- przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		82 439	37 125
- przypadający na udziały niekontrolujące		2 514	368
Zysk na jedną akcję z zysku za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej:	15		
podstawowy z zysku za rok obrotowy		0,62	0,28
rozwodniony z zysku za rok obrotowy		0,62	0,28

Grupa Kapitałowa BPS S.A. nie prowadziła w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku oraz dnia 31 grudnia 2009 roku działalności zaniechanej.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	<u>Rok zakończony</u> <u>31 grudnia 2010</u>	<u>Rok zakończony</u> <u>31 grudnia 2009</u>
<i>Nota</i>		
Zyski i straty z tytułu działalności operacyjnej		
Zyski z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-526	6 751
<i>w tym podatek odroczony</i>	85	-1 540
Przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	2 514	-16 357
<i>w tym podatek odroczony</i>	-590	3 837
Rozliczenie wyceny papierów wartościowych reklasyfikowanych z portfela dostępnych do sprzedaży do portfela utrzymywanych do terminu zapadalności	1 229	1 221
<i>w tym podatek odroczony</i>	-288	-286
Aktualizacja wyceny środków trwałych	0	0
<i>w tym podatek odroczony</i>	0	0
Pozostałe	0	0
<i>w tym podatek odroczony</i>	0	0
Zyski i straty z tytułu działalności inwestycyjnej		
Z tego przypadające na:		
- akcjonariuszy jednostki dominującej	85 656	28 740
- udziały niekontrolujące	2 514	368

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Nota	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009	
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	17	789 664	225 470	152 648
Należności od innych banków	18	627 384	1 391 907	1 128 814
Pochodne instrumenty finansowe	20	1 044	722	26 029
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	0	18 072	736
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	5 489 068	4 157 678	3 100 382
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	23	5 789 283	3 185 300	3 430 424
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	23	3 005 239	2 944 383	2 958 718
Inwestycje w jednostki podporządkowane	24	846	778	0
Rzeczowe aktywa trwałe	25	149 635	137 642	136 717
Wartości niematerialne	27	34 859	26 058	15 054
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	14	0	27	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14	5 988	9 841	37
Inne aktywa	29	303 148	32 610	34 193
		16 196 157	2 101 458	10 988 759
LIABILIA				
Zobowiązania wobec innych banków	31	13 486 505	9 946 141	8 735 240
Pochodne instrumenty finansowe	20	699	1 435	22 698
Zobowiązania wobec klientów	34	1 783 552	1 406 593	1 569 671
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	35	233 222	150 361	66 623
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	14	7 266	16 802	1 873
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14	299	0	1 260
Pozostałe zobowiązania	36	124 921	121 584	116 962
Rezerwy	37	4 442	5 948	5 790
		15 636 886	11 638 864	10 538 356
Kapitały własne				
Kapitał zakładowy	38	133 247	133 247	133 247
Kapitał zapasowy	38	268 592	227 997	190 707
Kapitał z aktualizacji wyceny	38	-4 633	-7 850	535
Niepodzielony wynik finansowy	38	30 317	51 945	105 782
Wynik roku bieżącego	38	82 439	37 125	0
Pozostałe kapitały	38	37 974	34 374	31 974
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej razem		547 936	476 838	462 245
Udziały niekontrolujące		7 316	4 786	1 390
		555 252	481 624	463 635
inne zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
		10 988 759	10 988 759	10 988 759

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik roku bieżącego	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku	Kapitał przypadający na akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Zysk/strata netto za okres	0	0	0	0	0	82 439	82 439	2 514	84 953
Inne całkowite dochody netto	0	0	0	3 217	0	0	3 217	0	3 217
Całkowite dochody netto	0	0	0	3 217	0	82 439	85 656	2 514	88 170
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	0	0	0	0	37 125	-37 125	0	0	0
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	0	40 566	3 600	0	-44 166	0	0	0	0
Podział zysku z przeznaczeniem na dywidendę	0	0	0	0	-14 494	0	-14 494	0	-14 494
Pozostałe	0	29	0	0	-93	0	-64	16	-48

Nota

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik roku bieżącego	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku	Kapitał przypadający na akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Zysk/strata netto za okres	0	0	0	0	0	37 125	37 125	368	37 493
Inne całkowite dochody netto	0	0	0	-8 385	0	0	-8 385	0	-8 385
Całkowite dochody netto	0	0	0	-8 385	0	37 125	28 740	368	29 108
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	0	0	0	0	53 584	-53 584	0	0	0
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	0	36 681	2 400	0	-39 382	0	-301	0	-301
Podział zysku z przeznaczeniem na dywidendę	0	0	0	0	-14 494	0	-14 494	0	-14 494
Zmiana stanu udziałów niekontrolujących w wyniku emisji akcji	0	609	0	0	39	0	648	3 028	3 676
Pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nota

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przeplwy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		84 953	37 493
Korekty razem:		-262 041	247 459
Amortyzacja	11	18 130	15 301
Odsetki		-128 084	-154 572
Dywidendy otrzymane	6	-14 487	-2 586
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		-983	-779
Zmiana stanu należności od innych banków	43	3 041	131 003
Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		18 072	-17 336
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	43	-1 202 933	-1 022 028
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	43	-2 596 414	234 729
Zmiana innych aktywów	43	-270 440	1 583
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków		3 540 364	1 210 901
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		-1 058	4 044
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		0	0
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		376 959	-163 078
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		3 337	4 622
Zmiana stanu rezerw		-1 506	158
Zapłacony podatek dochodowy		-22 463	-9 159
Bieżący i odroczone podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	14	16 362	- 15 006
Zyski (straty) jednostek podporządkowanych ujęte w wyniku finansowym	24	-116	-48
Inne korekty		178	-302
		15 072	25 952
Przeplwy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		783 830	998 071
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		0	0
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		0	0
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		0	50
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		633 400	819 200
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		2 908	2 221
Dywidendy otrzymane	6	14 487	2 586
Inne wpływy inwestycyjne		133 035	174 014
Wydatki		441 764	1 300 623
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		0	0
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		0	0
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		3 706	780
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		397 025	1 271 174
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		41 033	28 669
Inne wydatki inwestycyjne		0	0
		396 763	1 026 663

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	80 057	86 884
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek	0	0
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	80 057	83 208
Wpływy netto z emisji i dopłat do kapitału od udziałów niekontrolujących	0	3 676
Inne wpływy finansowe	0	0
Wydatki	24 472	20 217
Splaty długoterminowych kredytów i pożyczek	0	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	16	14 491
Inne wydatki finansowe	9 981	5 726
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym		
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	3 474	-332
Środki pieniężne na początek okresu	43	1 031 975
Środki pieniężne na koniec okresu	220 563	49 067
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0

I. Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. („Grupa Kapitałowa”) jest Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. („BPS S.A.”, „Bank”, „jednostka dominująca”).

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. („BPS S.A.”, „Bank”) został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 65 z dnia 22 października 1991 roku. Pierwotnie działał pod firmą Gospodarczy Bank Południowo-Zachodni S.A. („GBPZ S.A.”) z siedzibą we Wrocławiu. Na podstawie uchwały nr 12/2001 Walnego Zgromadzenia GBPZ S.A. podjętej w dniu 16 maja 2001 roku, firmę zmieniono na Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. Zmiana firmy na Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. została zarejestrowana w KRS w dniu 27 marca 2002 roku. Obecnie siedziba Banku mieści się w Warszawie przy ul. Płockiej 9/11B.

Bank jest wpisany do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta Warszawy, XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000069229 nadanym w dniu 10 grudnia 2001 roku.

Bankowi nadano w dniu 6 sierpnia 2002 roku numer statystyczny REGON: 930603359.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Akcjonariat Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku jest następujący:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji	Liczba głosów %	Udział w kapitale zakładowym %
Ministerstwo Skarbu Państwa	2 104 560	1,58%	1,58%
Banki Spółdzielcze:			
- Banki Spółdzielcze Zrzeszone	109 244 562	81,99%	81,99%
- Banki Spółdzielcze Niezrzeszone	2 352 397	1,77%	1,77%
- Banki Spółdzielcze Współpracujące	3 349 770	2,51%	2,51%
Inne Banki Polskie:	4 747 641	3,56%	3,56%
Banki Zagraniczne:	4 217 815	3,17%	3,17%
Pozostali akcjonariusze:			
- osoby fizyczne	1 098 714	0,82%	0,82%
- pozostali	6 131 318	4,60%	4,60%
Razem	133 246 777	100,00%	100,00%

Akcjonariat Banku na dzień 31 grudnia 2009 roku jest następujący:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji	Liczba głosów %	Udział w kapitale zakładowym %
Ministerstwo Skarbu Państwa	2 104 560	1,58%	1,58%
Banki Spółdzielcze:			
- Banki Spółdzielcze Zrzeszone	108 838 358	81,68%	81,68%
- Banki Spółdzielcze Niezrzeszone	3 025 644	2,27%	2,27%
- Banki Spółdzielcze Współpracujące	2 918 390	2,19%	2,19%
Inne Banki Polskie:	4 712 478	3,54%	3,54%
Banki Zagraniczne:	4 217 815	3,17%	3,17%
Pozostali akcjonariusze:			
- osoby fizyczne	1 287 214	0,97%	0,97%
- pozostali	6 142 318	4,61%	4,61%
Razem	133 246 777	100,00%	100,00%

Bank sprawując funkcję banku zrzeszającego, na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z dnia 7 grudnia 2000 roku z późniejszymi zmianami, działa na rzecz rozwoju banków spółdzielczych zrzeszenia i prowadzi niekonkurencyjną wobec zrzeszonych banków działalność komercyjną na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych.

Bank prowadzi operacje zarówno w polskich złotych jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie krajowym. Ponadto, poprzez jednostki zależne Grupa Kapitałowa między innymi prowadzi działalność maklerską, oraz windykacyjną.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie następujących czynności:

1. Przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
2. Prowadzenie innych rachunków bankowych,
3. Udzielanie kredytów,
4. Udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
5. Emitowanie bankowych papierów wartościowych,
6. Przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
7. Udzielanie pożyczek pieniężnych,
8. Operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warranty,
9. Wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
10. Terminowe operacje finansowe,
11. Nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
12. Przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
13. Prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
14. Udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
15. Wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
16. Pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
17. Wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
18. Obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
19. Dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
20. Dokonywanie na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
21. Nabywanie i zbywanie nieruchomości,
22. Świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
23. Świadczenie następujących usług finansowych:
 - pośrednictwo ubezpieczeniowe,
 - przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - nabywanie lub zbywanie na własny rachunek papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania, instrumentów rynku pieniężnego oraz kontraktów terminowych, swapów, umów forward na stopę procentową, oraz innych instrumentów pochodnych, których instrumentem bazowym jest papier wartościowy, waluta, stopa procentowa, wskaźnik rentowności lub inny instrument pochodny, indeks finansowy lub wskaźnik finansowy, które są wykonywane przez dostawę lub rozliczenie pieniężne, o ile przedmiotem tych czynności są papiery wartościowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2005 roku Nr 183 poz.1538 z późn. zm.), lub inne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe,
24. Prowadzenie na zlecenie ewidencji obligacji,
25. Factoring,
26. Leasing finansowy,
27. Prowadzenie transakcji na rynku pochodnych instrumentów finansowych,
28. Zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
29. Pośredniczenie w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych,
30. Wykonywanie zadań i czynności na rzecz zrzeszonych banków spółdzielczych, określonych w umowie Zrzeszenia,

31. Występowanie w uzasadnionych przypadkach do Komisji Nadzoru Finansowego o zastosowanie środków przewidzianych w ustawie Prawo bankowe,
32. Realizowanie zawartych umów o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie zastępczej obsługi obrotu oszczędnościowego,
33. Dokonywanie obrotu wierzytelnościami przejętymi od banków spółdzielczych w celu ich restrukturyzacji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku w skład Grupy Kapitałowej wchodzi Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące jednostki zależne objęte metodą konsolidacji pełnej:

Jednostki zależne	Metoda konsolidacji	Procentowy udział Grupy w głosach	
		31.12.2010	31.12.2009
Dom Maklerski Banku BPS S.A.	Metoda pełna	62,51%	62,51%
Centrum Finansowe Banku BPS S.A.	Metoda pełna	100,00%	100,00%

Ponadto na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku Bank posiadał akcje następujących jednostek stowarzyszonych:

Jednostki stowarzyszone	Metoda konsolidacji	Procentowy udział Grupy w głosach	
		31.12.2010	31.12.2009
Centrum Technologii Informatycznych IT Card S.A.	Metoda praw własności	18,25%	18,25%

Centrum Finansowe Banku BPS S.A. powstało 3 czerwca 2008 roku. Kapitał zakładowy Centrum Finansowego Banku BPS S.A. w pełni wpłacony wynosi 1.150 tys. zł. Jedynym akcjonariuszem jest Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. Przedmiotem działalności Centrum Finansowego jest restrukturyzacja i windykacja należności trudnych, świadczona na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości i banków spółdzielczych.

Dom Maklerski Banku BPS S.A. został utworzony w dniu 11 kwietnia 2008 roku. Spółka prowadzi działalność maklerską na podstawie zezwolenia z dnia 17 grudnia 2008 roku udzielonego przez Komisję Nadzoru Finansowego. W dniu 6 stycznia 2009 roku uzyskał status członka GPW S.A. Jest także uczestnikiem systemu rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz pierwszym domem maklerskim w Polsce, który od chwili rozpoczęcia działalności stosuje Kanon Dobrych Praktyk Rynku Finansowego.

Kapitał zakładowy Domu Maklerskiego Banku BPS S.A. w pełni wpłacony wynosi 6.669 tys. zł. Głównymi akcjonariuszami są Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i banki spółdzielcze. Dom Maklerski świadczy usługi maklerskie podmiotom gospodarczym i klientom indywidualnym.

Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej jednostki dominującej

Skład Zarządu Banku BPS S.A.

31.12.2010	31.12.2009
1. Mirosław Anastazy Potulski Prezes Zarządu Banku	1. Mirosław Anastazy Potulski Prezes Zarządu Banku
2. Krzysztof Adam Jagielski Wiceprezes Zarządu Banku	2. Krzysztof Adam Jagielski Wiceprezes Zarządu Banku
3. Piotr Pokropek Wiceprezes Zarządu Banku	3. Piotr Pokropek Wiceprezes Zarządu,
4. Aleksander Jarosław Trojanowicz Wiceprezes Zarządu Banku	4. Aleksander Jarosław Trojanowicz Wiceprezes Zarządu Banku
	5. Aniela Stefania Szafran* Wiceprezes Zarządu Banku

* Z dniem 30 września 2010 roku Pani Aniela Szafran przestała pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku.

Skład Rady Nadzorczej Banku BPS S.A.

31.12.2010	31.12.2009*
1. Wojciech Kulak Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku	1. Romuald Piotruk Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku
2. Mirosław Jan Michałowski Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku	2. Mirosław Jan Michałowski Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku
3. Andrzej Tadeusz Kocój Sekretarz Rady Nadzorczej	3. Andrzej Tadeusz Kocój Sekretarz Rady Nadzorczej
4. Józef Bogusław Cieszyński Członek Rady Nadzorczej Banku	4. Józef Bogusław Cieszyński Członek Rady Nadzorczej Banku
5. Jan Czesak Członek Rady Nadzorczej Banku	5. Jan Czesak Członek Rady Nadzorczej Banku
6. Józef Błażej Czysz Członek Rady Nadzorczej Banku	6. Józef Błażej Czysz Członek Rady Nadzorczej Banku
7. Roman Marlan Domański Członek Rady Nadzorczej Banku	7. Roman Marian Domański Członek Rady Nadzorczej Banku
8. Roman Kazimierz Górczyński Członek Rady Nadzorczej Banku	8. Roman Kazimierz Górczyński Członek Rady Nadzorczej Banku
9. Roman Hrynkiewicz Członek Rady Nadzorczej Banku	9. Roman Hrynkiewicz Członek Rady Nadzorczej Banku
10. Krzysztof Kajko Członek Rady Nadzorczej Banku	10. Krzysztof Kajko Członek Rady Nadzorczej Banku
11. Józef Jan Myrczek Członek Rady Nadzorczej Banku	11. Wojciech Kulak Członek Rady Nadzorczej Banku
12. Romuald Piotruk Członek Rady Nadzorczej Banku	12. Józef Jan Myrczek Członek Rady Nadzorczej Banku
13. Hanna Barbara Ruszczyńska Członek Rady Nadzorczej Banku	13. Hanna Barbara Ruszczyńska Członek Rady Nadzorczej Banku
14. Zygmunt Sitek Członek Rady Nadzorczej Banku	14. Zygmunt Sitek Członek Rady Nadzorczej Banku

* W dniu 30 czerwca 2009 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku BPS S.A. powołało osoby do Rady nadzorczej na kadencję obejmującą lata 2009-2013.

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Uchwałą Zarządu Banku z dnia 06 czerwca 2011 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BPS S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zostało zatwierdzone do publikacji.

2. Zasady rachunkowości - opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych, które wyceniane są do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys.zł).

Oświadczenie o zgodności

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku BPS S.A. za rok 2010 zostało sporządzone zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami („Ustawa”).

Ustawa nałożyła na Grupę Kapitałową obowiązek przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. W chwili obecnej, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej („UE”) proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę Kapitałową zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF oraz standardami MSSF przyjętymi przez Unię Europejską.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wszystkimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku stanowi pierwsze roczne, pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie ze standardami MSSF. Na potrzeby niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, datą przejścia na stosowanie standardów MSSF był 1 stycznia 2009 roku.

Uzgodnienia kapitałów własnych i wyniku netto za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku, kapitałów własnych i wyniku netto oraz istotnych korekt do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych na dzień 1 stycznia 2009 roku i kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2009 roku sporządzonych zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości i z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zostały zaprezentowane w nocie „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”.

Grupa Kapitałowa zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2010 roku. Grupa Kapitałowa zastosowała identyczne zasady (politykę) rachunkowości przy sporządzeniu bilansu otwarcia według MSSF na dzień 1 stycznia 2009 roku oraz przez wszystkie okresy prezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wszelkie zmiany zasad rachunkowości wprowadzono retrospektywnie z wyjątkiem wyłączeń dopuszczonych przez MSSF, które zostały opisane w nocie nr II. „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”.

Wprowadzenie nowych MSR/MSSF

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy

Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych

Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

MSSF 9 Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena

Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zakończenie tego projektu oczekiwane jest w połowie 2011. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu.

MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe

MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE.

MSSF 11 Wspólne przedsięwzięcia

MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE.

MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach

MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE.

MSSF 13 Wycena według wartości godziwej

MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE.

MSR 12 Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów

Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarządy jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie przewidują, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości, za wyjątkiem zmian, które będą wynikiem wprowadzenia MSSF 9 i zmian do MSSF 7 oraz MSSF 13. Bank jest w trakcie analizy wpływu tych zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Okres i zakres skonsolidowanego sprawozdania

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku,
- dla pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanym kapitale własnym oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2010 roku.

Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji przez jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Działalność zaniechana

Grupa Kapitałowa nie prowadziła w latach zakończonych 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku działalności, która została zaniechana.

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Banku oraz sprawozdania finansowe Domu Maklerskiego BPS oraz Centrum Finansowego BPS sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku wraz z danymi porównywalnymi na 31 grudnia 2009 roku.

Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez Bank, jeżeli bezpośrednio lub pośrednio poprzez swoje jednostki zależne posiada – więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce, chyba że w wyjątkowych okolicznościach można w sposób oczywisty udowodnić, że taka własność nie powoduje sprawowania kontroli. Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiąganie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSR/MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadzone zostały stosowne korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej, w tym przychody i koszty, niezrealizowane zyski oraz zyski i straty wynikające z transakcji w ramach Grupy Kapitałowej, zostały w całości

wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę Kapitałową, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Bank ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa Kapitałowa wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje kontroli nad polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy Kapitałowej w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych Grupa Kapitałowa ujmuje początkowo według ceny nabycia, a następnie rozlicza metodą praw własności. Inwestycja Grupy Kapitałowej w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną na dzień nabycia. Udział Grupy Kapitałowej w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu pozostałych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji Grupa Kapitałowa koryguje o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia.

W przypadku, gdy udział Grupy Kapitałowej w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, Grupa Kapitałowa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach lub tworzy na wszelkie dodatkowe straty rezerwy tylko w takiej wysokości, w jakiej inwestor podjął prawny lub zwyczajowy obowiązek lub dokonał płatności w imieniu spółki stowarzyszonej.

2.2 Dokonywanie szacunków

Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej wymaga od kierownictwa dokonania profesjonalnego osądu, szacunków i określenia pewnych założeń, które mają wpływ na przedstawiane wartości przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań oraz ujawnień dotyczących zobowiązań warunkowych na dzień bilansowy. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa Kapitałowa podejmie, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Poniżej wymieniono obszary, w których profesjonalny osąd oraz szacunki księgowe przy stosowaniu zasad (polityki) rachunkowości miały największy wpływ na kwoty przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

W przypadkach, w których nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej ujmowanych w bilansie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na podstawie aktywnych rynków, określa się ją za pomocą technik wyceny, na przykład modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dane wejściowe uzyskuje się tam, gdzie jest to możliwe, z możliwych do zaobserwowania rynków, jednak tam gdzie nie można tego dokonać, przy ustalaniu wartości godziwej konieczne jest stosowanie profesjonalnego osądu w zakresie dotyczącym ryzyka płynności, ryzyka kredytowego i zmienności. Zmiany założeń dotyczących tych czynników mogą mieć wpływ na wykazywaną wartość godziwą instrumentów finansowych.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa ocenia czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika grupy aktywów finansowych. Poprzez przesłanki utraty wartości rozumie się zdarzenia lub grupy zdarzeń, które miały miejsce po dacie początkowego ujęcia składnika/grupy aktywów, a które wskazują,

iz mogło nastąpić obniżenie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub grupy aktywów. W momencie rozpoznania przesłanek utraty wartości dokonuje się oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości.

Jeżeli Grupa Kapitałowa identyfikuje obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów klasyfikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym są wyksięgowywane i ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat, mimo że ten składnik aktywów nie został wyłączony z bilansu.

W przypadku instrumentu kapitałowego kwalifikowanego jako dostępny do sprzedaży, dla którego nie można w sposób wiarygodny ustalić wartości godziwej, odpisy z tytułu utraty wartości nie podlegają odwróceniu. W przypadku instrumentu dłużnego wycenianego według wartości godziwej, w momencie zaprzestania identyfikowania przesłanek wskazujących na utratę wartości, kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Najważniejsze założenia przyjęte przy ocenie utraty wartości aktywów finansowych przedstawiono w nocie 51.1.

Utrata wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy wystąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa Kapitałowa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej, tj. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów trwałych, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa Kapitałowa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), innych czynników. Przyjęcie odmiennych założeń wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa Kapitałowa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe wyliczana jest metodą aktuarialną jako wartość bieżąca przyszłych zobowiązań Grupy Kapitałowej wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeniach, między innymi co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, rotacji pracowników, wskaźnika umieralności i innych. Wszystkie założenia są weryfikowane na każdy dzień bilansowy.

Więcej informacji na temat przyjętych założeń przedstawiono w nocie nr 37.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Więcej informacji na temat podatku odroczonego przedstawiono w nocie nr 14.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Szacując długość okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są między innymi:

- dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego lub intensywność wykorzystania,

- utratę przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania innych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres użytkowania jest krótszy, Grupa Kapitałowa przyjmuje szacowany okres użytkowania.

Grupa Kapitałowa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

2.3 Zmiana szacunków

W 2010 oraz 2009 roku Grupa Kapitałowa nie dokonywała istotnych zmian wielkości szacunkowych.

2.4 Korekta błędu

W 2010 oraz 2009 roku w Grupie Kapitałowej nie występowała korekta błędu.

2.5 Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

2.5.1 Aktywa i zobowiązania finansowe

(i) Początkowe ujęcie

Grupa Kapitałowa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim bilansie wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Grupa Kapitałowa decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe objęte zakresem MSR 39 Grupa Kapitałowa klasyfikuje do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa przeznaczone do obrotu, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe Grupa Kapitałowa wycenia według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Wszystkie standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych Grupa Kapitałowa ujmuje na dzień zawarcia transakcji tj. na dzień, w którym Grupa Kapitałowa zobowiązuje się zakupić składnik aktywów finansowych. Standaryzowana transakcja kupna lub sprzedaży polega na kupnie lub sprzedaży składnika aktywów finansowych zgodnie z umową, której warunki wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym ze zwykle obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku.

(ii) Późniejsza wycena

Późniejsza wycena instrumentów finansowych zależy od ich klasyfikacji, zgodnie z opisem poniżej:

(iii) Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne to instrumenty finansowe, których wartość uzależniona jest od cen innych instrumentów finansowych lub towarów, zwanych instrumentami bazowymi.

Instrumentami bazowymi mogą być w szczególności akcje, obligacje, kurs walutowy, wysokość stopy procentowej, czy wartość indeksu giełdowego.

Grupa Kapitałowa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych w szczególności: transakcjach dotyczących walut (spot, forward, swap walutowy OIS, opcje walutowe, CIRS) oraz transakcjach na stopę procentową (FRA, IRS).

Pochodne instrumenty finansowe Grupa Kapitałowa ujmuje w wartości godziwej. Instrumenty pochodne posiadające na dzień wyceny dodatnią wartość godziwą Grupa Kapitałowa wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, zaś instrumenty posiadające ujemną wartość z wyceny jako zobowiązania. Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu Grupa Kapitałowa wykazuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany”.

(iv) Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do kategorii tej zaliczane są:

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, tj. instrumenty finansowe nabyte w celu odsprzedaży w krótkim czasie, inne niż pochodne instrumenty finansowe.

Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane są przez Grupę Kapitałową w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, po spełnieniu następujących kryteriów:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione,
- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat),
- grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy Kapitałowej. Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w bilansie w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej tych instrumentów na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa wykazuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany”. Uzyskane odsetki oraz poniesione koszty wykazywane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych, zgodnie z warunkami kontraktu, a przychody z tytułu dywidend Grupa Kapitałowa ujmuje w przychodach z tytułu dywidend w momencie ustalenia praw do ich otrzymania.

(v) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa Kapitałowa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności, inne niż:

- wyznaczone przez Grupę Kapitałową jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- wyznaczone przez Grupę Kapitałową jako dostępne do sprzedaży oraz
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności Grupa Kapitałowa wycenia według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Metoda ta wykorzystuje efektywną stopę procentową, która dyskontuje przewidywane przyszłe przepływy pieniężne przez oczekiwany okres życia składnika aktywów finansowych do wartości bilansowej netto składnika aktywów finansowych. Wylczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w przychodach odsetkowych. Straty z tytułu utraty wartości Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

(vi) Pożyczki i należności

Do kategorii pożyczek i należności zalicza się aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Grupa Kapitałowa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę Kapitałową przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Po początkowym ujęciu pożyczki i należności Grupa Kapitałowa wycenia według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Zamortyzowany koszt jest obliczany przy uwzględnieniu dyskonta lub premii oraz prowizji, opłat i kosztów transakcji, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej. Naliczone odsetki wraz z prowizjami netto (prowizje otrzymane, pomniejszone o prowizje zapłacone) rozliczany w czasie według efektywnej stopy procentowej Grupa Kapitałowa ujmuje w przychodach odsetkowych, prowizje rozliczane liniowo lub rozpoznawane jednorazowo Grupa Kapitałowa zalicza do przychodów prowizyjnych.

Należności z tytułu kredytów preferencyjnych, w przypadku których preferencyjność polega na tym, iż część należnych Bankowi odsetek pokrywana jest przez Skarb Państwa (dopłaty do oprocentowania realizowane są np. przez Bank Gospodarstwa Krajowego lub Agencję Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa) rozpoznawane są w momencie udzielenia kredytu w wysokości wypłaconych środków, a należności od BGK lub ARiMR są ujmowane w momencie wymagalności części odsetkowej raty, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunku zapłaty części kapitałowej rat. Przychody odsetkowe z tytułu powyższych kredytów otrzymywane od klientów oraz od części dopłatowej prezentowane są łącznie jako przychody odsetkowe od kredytów.

(vii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- aktywami finansowymi wycenianymi do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywami finansowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności,
- pożyczkami i należnościami.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Grupa Kapitałowa wycenia w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do wyceny według zamortyzowanego kosztu odnosi na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży składnika aktywów bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego składnika aktywów, zaklasyfikowanego do portfela dostępnego do sprzedaży, wcześniej ujęte zwiększenia wartości z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę Grupa Kapitałowa odnosi do rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów dłużnych przychody odsetkowe oraz dyskonto lub premia rozliczane w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu dywidend” w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, to wówczas aktywa Grupa Kapitałowa ujmuje według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości Grupa Kapitałowa rozpoznaje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

(viii) Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe inne niż wycenianie w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania płatne na żądanie wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

(ix) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Instrumenty dłużne wyemitowane przez Grupę Kapitałową są wykazywane jako zobowiązania i wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Koszty z tytułu odsetek oraz prowizji i opłat rozliczanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, Grupa Kapitałowa zalicza w skonsolidowanym rachunku zysków i strat do kosztów odsetkowych.

(x) Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe to takie umowy, które zobowiązują Grupę Kapitałową, jako ich wystawcę, do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z warunkami instrumentu dłużnego. Umowy gwarancji finansowych w momencie ich początkowego ujęcia Grupa Kapitałowa wycenia w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować czynności wystawienia gwarancji. W terminie późniejszym zobowiązania te Grupa Kapitałowa ujmuje według wyższej z dwóch wartości: najlepszego szacunku wydatków koniecznych do uregulowania bieżących zobowiązań na dzień bilansowy oraz wartości ujętej pierwotnie pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18.

(xi) Przekwalifikowanie aktywów finansowych

Grupa Kapitałowa może przekwalifikować niebędący instrumentem pochodnym składnik aktywów z portfela przeznaczonego do obrotu do kategorii pożyczek i należności, jeżeli nie jest już dłużej utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia w niedalekiej przyszłości. Aby składnik aktywów finansowych mógł być przekwalifikowany, musi spełniać warunki wynikające z definicji pożyczek i należności (jeżeli nie było to wymagane do klasyfikacji jako utrzymywane do obrotu przy początkowym ujęciu) i Grupa Kapitałowa musi mieć intencję i możliwość utrzymywania składnika aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do upływu terminu zapadalności.

Przekwalifikowane aktywa finansowe Grupa Kapitałowa ujmuje w wartości godziwej na moment reklasyfikacji. W przypadku przekwalifikowania z portfela przeznaczonego do obrotu, wszelkie zyski i straty ujęte już w wyniku finansowym, nie ulegają odwróceniu. Wartość godziwa składnika aktywów w momencie przekwalifikowania staje się nowym zamortyzowanym kosztem.

W przypadku aktywów finansowych przekwalifikowanych z portfela dostępnego do sprzedaży do portfela utrzymwanego do terminu wymagalności lub do portfela pożyczek i należności, wszelkie zyski i straty związane z takim składnikiem aktywów, które poprzednio odniesiono na kapitał własny, Grupa Kapitałowa ujmuje w następujący sposób:

- w przypadku składnika aktywów z określonym terminem zapadalności, zyski lub straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny do dnia przekwalifikowania amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu zapadalności przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

- w przypadku składnika aktywów o nieokreślonym terminie zapadalności, zyski i straty pozostają w kapitałach z aktualizacji wyceny do momentu sprzedaży lub wyzbycia się go w inny sposób, kiedy to ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Grupa Kapitałowa nie dokonuje reklasyfikacji żadnych instrumentów finansowych do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat po ich początkowym ujęciu.

2.5.2 Wyłączenie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

(i) Aktywa finansowe

Grupa Kapitałowa wyłącza składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych, lub część grupy podobnych aktywów finansowych) ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasły prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- Grupa Kapitałowa przeniosła prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązała się do przekazania otrzymanych środków pieniężnych bez zbędnej zwłoki stronie trzeciej na zasadzie pośredniczenia w transakcji i albo (a) przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów, lub (b) nie przeniosła ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ale przeniosła kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych.

W przypadku, gdy Grupa Kapitałowa przeniosła swoje prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązała się do pośredniczenia w transakcji ale nie przeniosła ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ani też ww. przeniesienie nie spowodowało przeniesienia kontroli nad składnikiem aktywów, wówczas nowy składnik aktywów jest ujmowany w stopniu, w jakim Grupa Kapitałowa utrzymuje zaangażowanie w składnik aktywów.

Zaangażowanie w składnik aktywów, które przyjmuje formę gwarancji, jest wyceniane według niższej z dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej składnika aktywów oraz maksymalnej kwoty, którą Grupa Kapitałowa może być zobowiązana zapłacić za ten składnik aktywów.

W przypadku, gdy zaangażowanie Grupy Kapitałowej ma formę wystawionej i/lub zakupionej opcji (w tym opcji rozliczanych w środkach pieniężnych lub o podobnych cechach) na przenoszony składnik aktywów finansowych, zakres zaangażowania Grupy Kapitałowej w składnik aktywów finansowych stanowi wartość przeniesionego składnika aktywów, który Grupa Kapitałowa może odkupić, za wyjątkiem przypadku, w którym wystawiono opcję sprzedaży (w tym opcję rozliczaną w środkach pieniężnych lub o podobnych cechach) na składnik aktywów finansowych wyceniany w wartości godziwej. Zaangażowanie Grupy Kapitałowej jest wówczas ograniczone do niższej z dwóch wartości: wartości godziwej przeniesionego składnika aktywów oraz ceny wykonania opcji.

(ii) Zobowiązania finansowe

Grupa Kapitałowa wyłącza ze swojego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa Kapitałowa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa Kapitałowa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

2.5.3 Transakcje repo, reverse repo i pożyczek papierów wartościowych

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back, buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie po określonej cenie.

Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu w określonym momencie w przyszłości (repo)

nie są wyłączone z bilansu, gdyż Grupa Kapitałowa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. Otrzymane środki pieniężne Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej łącznie z odpowiadającym zobowiązaniem ich zwrotu, włączając w to narosłe odsetki („Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”), co odzwierciedla ekonomiczną treść transakcji jako pożyczki dla Grupy Kapitałowej. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu, Grupa Kapitałowa traktuje jako koszty odsetkowe i nalicza je w okresie obowiązywania umowy przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Papiery wartościowe zakupione z przyrzeczeniem odsprzedaży w określonym momencie w przyszłości (reverse repo) Grupa Kapitałowa nie ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej do momentu sprzedaży stronie trzeciej (w tym przypadku, zobowiązanie zwrotu papierów wartościowych Grupa Kapitałowa ujmuje jako sprzedaż zobowiązań handlowych i wycenia w wartości godziwej, a zyski i straty ujmuje w „Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”. Zapłacone środki pieniężne Grupa Kapitałowa wyłącza i należność, łącznie z narosłymi odsetkami, ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, odzwierciedlając ekonomiczną treść transakcji jako pożyczki dla Grupy Kapitałowej („Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”). Różnica pomiędzy ceną zakupu i odsprzedaży jest traktowana jako przychód odsetkowy i narasta w okresie obowiązywania umowy przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.5.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa stanowi kwotę, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie zaspokojone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, lecz niepowiązanymi stronami transakcji.

Wartość godziwa instrumentów finansowych notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do bieżącej ceny kupna, dla składnika aktywów, lub bieżącej ceny sprzedaży, dla zaciągniętego zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, bieżących cen rynkowych innych podobnych instrumentów, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych lub innych modeli wyceny.

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom I (Level I): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie o informacje rynkowe,
- Poziom II (Level II): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z aktywnego rynku lub obserwacje rynkowe,
- Poziom III (Level III): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku.

2.5.5 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Do obiektywnych przesłanek utraty wartości należą np. znaczące trudności finansowe dłużnika, niespłacenie lub zaleganie ze spłaceniem odsetek lub kapitału, wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika, obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

(i) Należności od innych banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

W przypadku należności od innych banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w pierwszej kolejności Grupa Kapitałowa rozważa, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które są indywidualnie istotne, a także łącznie w przypadku aktywów finansowych, które nie są indywidualnie istotne. W przypadku stwierdzenia, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on istotny, czy też nie, składnik ten jest włączany do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie oceniany pod względem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa Kapitałowa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją przesłanki, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych). Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona przez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża skonsolidowany rachunek zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizacyjnych. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Grupa Kapitałowa dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości zgodnie z polityką opisaną w punkcie 2.5.2 (i), a w szczególności, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji,
- nieskuteczność egzekucji należności Grupy Kapitałowej stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego,
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika,
- roszczenia uległy przedawnieniu.

Po decyzji o wyłączeniu składnika aktywów Grupa Kapitałowa nie podejmuje ponownej akcji windykacyjnej, a jakiegokolwiek ewentualne wpływy z danego składnika mają wyłącznie charakter incydentalny.

Wartość bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych Grupa Kapitałowa ustala przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego instrumentu finansowego. Jeżeli pożyczka bądź należność mają przypisaną zmienną stopę procentową, to stopa dyskontowa dla wyceny utraty wartości, jest bieżącą efektywną stopą procentową. Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów, odzwierciedla przyipyły pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe Grupa Kapitałowa grupuje według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy, np. grup ryzyka kredytowego, segmentu klienta, rodzaju zabezpieczenia, rodzaju produktu.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, Grupa Kapitałowa szacuje na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat Grupa Kapitałowa koryguje na podstawie dostępnych bieżących danych, tak aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie. Metodologia i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie monitorowane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

(ii) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa indywidualnie ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową składnika aktywów Grupa Kapitałowa obniża, a kwotę straty ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się. Kwotę odwróconej straty Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

(iii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

W przypadku inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży do obiektywnych dowodów utraty wartości Grupa Kapitałowa zalicza znaczący bądź utrzymujący się spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych poniżej kosztu.

Jeżeli nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, to skumulowane straty – będące różnicą pomiędzy kosztem nabycia, a bieżącą wartością godziwą, pomniejszone o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat – Grupa Kapitałowa wyksięguje z kapitału własnego i ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych Grupa Kapitałowa nie poddaje odwróceniu przez skonsolidowany rachunek zysków i strat; wzrost ich wartości godziwej po ujęciu straty z tytułu utraty wartości Grupa Kapitałowa bezpośrednio ujmuje w kapitale.

W przypadku instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych odbywa się na takich samych zasadach jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe Grupa Kapitałowa ujmuje przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

(iv) Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości Grupa Kapitałowa ustala jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości Grupa Kapitałowa nie poddaje odwróceniu.

2.5.6 Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Aktywa finansowe Grupa Kapitałowa kompensuje ze zobowiązaniami finansowymi, ujmując kwotę netto w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w przypadku, gdy istnieje obowiązująca aktualnie prawna możliwość kompensowania ze sobą ujętych kwot i istnieje zamiar dokonania rozliczenia netto lub jednoczesnego zrealizowania aktywów i uregulowania zobowiązań.

2.5.7 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w Grupie Kapitałowej składają się: gotówka w kasie oraz na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne z terminem pierwotnym do 3 miesięcy.

2.5.8 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe Grupa Kapitałowa wykazuje według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Grunty oraz środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych Grupa Kapitałowa nalicza metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

– Budynki i budowle	40 lat;
– Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 10 lat;
– Środki transportu	5 lat;
– Zestawy komputerowe	5 lat;
– Inne środki trwałe	5 - 10 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów Grupa Kapitałowa weryfikuje i w razie konieczności koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Grupa Kapitałowa ujmuje w wartości bilansowej pozycje rzeczowych aktywów trwałych, koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Grupa Kapitałowa ujmuje w wartości bilansowej aktywów trwałych wydatki związane z podwyższeniem ich wartości lub wymianą ich części pod warunkiem, że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zwiększonych przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tymi składnikami aktywów oraz że koszt ulepszenia lub wymiany może być zmierzony w wiarygodny sposób. Wszystkie inne wydatki ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

2.5.9 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Grupa Kapitałowa początkowo wycenia w cenie nabycia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne Grupa Kapitałowa wykazuje w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i Grupa Kapitałowa ujmuje je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa Kapitałowa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania Grupa Kapitałowa amortyzuje przez okres użytkowania oraz poddaje testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania Grupa Kapitałowa weryfikuje corocznie. W razie stwierdzenia, że przesłanki zachodzą, Grupa Kapitałowa szacuje wartość odzyskiwalną takiego składnika wartości niematerialnych i dokonuje odpisu aktualizującego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania przyszłych korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu

lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania Grupa Kapitałowa corocznie testuje pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Grupa Kapitałowa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Grupa Kapitałowa corocznie weryfikuje, czy dla wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania nie da się określić takiego okresu. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupa Kapitałowa wycenia według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie usunięcia ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Amortyzację wartości niematerialnych Grupa Kapitałowa nalicza metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- Licencje na programy komputerowe 5 lat.

2.5.10 Leasing

Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę Kapitałową jako leasingodawcę, przedmiot leasingu Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego Grupa Kapitałowa dodaje do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe Grupa Kapitałowa ujmuje jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej.

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe Grupa Kapitałowa ujmuje jako koszty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

Grupa Kapitałowa nie ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedmiotu leasingu.

Grupa Kapitałowa ujmuje natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe Grupa Kapitałowa dzieli między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, Grupa Kapitałowa ujmuje jako przychody w skonsolidowanym rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu, a przedmiot leasingu zostaje w księgach i podlega odpisom amortyzacyjnym.

Grupa jako leasingobiorca

Przedmiot leasingu Grupa Kapitałowa ujmuje w aktywach i zobowiązaniach w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej.

Opłaty leasingowe Grupa Kapitałowa dzieli między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Koszty z tytułu leasingu finansowego Grupa Kapitałowa ujmuje bezpośrednio w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego Grupa Kapitałowa amortyzuje w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego Grupa Kapitałowa amortyzuje przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmuje jako koszty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.5.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa Kapitałowa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Wartość tę Grupa Kapitałowa ustala dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i Grupa Kapitałowa dokonuje wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne Grupa Kapitałowa dyskontuje do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Do określania wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, używany jest odpowiedni model wyceny.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów dotyczących działalności kontynuowanej Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w tych kategoriach kosztów zgodnych z funkcją tych aktywów, z wyłączeniem aktywów wcześniej przeszacowanych, w przypadku których przeszacowanie zostało odniesione na kapitał. Wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest także ujmowany w kapitałach do wartości wcześniejszych przeszacowań.

Dla aktywów, z wyłączeniem wartości firmy, na koniec każdego okresu obrachunkowego Grupa Kapitałowa dokonuje oceny, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że wcześniej ujęte odpisy z tytułu utraty wartości są nadal zasadne i czy nie powinny zostać pomniejszone. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa Kapitałowa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów bądź ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej.

Podwyższona kwota nie powinna przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, chyba że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny.

Powyższe kryteria mają także zastosowanie w ocenie, czy nastąpiła utrata wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Grupa Kapitałowa testuje niefinansowe aktywa trwałe o nieokreślonym okresie użyteczności pod kątem utraty wartości przynajmniej raz w roku. Test ten Grupa Kapitałowa przeprowadza dla poszczególnych aktywów,

lub dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

2.5.12 Rezerwy

Rezerwy, w tym na zobowiązania pozabilansowe, tworzone są wówczas, gdy na Grupie Kapitałowej ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Grupa Kapitałowa spodziewa się, że wydatki objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest dyskontowana, przy zastosowaniu bieżącej stopy dyskontowej nieuwzględniającej podatku, odzwierciedlającej ewentualne ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Jeżeli kwota rezerwy została zdyskontowana, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze oraz na zobowiązania z tytułu toczących się postępowań sądowych.

(i) Rezerwy na świadczenia pracownicze

Wysokość rezerwy utworzonej na odprawy emerytalne i rentowe ustala się metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Rezerwa wyceniana jest w oparciu o wartość bieżącą przyszłych, długoterminowych zobowiązań Grupy Kapitałowej z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw rentowych na podstawie wyceny aktuarialnej dokonywanej przez Grupę Kapitałową, co najmniej raz na rok.

(ii) Rezerwy na zobowiązania z tytułu toczących się postępowań sądowych

Rezerwy na zobowiązania z tytułu toczących się postępowań sądowych tworzone są na ryzyko poniesienia przez Grupę Kapitałową przewidywanych, niekorzystnych dla Grupy Kapitałowej skutków finansowych toczących się postępowań sądowych.

2.5.13 Rozliczenia międzyokresowe

(i) Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne

Koszty rozliczane w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar skonsolidowanego rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów Grupa Kapitałowa dokonuje na koniec każdego miesiąca, z zachowaniem zasady ostrożności. Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są przede wszystkim wydatki wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy Kapitałowej przez kontrahentów oraz opłacone z góry koszty ubezpieczeń, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Koszty rozliczane w czasie Grupa Kapitałowa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

(ii) Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne i przychody przyszłych okresów

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy Kapitałowej przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach. W szczególności jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów Grupa Kapitałowa ujmuje zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewykorzystanych urlopów, premii uznaniowych oraz utworzone rezerwy na zobowiązania. Koszty rozliczane w czasie Grupa Kapitałowa prezentuje w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Przychody przyszłych okresów to głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do skonsolidowanego rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Przychody rozliczane w czasie Grupa Kapitałowa prezentuje w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.5.14 Pozostałe składniki skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(i) Należności handlowe oraz inne należności

Należności handlowe i inne należności prezentowane jako składnik „Innych aktywów” Grupa Kapitałowa ujmuje w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności Grupa Kapitałowa ustala poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu Grupa Kapitałowa ujmuje jako pozostałe przychody operacyjne.

(ii) Zobowiązania handlowe

Zobowiązania handlowe prezentowane jako składnik „Pozostałych zobowiązań”, inne niż zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Grupa Kapitałowa ujmuje w kwocie wymaganej zapłaty.

(iii) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest przeznaczony do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, gdy zostaną łącznie spełnione następujące warunki:

- sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, gdy przedstawiciele odpowiedniego poziomu kierownictwa są zdecydowani do wypełnienia planu sprzedaży składnika aktywów (lub grupy do zbycia),
- aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty,
- składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej,

należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji, z wyjątkiem sytuacji dopuszczonych przez MSSF 5.9, a działania potrzebne do zakończenia planu wskazują, że jest mało prawdopodobne, iż zostaną poczynione znaczące zmiany w planie albo, że plan zostanie zarzucony.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży Grupa Kapitałowa ujmuje w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nie są dłużej spełniane, Grupa Kapitałowa zaprzestaje klasyfikacji tego składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży oraz dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów.

W takim przypadku Grupa Kapitałowa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do sprzedaży) w kwocie niższej z:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży,
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku sprzedaży.

(iv) Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi Grupa Kapitałowa wycenia na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa

od kwoty długu, to różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy i jest zwracana na rachunek właściciela (użytkownika wieczystego) przejętego majątku po pomniejszeniu o koszty poniesione w związku z przejęciem, przechowaniem i wyceną. Aktywa przejęte za długi Grupa Kapitałowa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

2.5.15 Ujmowanie przychodów

(i) Wynik z tytułu odsetek

W przypadku wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz oprocentowanych aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, przychody i koszty odsetkowe Grupa Kapitałowa ujmuje z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa Kapitałowa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. W przypadku, gdy Grupa Kapitałowa zmienia oszacowania płatności udzielonych lub otrzymanych, koryguje wartość bilansową składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Korekta jest wyliczana z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego i ujmowana jest jako przychód lub koszt odsetkowy w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu bądź desygnowanych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są ujmowane w przychodach z tytułu odsetek.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki, rozliczone dyskonto oraz rozliczone prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe Grupa Kapitałowa ujmuje dalej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, lecz liczony od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu Grupa Kapitałowa stosuje stopę procentową, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

(ii) Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje, które są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji wynik z tytułu prowizji i opłat.

(iii) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej w dniu ustalenia praw do ich otrzymania.

(iv) Wynik na działalności podstawowej

Na wynik z działalności podstawowej w Grupie Kapitałowej składają się:

1. przychody i koszty z tytułu odsetek,
2. przychody i koszty z tytułu prowizji,
3. przychody z tytułu dywidend, które Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat

- w dniu ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania,
4. wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany, w tym w szczególności:
 - zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zakwalifikowanych do aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej,
 - wynik z pozycji wymiany wynikający ze zrealizowanych różnic kursowych oraz różnic kursowych powstałych w wyniku wymiany aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych,
 5. wynik na działalności inwestycyjnej - zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży.

(v) Wynik z działalności operacyjnej

Na wynik na działalności operacyjnej składa się wynik na działalności podstawowej, pozostałe przychody i koszty operacyjne, ogólne koszty administracyjne, które składają się z kosztów świadczeń pracowniczych, kosztów działalności i kosztów odpisów amortyzacyjnych. Na wynik z działalności operacyjnej składa się także wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

(vi) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Grupa Kapitałowa wykazuje pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie zyski z tytułu sprzedaży towarów i usług, przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników aktywów trwałych i aktywów przejętych za długi, odzyskanych należności nieściągalnych, otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien, przychodów z tytułu dzierżawy/najmu nieruchomości oraz rozwiązanych rezerw na sprawy sporne i aktywa przejęte za długi.

Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty zakupu towarów i usług, straty z tytułu sprzedaży lub likwidacji majątku trwałego w tym aktywów przejętych za długi, koszty windykacji należności, koszty rezerw na sprawy sporne oraz darowizny.

2.5.16 Podatki

(i) Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego za okres bieżący i okresy poprzednie Grupa Kapitałowa wycenia w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (w przypadku należności - podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Bieżący podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym, Grupa Kapitałowa ujmuje bezpośrednio w kapitale własnym, a nie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

(ii) Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, odroczony podatek dochodowy Grupa Kapitałowa oblicza metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem przypadku, gdy:

- rezerwa na odroczony podatek dochodowy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub innego składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili

jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli Grupy Kapitałowej i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego Grupa Kapitałowa ujmuje w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, ulgi i straty z wyjątkiem przypadku, gdy:

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego Grupa Kapitałowa weryfikuje na każdy dzień bilansowy i dokonuje stosownego obniżenia, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na zrealizowanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Grupa Kapitałowa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika.

2.5.17 Kapitały własne

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej. Pozostałe kapitały własne Grupa Kapitałowa wykazuje w bilansie z uwzględnieniem ich podziału na rodzaje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z postanowieniami statutu Banku oraz poszczególnych spółek zależnych. Do kapitałów własnych Grupa Kapitałowa zalicza wynik netto za okres bieżący oraz niepodzielony zysk lub niepokrytą stratę z okresów poprzednich oraz wynik wyceny aktywów finansowych, które są wyceniane przez kapitał z aktualizacji wyceny.

Do kapitałów własnych Grupa Kapitałowa włącza tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej stanowią:

1. kapitał zakładowy - dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
2. „premia emisyjna” – nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji,
3. fundusz ogólnego ryzyka bankowego (w Banku BPS S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu),
4. kapitały rezerwowe tworzone z odpisów z zysku,
5. kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny. W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
6. pozostałe kapitały - kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku,
7. niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
8. zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

(i) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, Grupa Kapitałowa ujawnia w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „Pozostałych zobowiązań”.

2.5.18 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz. U. z 1996 roku Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) Grupa Kapitałowa tworzy ZFŚS. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników. Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez Bank i spółki Grupy Kapitałowej na rzecz ZFŚS pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS. W Grupie nie występuje majątek socjalny, całość zobowiązań z tytułu ZFŚS wyrażona jest w środkach pieniężnych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Na potrzeby prezentacji w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupa Kapitałowa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań ZFŚS ze względu na fakt, że nie stanowią one aktywów Grupy Kapitałowej.

2.5.19 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w polskich złotych. Jest to waluta funkcjonalna Grupy Kapitałowej. Jest to również waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa Kapitałowa.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na walutę polską przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31.12.2010	31.12.2009
EUR	3,9603	4,1082
USD	2,9641	2,8503

3. Segmentacja działalności

Zgodnie z wymogiem MSSF 8 „podejścia zarządczego” informacje o segmencie oparte są na danych finansowych zastosowanych do celów sprawozdawczości wewnętrznej dostarczanej Zarządowi Banku (głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

Segmenty działalności

Działalność Grupy Kapitałowej została podzielona na segmenty, które wyodrębniono z punktu widzenia określonych grup produktów według jednorodnych cech transakcji:

- segment inwestycyjny,
- segment sprzedaży,
- segment aktywów wydzielonych,
- segment pozostałej działalności.

Segment inwestycyjny

Segment inwestycyjny obejmuje przede wszystkim działalność w zakresie operacji skarbowych, rynków finansowych, zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych i walutowym Banku oraz działalność maklerską. W ramach tego segmentu ujmowana jest również działalność Domu Maklerskiego Banku BPS S.A.

Segment sprzedaży

Segment sprzedaży obejmuje obsługę klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych (przedsiębiorstwa, jednostki budżetowe, wspólnoty mieszkaniowe). Działalność tego segmentu analizowana jest w ujęciu następujących produktów:

- produkty kredytowe (w tym: kredyty hipoteczne, konsumenckie oraz karty kredytowe, kredyty z dofinansowaniem ze środków pomocowych w ramach funduszy strukturalnych UE, kredyty preferencyjne lub z dotacją),
- produkty depozytowe (w tym: rachunki bieżące, lokaty terminowe i negocjowane, rachunki oszczędnościowe),
- produkty transakcyjne (w tym: obsługa gotówkowa, płatności masowe, przelewy krajowe i zagraniczne, polecenie zapłaty).

Segment aktywów wydzielonych

W ramach segmentu aktywów wydzielonych prowadzona jest działalność restrukturyzacyjno-windykacyjna wierzytelności. Wierzytelności te zarządzane są w Grupie Kapitałowej przez Centrum Finansowe Banku BPS S.A. na podstawie umów-zlecenia oraz umów cesji.

Segment pozostałej działalności

Segment pozostałej działalności obejmuje przychody, koszty oraz pozycje bilansowe nieprzyporządkowane do żadnego z wyżej wymienionych segmentów.

Wycena

Wycena aktywów i zobowiązań, przychodów i kosztów segmentów jest zgodna z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie Kapitałowej. Zarządczy wynik z tytułu odsetek uwzględnia księgowe przychody i koszty odsetkowe, które są korygowane o przychody i koszty wyliczone przy wykorzystaniu wewnętrznych cen transferowych. Cena transferowa oparta jest o rynkową stawkę pieniądza.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat i skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej zawierają pozycje, które bezpośrednio można zakwalifikować do danego segmentu, jak również takie, które przypisywane są do danego segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki przy zastosowaniu odpowiednich metod alokacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku

	Segment Inwestycyjny	Segment Sprzedaży	Segment aktywów wydzielonych	Segment pozostałej działalności	Razem
Wynik z tytułu odsetek	-14 123	144 462	4 735	0	135 074
- Przychody odsetkowe, z tego:	499 294	353 642	10 392	0	863 328
- przychody odsetkowe od klientów	327 243	301 975	10 391	0	639 609
- przychody odsetkowe wewnętrzne	172 051	51 667	1	0	223 719
- Koszty odsetkowe, z tego:	-513 417	-209 180	-5 657	0	-728 254
- koszty odsetkowe od klientów	-461 749	-42 147	-639	0	-504 535
- koszty odsetkowe wewnętrzne	-51 668	-167 033	-5 018	0	-223 719
Wynik z tytułu prowizji	10 209	37 217	-1 075	15 940	62 291
Wynik na działalności inwestycyjnej i wynik z pozycji wymiany	74 047	2 096	0	0	76 143
Pozostałe przychody/koszty	26 257	2 734	3 686	4 437	37 114
Ogólne koszty administracyjne, z tego:	-37 200	-137 992	-5 846	-20 158	-201 196
koszty osobowe	-14 649	-68 833	-3 564	-15 777	-102 823
amortyzacja	-4 345	-11 133	-123	-2 529	-18 130
pozostałe	-18 206	-58 026	-2 159	-1 852	-80 243
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	-2 150	-6 077	0	-8 227
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	116	0	0	0	116
Wynik brutto segmentu	59 306	46 367	-4 577	219	101 315
Podatek dochodowy	0	0	0	-16 362	-16 362
Wynik finansowy netto	59 306	46 367	-4 577	-16 143	84 953

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Segment Inwestycyjny	Segment Sprzedaży	Segment aktywów wydzielonych	Segment pozostałej działalności	Razem
Należności od innych banków oraz klientów	747 778	5 297 819	70 855	0	6 116 452
Pozostałe aktywa	9 717 195	34 846	23 699	303 966	10 079 706
Aktywa razem	10 464 973	5 332 665	94 554	303 966	16 196 158
Zobowiązania wobec innych banków oraz klientów	13 473 133	1 777 853	19 071	0	15 270 057
Kapitały własne	0	0	0	555 252	555 252
Pozostałe zobowiązania	235 813	0	1 007	134 029	370 849
Pasywa razem	13 708 946	1 777 853	20 078	689 281	16 196 158

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku

(w tys. zł.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku

	Segment Inwestycyjny	Segment Sprzedaży	Segment aktywów wydzielonych	Segment pozostałej działalności	Razem
Wynik z tytułu odsetek	48 894	94 496	1 289	0	144 679
- Przychody odsetkowe, z tego:	484 603	278 918	5 707	0	769 228
- przychody odsetkowe od klientów	348 270	223 335	5 706	0	577 311
- przychody odsetkowe wewnętrzne	136 333	55 583	1	0	191 917
- Koszty odsetkowe, z tego:	-435 709	-184 422	-4 418	0	-624 549
- koszty odsetkowe od klientów	-380 125	-52 385	-122	0	-432 632
- koszty odsetkowe wewnętrzne	-55 584	-132 037	-4 296	0	-191 917
Wynik z tytułu prowizji	3 438	32 400	-638	14 680	49 880
Wynik na działalności inwestycyjnej i wynik z pozycji wymiany	49 203	3 391	0	0	52 594
Pozostałe przychody/koszty	5 609	4 039	5 721	3 996	19 365
Ogólne koszty administracyjne, z tego:	-32 011	-121 587	-4 746	-19 933	-178 277
koszty osobowe	-11 649	-64 160	-2 949	-14 363	-93 121
amortyzacja	-3 121	-9 552	-108	-2 520	-15 301
pozostałe	-17 241	-47 875	-1 689	-3 050	-69 855
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	-21 670	-14 120	0	-35 790
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	48	0	0	0	48
Wynik brutto segmentu	75 181	-8 931	-12 494	-1 257	52 499
Podatek dochodowy	0	0	0	-15 006	-15 006
Wynik finansowy netto	75 181	-8 931	-12 494	-16 263	37 493

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Segment Inwestycyjny	Segment Sprzedaży	Segment aktywów wydzielonych	Segment pozostałej działalności	Razem
Należności od innych banków oraz klientów	1 419 797	4 089 858	39 930	0	5 549 585
Pozostałe aktywa	6 294 989	22 646	7 443	255 825	6 580 903
Aktywa razem	7 714 786	4 112 504	47 373	255 825	12 130 488
Zobowiązania wobec innych banków oraz klientów	9 952 332	1 395 005	5 397	0	11 352 734
Kapitały własne	0	0	0	481 624	481 624
Pozostałe zobowiązania	159 587	0	672	135 871	296 130
Pasywa razem	10 111 919	1 395 005	6 069	617 495	12 130 488

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

4. Wynik z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek	2010	2009
Przychody z tytułu środków w Banku Centralnym	1 768	2 699
Przychody z tytułu lokat oraz kredytów (należności od innych banków)	15 067	28 368
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	308 639	228 239
Przychody z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych (portfel dostępnych do sprzedaży)	172 873	156 575
Przychody z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych (portfel utrzymywanych do terminu zapadalności)	141 071	160 957
Przychody z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	75
Pozostałe odsetki	170	398
Razem	639 609	577 311

Odsetki od aktywów finansowych z utratą wartości	2010	2009
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 920	11 290
Razem	20 920	11 290

Koszty z tytułu odsetek	2010	2009
Koszty z tytułu zobowiązań (depozytów) wobec innych banków	-445 458	-371 439
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	-42 078	-52 007
Koszty z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-12 785	-6 256
Koszty z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-37	-1
Pozostałe koszty z tytułu odsetek	-4 177	-2 929
Razem	-504 535	-432 632

5. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat	2010	2009
Przychody z tytułu opłat i prowizji od banków	24 644	22 662
Przychody z tytułu opłat i prowizji od klientów	59 678	46 409
-z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	14 115	8 851
-z tytułu obsługi rachunków bankowych	7 630	7 326
-z tytułu kart płatniczych i kredytowych	18 906	15 405
-z tytułu działalności maklerskiej	6 953	1 616
-z tytułu operacji kasowych	11 239	12 428
-z tytułu zobowiązań gwarancyjnych	835	783
Pozostałe	7 176	2 997
Razem	91 498	72 068

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Koszty z tytułu prowizji i opłat	2010	2009
Z tytułu opłat i prowizji od banków	-5 139	-2 818
Z tytułu opłat i prowizji od klientów	-20 518	-17 748
-z tytułu kart płatniczych i kredytowych	-20 518	-17 748
Pozostałe	-3 550	-1 622
Razem	-29 207	-22 188

6. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend od emitentów:	2010	2009
Od emitentów papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 937	3
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	12 550	2 583
Razem	14 487	2 586

Powyższe przychody stanowią otrzymane dywidendy od podmiotów notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, których akcje Grupa Kapitałowa posiadała w portfelu przeznaczonych do obrotu oraz dostępnych do sprzedaży.

7. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	2010	2009
Wynik na wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym:		
Wynik na instrumentach kapitałowych	-621	875
Wynik na instrumentach dłużnych	1 477	561
Wynik na instrumentach pochodnych	65	1 057
Wynik na instrumentach pochodnych	-2 163	-743
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Wynik z pozycji wymiany	13 844	18 114
wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	13 223	18 989

8. Wynik na działalności inwestycyjnej

	2010	2009
Aktywa dostępne do sprzedaży:	62 920	33 605
- instrumenty dłużne	18 346	30 269
- instrumenty kapitałowe	34 970	449
- pozostałe	9 604	2 887
Aktywa utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Razem	62 920	33 605

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

9. Pozostałe przychody operacyjne

	2010	2009
Pozostałe przychody ze sprzedaży towarów i usług	4 480	4 672
Pozostałe przychody ze sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	984	778
Pozostałe przychody z odzyskanych należności niesciagalnych	8 055	12 514.
Pozostałe przychody z otrzymanych kar, odszkodowań i grzywien	9 356	129
Pozostałe przychody z tytułu rozwiązania rezerw	2 228	1 260
pozostałe	390	0
pozostałe	1 838	1 260
Razem	25 103	19 353

10. Pozostałe koszty operacyjne

	2010	2009
Pozostałe koszty z odzyskanych należności niesciagalnych	-835	-555
Pozostałe koszty z tytułu zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien	-189	-68
Pozostałe koszty wynajmu w ramach leasingu operacyjnego	-64	-71
Pozostałe koszty utworzenia rezerw:	-1 388	-1 880
- na zobowiązania sporne	-103	-1 528
- na pozostałe zobowiązania	-67	-28
Pozostałe	-36	-1 500
Pozostałe	-1 285	-352
Razem	-2 476	-2 574

11. Ogólne koszty administracyjne

	2010	2009
Koszty świadczeń pracowniczych	-102 823	-93 121
Koszty działania, w tym:	90 231	69 055
- koszty utrzymania i wynajmu budynków	-13 562	-13 188
- eksploatacja systemów informatycznych	-11 225	-8 426
- opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	-4 647	-4 802
- koszty badania bilansu, doradztwa i konsultingu	-3 329	-2 917
- koszty reklamy i reprezentacji	-17 351	-13 684
- podatki i opłaty	-2 318	-2 028
- składka na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i Komisji Nadzoru Finansowego	-4 279	-3 511
- usługi ochrony	-4 010	-3 777
- koszty obsługi, napraw i remontów	-3 396	-2 794
- ubezpieczenia	-1 155	-956
- pozostałe	-14 959	-13 772
Amortyzacja, w tym:	-18 130	-15 301
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-12 046	-11 044
- amortyzacja wartości niematerialnych	-6 084	-4 257
Pozostałe	-12	0
Razem	-201 196	-178 277

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

12. Świadczenia pracownicze

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Wynagrodzenia	-84 896	-76 723
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-11 412	-10 461
Rezerwy na odprawy emerytalne	-435	-475
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	-475	-117
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	-400	-329
Koszty szkoleń	-963	-975
Pozostałe	-4 242	-4 041
Razem	<u>-102 823</u>	<u>-93 121</u>

13. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Zwiększenia			Zmniejszenia			Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Pozostałe	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu nie wpływających na rachunek zysków i strat	Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresie	Pozostałe		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	95 955	44 200	0	-11 996	-35 382	0	92 777	-8 818
- Banki	0	0	0	0	0	0	0	0
- Klienci korporacyjni	46 098	24 310	0	-5 597	-26 697	0	38 114	2 387
- Rolnicy	17 878	2 352	0	0	-4 382	0	15 848	2 030
- Przedsiębiorcy indywidualni	21 587	8 701	0	-6 276	-2 136	0	21 876	-6 565
- Osoby fizyczne	10 392	8 837	0	-123	-2 167	0	16 939	-6 670
- Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0
- Pozostałe podmioty	0	0	0	0	0	0	0	0
Investycyjne papiery wartościowe – dostępne do inwestycyjne papiery wartościowe – utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty finansowe wyceniane wg ceny nabycia (niekwotowane instrumenty kapitałowe)	23	0	0	0	0	0	23	0
Rzeczowe aktywa trwałe	47	0	0	0	0	0	47	0
Wartości niematerialne	0	178	0	-178	0	0	0	-178
Inne aktywa	9 998	86	0	-478	-114	-2 690	6 802	28
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	1 036	47	0	0	-788	0	295	741
Razem	107 059	44 511	0	-12 652	-36 284	-2 690	99 944	-8 227

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Zwiększenia		Zmniejszenia			Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Pozostałe	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu nie wpływających na rachunek zysków i strat	Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresie		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	78 204	52 863	0	-14 307	-20 805	95 955	-32 058
- Banki	0	0	0	0	0	0	0
- Klienci korporacyjni	34 685	32 103	0	-12 730	-7 963	46 095	-24 140
- Rolnicy	18 335	2 097	0	-225	-2 327	17 880	230
- Przedsiębiorcy indywidualni	19 698	12 076	0	-1 098	-9 088	21 588	-2 988
- Osoby fizyczne	5 486	6 587	0	-254	-1 427	10 392	-5 160
- Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	0	0	0
- Pozostałe podmioty	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe – dostępne do	0	0	0	0	0	0	0
inwestycyjne papiery wartościowe – utrzymywane do	0	0	0	0	0	0	0
terminu zapadalności	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty finansowe wyceniane wg ceny nabycia (niekwotowane instrumenty kapitałowe)	173	0	0	0	0	23	0
Rzeczowe aktywa trwałe	47	0	0	0	0	47	0
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	0	0
Inne aktywa	7 864	4 605	0	0	-1 699	9 998	-2 906
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	210	826	0	0	0	1 036	-826
Razem	86 498	58 294	0	-14 307	-22 504	107 059	-35 790

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

14. Podatek dochodowy

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	2010	2009
Bieżący podatek dochodowy	12 954	24 061
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	12 954	24 061
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	0
Podatek pobrany u źródła	0	0
Odroczony podatek dochodowy	3 408	-9 055
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych odnoszonych na wynik finansowy	3 408	-9 055
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	16 362	15 006
Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji odniesionych na inne całkowite dochody	1 133	1 877
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	1 133	1 877
	2010	2009
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	27
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7 266	16 802
	2010	2009
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	101 199	52 451
Stawka podatku obowiązująca w Polsce	19%	19%
Obciążenie podatkowe wg. zastosowanej stawki podatkowej	19 228	9 966
Trwale różnice pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	-12 752	27 659
- koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	6 983	6 290
- rozwiązanie/utworzenie rezerw oraz dodatnia aktualizacja wartości, nie stanowiące przychodów/kosztów podatkowych	-5 271	20 130
- przychody wolne od opodatkowania	0	0
- przychody z tytułu dywidend	-13 055	-1 744
- pozostałe	-1 409	2 983
Pozostałe różnice pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym	-2 333	-1 132
Razem różnice pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym obciążone 19% podatkiem	-2 866	5 040
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	16 362	15 006
	Rok zakończony	Rok zakończony
	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Stan podatku odroczonego na początek okresu	9 841	-1 224
Zmiana stanu:	-4 152	11 065
z tytułu		
- rezerw na utratę wartości należności kredytowych	-335	-2 813
- rezerw na przyszłe zobowiązania	-73	-95
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulga inwestycyjną	2	19
- przychody do otrzymania	-8 560	9 912
- koszty do zaplacenienia	3 287	862
- wyceny aktywów	-916	2 274
- prowizji pobranych z góry	2 386	2 401
- pozostałe	57	-1 495
Stan podatku odroczonego na koniec okresu, w tym:	5 689	9 841
- aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 988	9 841
- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	299	0

Podatek odroczony

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej			Wpływ na skonsolidowany rachunek zysków i strat	
	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009	2010	2009
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Odsutki do otrzymania	11 961	10 221	16 264	-1 740	6 043
Wartość netto środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	211	222	321	11	99
Dyskonto i odsutki od papierów wartościowych	109 471	66 166	112 296	-43 305	46 130
Pozostałe	13 288	9 107	6 915	-4 181	-2 192
Dodatnie różnice przejściowe razem	134 931	85 716	135 796	-49 215	50 080
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na wynik finansowy	25 637	16 286	25 801	-9 351	9 515
Operacje rozliczane z innymi całkowitymi dochodami	11 349	3 160	13 475	X	X
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na całkowite dochody	2 156	600	2 560	X	X
Razem rezerwa z tytułu podatku odroczonego	27 793	16 886	28 361	X	X
Kwota kompensaty	27 494	16 886	27 101	X	X
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	299	0	1 260		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, struktura:					
Odsutki do zaplacenias	62 992	48 411	43 487	-14 581	-4 924
Odsutki skapitalizowane	1 567	1 132	844	-435	-288
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	7 288	7 674	8 175	386	501
Rezerwy na utratę wartości należności kredytowych	24 756	26 519	41 326	1 763	14 807
Wycena aktywów finansowych	492	1 406	20	914	-1 386
Przychody z tytułu odsetek i prowizji pobrane z góry	52 812	40 255	27 620	-12 557	-12 635
Naliczone odsetki oraz premia od papierów wartościowych	3 655	938	1 327	-2 717	389
Pozostałe	5 350	1 298	2 226	-4 052	928
Ujemne różnice przejściowe razem	158 912	127 633	125 025	-31 279	-2 608
Kwota pomniejszenia zobowiązania podatkowego art. 38a	0	0	955	0	955
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszone na wynik finansowy	30 193	24 250	24 710	-5 943	460
Operacje rozliczane z innymi całkowitymi dochodami	17 313	13 037	12 777	X	X
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszone na całkowite dochody	3 289	2 477	2 428	X	X
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego	33 482	26 727	27 138	X	X
Kwota kompensaty	27 494	16 886	27 101	X	X
Aktywa z tytułu podatku odroczonego prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	5 988	9 841	37		

15. Zysk na jedną akcję

Podstawowy zysk na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku netto, który na nich przypada przez średnioważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	za rok zakończony 31.12.2010	za rok zakończony 31.12.2009
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	82 439	37 125
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	133 247	133 247
Zysk przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	0,62	0,28

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od uprzywilejowanych akcji zamiennych) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego wraz ze średnią ważoną liczbą akcji zwykłych, które byłyby wyemitowane przy zamianie rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

	za rok zakończony 31.12.2010	za rok zakończony 31.12.2009
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	82 439	37 125
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	133 247	133 247
Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	0,62	0,28

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidenda z akcji za 2009 rok, wypłacona dnia 30 czerwca 2010 roku, wyniosła 14.491 tys. złotych za 2008 rok, wypłacona dnia 30 września 2009 roku: 14.491 tys. złotych.

Wartość dywidendy na jedną akcję wypłaconej za rok 2009 wyniosła 0,15 złotych na 1 akcję uprzywilejowaną, 0,10 złotych na 1 akcję zwykłą.

Na dzień 31 grudnia 2010 zobowiązania do wypłaty dywidendy za poprzednie lata wynosiły 5 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 wynosiły 2 tys. zł.

Walnemu Zgromadzeniu zostanie zaproponowana wypłata dywidendy z zysku za 2010 rok w wysokości 14.494 tys. zł.

17. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Środki pieniężne w kasie	116 096	95 401	84 823
Środki pieniężne na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	673 568	130 069	67 825
Razem kasa, środki w Banku Centralnym	789 664	225 470	152 648

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

18. Należności od innych banków

Struktura rodzajowa	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Rachunki bieżące	243 303	4 349	7 208
Lokaty w innych bankach	311 776	900 767	1 079 821
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	61 135	482 321	36 477
Pozostałe należności	10 828	3 605	39
Odsetki	342	865	5 269
Razem należności od innych banków brutto	627 384	1 391 907	1 128 814
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	0	0	0
Razem należności od innych banków netto	627 384	1 391 907	1 128 814

Według terminów zapadalności	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
do 1-go miesiąca	524 775	934 679	486 112
powyżej 1-3 miesięcy	13 980	377 240	506 379
powyżej 3-12 miesięcy	30 668	22 248	103 109
powyżej roku do 5 lat	30 921	25 881	7 232
powyżej 5 lat	26 698	30 994	20 711
Należności dla których termin zapadalności upłynął	0	0	2
Odsetki	342	865	5 269
Razem należności od innych banków brutto	627 384	1 391 907	1 128 814
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	0	0	0
Razem należności od innych banków netto	627 384	1 391 907	1 128 814

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Należności, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości	627 384	1 391 907	1 128 814
Należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości	0	0	0
Razem należności od innych banków	627 384	1 391 907	1 128 814

Wszystkie należności od innych banków podlegały analizie indywidualnej, zgodnie z którą nie zidentyfikowano utraty wartości i nie utworzono odpisów na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku.

19. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku jak i na dzień 1 stycznia 2009 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

20. Pochodne instrumenty finansowe

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Instrumenty pochodne (według rodzajów)

	Aktywa 31.12.2010	Zobowiązania 31.12.2010	Aktywa 31.12.2009	Zobowiązania 31.12.2009	Aktywa 01.01.2009	Zobowiązania 01.01.2009
FX swap	0	0	0	0	0	0
Forward	1 044	699	722	1 435	26 029	22 698
Opcje	0	0	0	0	0	0
Razem	1 044	699	722	1 435	26 029	22 698

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała instrumentów finansowych ujętych w ramach stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Pochodne transakcje wymiany walutowej stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty zagranicznej lub krajowej. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje forward zawierane są przez Grupę Kapitałową w celu zarządzania pozycją walutową oraz celem zaspokajania potrzeb klientów w zakresie zabezpieczenia przyszłych płatności w walutach obcych.

Wartości nominalne instrumentów bazowych według terminów zapadalności/wymagalności i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych

Wartości nominalne instrumentów bazowych według terminów zapadalności/wymagalności i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Wartości nominalne instrumentów według terminów zapadalności						Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
	EUR do 1 miesiąca	USD do 1 miesiąca	EUR powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	USD powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	EUR powyżej 3 miesięcy do 1 roku	USD powyżej 3 miesięcy do 1 roku		
Transakcje walutowe	20	80	16 100	780	0	0	699	1 044
Forward walutowy zakup	20	80	16 100	780	0	0	699	1 044
sprzedaż	0	0	0	0	0	0	699	0
Transakcje stopy procentowej	0	0	0	780	0	0	0	1 044
Razem instrumenty pochodne	20	80	16 100	780	0	0	699	1 044

Wartości nominalne instrumentów bazowych według terminów zapadalności/wymagalności i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Wartości nominalne instrumentów według terminów zapadalności						Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
	EUR do 1 miesiąca	USD do 1 miesiąca	EUR powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	USD powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	EUR powyżej 3 miesięcy do 1 roku	USD powyżej 3 miesięcy do 1 roku		
Transakcje walutowe	20 000	591	15 000	0	0	0	1 435	722
Forward walutowy zakup	20 000	591	15 000	0	0	0	1 435	722
sprzedaż	10 000	591	10 000	0	0	0	1 435	0
Transakcje stopy procentowej	10 000	0	5 000	0	0	0	0	722
Razem instrumenty pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem instrumenty pochodne	20 000	591	15 000	0	0	0	1 435	722

Wartości nominalne instrumentów według terminów zapadalności i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych na dzień 1 stycznia 2009 roku

	Wartości nominalne instrumentów według terminów zapadalności							
	EUR do 1 miesiąca	USD do 1 miesiąca	EUR powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	USD powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	EUR powyżej 3 miesięcy do 1 roku	USD powyżej 3 miesięcy do 1 roku	PLN Wartość godziwa (ujemna)	PLN Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje walutowe	18 000	0	32 000	10 000	2 000	2 000	22 698	26 029
Forward walutowy zakup	18 000	0	32 000	10 000	2 000	2 000	22 698	26 029
sprzedaz	9 000	0	16 000	5 000	1 000	1 000	22 698	0
Transakcje stopy procentowej	9 000	0	16 000	5 000	1 000	1 000	0	26 029
Razem instrumenty pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0
	18 000	0	32 000	10 000	2 000	2 000	22 698	26 029

21. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Notowane			
Dłużne papiery wartościowe	0	745	295
- emitowane przez Skarb Państwa	0	745	295
Kapitałowe papiery wartościowe	0	17 327	441
- emitowane przez inne banki	0	4 510	104
- emitowane przez podmioty sektora niefinansowego	0	12 817	337
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	18 072	736
Aktywa finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane w do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	0	0	0
Razem instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	18 072	736
Aktywa finansowe według terminów zapadalności	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Do 1 miesiąca	0	9	0
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0	0
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0	0
Powyżej 1 roku do 5 lat	0	736	0
Powyżej 5 lat	0	0	295
Dla których termin zapadalności upłynął	0	0	0
O nieokreślonej zapadalności	0	17 327	441
Razem instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat netto	0	18 072	736

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała nienotowanych papierów wartościowych w portfolio aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju)

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
W rachunku bieżącym od klientów	323 211	293 184	253 584
W rachunku kredytowym	5 209 564	3 946 200	2 913 455
- klienci korporacyjni	3 221 057	2 351 855	1 732 935
- rolnicy	628 007	540 936	505 355
- przedsiębiorcy indywidualni	300 684	237 439	221 419
- osoby fizyczne	669 916	462 238	152 390
- instytucje rządowe i samorządowe	389 881	353 732	301 182
- pozostałe podmioty	19	0	174
Skupione należności	5 936	584	730
Pozostałe należności	30 241	4 037	1 142
Odsetki	12 893	9 628	9 675
Razem kredyty i pożyczki brutto	5 581 845	4 253 633	3 178 586
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	-92 777	-95 955	-78 204
Razem kredyty i pożyczki netto	5 489 068	4 157 678	3 100 382

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według terminów zapadalności)

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
do 1-go miesiąca	139 626	64 862	53 207
powyżej 1-3 miesięcy	223 846	98 261	118 250
powyżej 3-12 miesięcy	764 064	735 279	417 664
powyżej roku do 5 lat	1 310 453	996 667	764 745
powyżej 5 lat	3 034 294	2 258 819	1 726 939
Dla których termin zapadalności upłynął	109 562	99 745	97 781
Razem kredyty i pożyczki brutto	5 581 845	4 253 633	3 178 586
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	-92 777	-95 955	-78 204
Razem kredyty i pożyczki netto	5 489 068	4 157 678	3 100 382

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale według przesłanki utraty wartości

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale według przesłanki utraty wartości na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utrata wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości IBNR	Odpisy na kredyty i pożyczki z utrata wartości	Razem wartość netto
W rachunku bieżącym od klientów	323 179	32	-1 955	-24	321 232
W rachunku kredytowym	4 890 833	318 731	-16 801	-73 858	5 118 905
- klienci korporacyjni	2 968 497	252 560	-6 732	-30 223	3 184 102
- rolnicy	604 309	23 698	-940	-14 875	612 192
- przedsiębiorcy indywidualni	272 033	28 651	-4 040	-17 001	279 643
- osoby fizyczne	656 094	13 822	-5 089	-11 759	653 068
- instytucje rządowe i samorządowe	389 881	0	0	0	389 881
- pozostałe podmioty	19	0	0	0	19
Skupione należności	5 936	0	-1	0	5 935
Pozostałe należności	26 970	3 271	0	-138	30 103
Odsetki	12 893	0	0	0	12 893
Razem	5 259 811	322 034	-18 757	-74 020	5 489 068

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale według przesłanki utraty wartości na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utrata wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości IBNR	Odpisy na kredyty i pożyczki z utrata wartości	Razem wartość netto
W rachunku bieżącym od klientów	293 043	141	-1 704	-83	291 397
W rachunku kredytowym	3 751 715	194 485	-10 495	-80 381	3 855 324
- klienci korporacyjni	2 226 262	125 593	-4 526	-37 279	2 310 050
- rolnicy	516 660	24 276	-941	-16 907	523 088
- przedsiębiorcy indywidualni	201 195	36 244	-2 054	-18 891	216 494
- osoby fizyczne	453 866	8 372	-2 974	-7 304	451 960
- instytucje rządowe i samorządowe	353 732	0	0	0	353 732
- pozostałe podmioty	0	0	0	0	0
Skupione należności	555	29	0	-28	556
Pozostałe należności	4	4 033	0	-3 264	773
Odsetki	9 446	182	0	0	9 628
Razem	4 054 763	198 870	-12 199	-83 756	4 157 678

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale według przesłanki utraty wartości na dzień 1 stycznia 2009 roku

	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utrata wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości IBNR	Odpisy na kredyty i pożyczki z utrata wartości	Razem wartość netto
W rachunku bieżącym od klientów	252 554	1 030	-1 448	-182	251 954
W rachunku kredytowym	2 734 026	179 429	-8 089	-68 457	2 836 909
- klienci korporacyjni	1 615 435	117 500	-2 930	-29 718	1 700 287
- rolnicy	481 860	23 495	-864	-17 347	487 144
- przedsiębiorcy indywidualni	186 364	35 055	-1 833	-18 456	201 130
- osoby fizyczne	149 011	3 379	-2 462	-2 936	146 992
- instytucje rządowe i samorządowe	301 182	0	0	0	301 182
- pozostałe podmioty	174	0	0	0	174
Skupione należności	701	29	0	-27	703
Pozostałe należności	1 142	0	-1	0	1 141
Odsetki	9 240	435	0	0	9 675
Razem	2 997 663	180 923	-9 538	-68 666	3 100 382

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 31 grudnia 2010 roku (wartość brutto)

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	186 316	136 895	323 211
W rachunku kredytowym	3 363 138	1 846 426	5 209 564
- klienci korporacyjni	2 671 250	549 807	3 221 057
- rolnicy	156 230	471 777	628 007
- przedsiębiorcy indywidualni	99 258	201 426	300 684
- osoby fizyczne	177 061	492 855	669 916
- Instytucje rządowe i samorządowe	259 339	130 542	389 881
- pozostałe podmioty	0	19	19
Skupione należności	0	5 936	5 936
Pozostałe należności	718	29 523	30 241
Odsetki	6 711	6 182	12 893
Razem	3 556 883	2 024 962	5 581 845

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 31 grudnia 2009 roku (wartość brutto)

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	141 505	151 679	293 184
W rachunku kredytowym	2 600 738	1 345 462	3 946 200
- klienci korporacyjni	1 714 249	637 606	2 351 855
- rolnicy	223 623	317 313	540 936
- przedsiębiorcy indywidualni	143 355	94 084	237 439
- osoby fizyczne	180 492	281 746	462 238
- Instytucje rządowe i samorządowe	339 019	14 713	353 732
- pozostałe podmioty	0	0	0
Skupione należności	0	584	584
Pozostałe należności	3 765	272	4 037
Odsetki	3 899	5 729	9 628
Razem	2 749 907	1 503 726	4 253 633

Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 1 stycznia 2009 roku (wartość brutto)

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	94 086	159 498	253 584
W rachunku kredytowym	1 834 781	1 078 674	2 913 455
- klienci korporacyjni	1 180 172	552 763	1 732 935
- rolnicy	198 691	306 664	505 355
- przedsiębiorcy indywidualni	130 561	90 858	221 419
- osoby fizyczne	32 486	119 904	152 390
- Instytucje rządowe i samorządowe	292 871	8 311	301 182
- pozostałe podmioty	0	174	174
Skupione należności	0	730	730
Pozostałe należności	0	1 142	1 142
Odsetki	3 540	6 135	9 675
Razem	1 932 407	1 246 179	3 178 586

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	-852	-1 127	-1 979
W rachunku kredytowym	-22 677	-67 982	-90 659
- klienci korporacyjni	-16 847	-20 108	-36 955
- rolnicy	-846	-14 969	-15 815
- przedsiębiorcy indywidualni	-4 923	-16 118	-21 041
- osoby fizyczne	-61	-16 787	-16 848
- Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0
- pozostałe podmioty	0	0	0
Skupione należności	0	-1	-1
Pozostałe należności	0	-138	-138
Razem	-23 529	-69 248	-92 777

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	-673	-1 114	-1 787
W rachunku kredytowym	-25 331	-65 545	-90 876
- klienci korporacyjni	-15 513	-26 292	-41 805
- rolnicy	-1 594	-16 254	-17 848
- przedsiębiorcy indywidualni	-7 512	-13 433	-20 945
- osoby fizyczne	-712	-9 566	-10 278
- Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0
- pozostałe podmioty	0	0	0
Skupione należności	0	-28	-28
Pozostałe należności	-3 094	-170	-3 264
Razem	-29 098	-66 857	-95 955

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo na dzień 1 stycznia 2009 roku

	Oceniane indywidualnie	Oceniane grupowo	Razem
W rachunku bieżącym od klientów	-412	-1 218	-1 630
W rachunku kredytowym	-28 653	-47 893	-76 546
- klienci korporacyjni	-19 158	-13 490	-32 648
- rolnicy	-2 314	-15 896	-18 210
- przedsiębiorcy indywidualni	-6 108	-14 181	-20 289
- osoby fizyczne	-1 073	-4 326	-5 399
- Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0
- pozostałe podmioty	0	0	0
Skupione należności	0	-27	-27
Pozostałe należności	0	-1	-1
Razem	-29 065	-49 139	-78 204

Zmiana stanu odpisów na ekspozycje spełniające przesłanki utraty wartości

Zmiana stanu odpisów na ekspozycje spełniające przesłanki zindywidualizowanej utraty wartości w 2010 roku

	W rachunku bieżącym od klientów	Kredyty i pożyczki od klientów	Klienci korporacyjni	Rolnicy	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby fizyczne	instytucje rządowe i samorządowe	Pozostałe podmioty	Skupione wierzytelności	Pozostałe należności	Razem
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2010	673	25 331	15 513	1 594	7 512	712	0	0	0	3 094	29 098
Utworzenie odpisów	351	17 140	13 333	1 548	2 250	9	0	0	0	1	17 492
Rozwiązanie odpisów	172	16 022	11 999	2 296	1 067	660	0	0	0	3 095	19 289
Spisanie w ciężar odpisów	0	3 772	0	0	3 772	0	0	0	0	0	3 772
Kwoty odzyskane z kredytów uprzednio spisanych w ciężar odpisów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2010	852	22 677	16 847	846	4 923	61	0	0	0	0	23 529

Zmiana stanu odpisów na ekspozycje spełniające przesłanki zindywidualizowanej utraty wartości w 2009 roku

	W rachunku bieżącym od klientów	Kredyty i pożyczki od klientów	Klienci korporacyjni	Rolnicy	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby fizyczne	instytucje rządowe i samorządowe	Pozostałe podmioty	Skupione wierzytelności	Pozostałe należności	Razem
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2009	412	28 653	19 158	2 314	6 108	1 073	0	0	0	0	29 065
Utworzenie odpisów	380	13 563	7 293	637	5 047	586	0	0	0	3 094	17 037
Rozwiązanie odpisów	119	10 343	4 396	1 357	3 643	947	0	0	0	0	10 462
Spisanie w ciężar odpisów	0	6 542	6 542	0	0	0	0	0	0	0	6 542
Kwoty odzyskane z kredytów uprzednio spisanych w ciężar odpisów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2009	673	25 331	15 513	1 594	7 512	712	0	0	0	3 094	29 098

Zmiana stanu odpisów na ekspozycje spełniające przesłanki grupowej utraty wartości w 2010 roku

	W rachunku bieżącym od klientów	Kredyty i pożyczki od klientów	Klienci korporacyjni	Rolnicy	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby fizyczne	Institucje rządowe i samorządowe	Pozostałe podmioty	Skupione wierzytelności	Pozostałe należności	Razem
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2010	1 114	65 545	25 292	16 254	13 433	9 566	0	0	28	170	66 857
Utworzenie odpisów	616	25 178	9 291	801	6 258	8 828	0	0	1	913	26 708
Rozwiązanie odpisów	603	14 517	9 878	2 086	1 069	1 484	0	0	28	945	16 093
Spisanie w ciężar odpisów	0	8 224	5 597	0	2 504	123	0	0	0	0	8 224
Kwoty odzyskane z kredytów uprzednio spisanych w ciężar odpisów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2010	1 127	67 982	29 108	14 969	16 118	16 787	0	0	1	138	69 248

Zmiana stanu odpisów na ekspozycje spełniające przesłanki grupowej utraty wartości w 2009 roku

	W rachunku bieżącym od klientów	Kredyty i pożyczki od klientów	Klienci korporacyjni	Rolnicy	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby fizyczne	Institucje rządowe i samorządowe	Pozostałe podmioty	Skupione wierzytelności	Pozostałe należności	Razem
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2009	1 118	47 893	13 490	15 896	14 181	4 326	0	0	27	1	49 139
Utworzenie odpisów	567	35 088	23 109	1 460	5 518	6 001	0	0	1	170	35 826
Rozwiązanie odpisów	671	9 671	3 119	877	5 168	507	0	0	0	1	10 343
Spisanie w ciężar odpisów	0	7 765	6 188	225	1 098	254	0	0	0	0	7 765
Kwoty odzyskane z kredytów uprzednio spisanych w ciężar odpisów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2009	1 114	65 545	25 292	16 254	13 433	9 566	0	0	28	170	66 857

23. Inwestycyjne papiery wartościowe

	31.12.2010		31.12.2009		31.12.2009		01.01.2009		01.01.2009	
	Dostępne do sprzedaży	Utrzymywane do terminu zapadalności	Razem	Dostępne do sprzedaży	Utrzymywane do terminu zapadalności	Razem	Dostępne do sprzedaży	Utrzymywane do terminu zapadalności	Razem	
Notowane										
Dłużne papiery wartościowe	5 347 852	3 005 239	8 353 091	2 939 308	2 944 383	5 883 691	3 079 439	2 958 718	6 038 157	
- emitowane przez NBP	2 822 954	0	2 822 954	1 350 381	0	1 350 381	247 351	0	247 351	
- emitowane przez inne banki	44 491	0	44 491	0	0	0	0	0	0	
- emitowane przez pozostałe podmioty sektora finansowego	0	51 435	51 435	0	0	0	0	0	0	
- emitowane przez podmioty sektora niefinansowego	0	12 783	12 783	17 274	0	17 274	0	0	0	
- emitowane przez Skarb Państwa	2 480 407	2 931 333	5 411 740	1 571 653	2 934 729	4 506 382	2 832 088	2 958 718	5 790 806	
- emitowane przez instytucje rządowe i samorządowe	0	9 688	9 688	0	9 654	9 654	0	0	0	
Kapitałowe papiery wartościowe	180 630	0	180 630	15 446	0	15 446	0	0	0	
- emitowane przez podmioty sektora niefinansowego	180 630	0	180 630	15 446	0	15 446	0	0	0	
Pozostałe	68 622	0	68 622	162 476	0	162 476	0	0	0	
- emitowane przez pozostałe podmioty sektora finansowego	68 622	0	68 622	162 476	0	162 476	0	0	0	
Nieotowane										
Dłużne papiery wartościowe	172 882	0	172 882	52 434	0	52 434	348 219	0	348 219	
- emitowane przez inne banki	14 862	0	14 862	42 473	0	42 473	339 324	0	339 324	
- emitowane przez podmioty sektora niefinansowego	155 914	0	155 914	6 824	0	6 824	0	0	0	
- emitowane przez instytucje rządowe i samorządowe	2 106	0	2 106	3 137	0	3 137	8 895	0	8 895	
Kapitałowe papiery wartościowe	19 297	0	19 297	15 636	0	15 636	2 766	0	2 766	
- emitowane przez inne banki	15 329	0	15 329	15 274	0	15 274	2 703	0	2 703	
- emitowane przez pozostałe podmioty sektora finansowego	2 907	0	2 907	360	0	360	61	0	61	
- emitowane przez podmioty sektora niefinansowego	1 061	0	1 061	2	0	2	2	0	2	
Razem instrumenty finansowe	5 789 283	3 005 239	8 794 522	3 185 300	2 944 383	6 129 683	3 430 424	2 958 718	6 389 142	

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży według terminów zapadalności

	<u>31.12.20010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Do 1 miesiąca	3 154 603	1 360 318	398 090
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	392 536	188 220	382 849
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	472 158	574 305	2 054 587
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 315 036	638 538	582 131
Powyżej 5 lat	186 401	230 362	10 000
O nieokreślonej zapadalności	268 549	193 557	2 767
Razem inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - według terminów zapadalności brutto	<u>5 789 283</u>	<u>3 185 300</u>	<u>3 430 424</u>
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0
Razem inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - według terminów zapadalności netto	<u>5 789 283</u>	<u>3 185 300</u>	<u>3 430 424</u>

Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności według terminów zapadalności

	<u>31.12.20010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Do 1 miesiąca	3 534	48 753	73 466
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0	0
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	855 578	0	2 037 799
Powyżej 1 roku do 5 lat	62 289	847 751	847 453
Powyżej 5 lat	2 083 838	2 047 879	0
Razem inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - według terminów zapadalności brutto	<u>3 005 239</u>	<u>2 944 383</u>	<u>2 958 718</u>
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0
Razem inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - według terminów zapadalności netto	<u>3 005 239</u>	<u>2 944 383</u>	<u>2 958 718</u>

24. Udziały w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Grupa Kapitałowa posiada udziały w jednostkach podporządkowanych, które wycenia metodą praw własności. Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa była w posiadaniu akcji spółki IT Card S.A., które stanowiły 18,25% kapitału spółki. Jednostka jest klasyfikowana jako stowarzyszona ze względu na sprawowanie funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej przez Członka Zarządu Banku BPS S.A., w konsekwencji czego Bank posiada znaczący wpływ na działalność i politykę tej spółki. Wartości bilansowe udziałów na dzień 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
IT Card S.A.	846	778
Razem	<u>846</u>	<u>778</u>

Na dzień 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała akcji spółki IT Card S.A.

IT Card S.A.

Grupa Kapitałowa posiada 18,25% udziałów w spółce IT Card S.A., której podstawowym przedmiotem działalności jest informatyka i obsługa nieruchomości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Poniższa tabela przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółkę.

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Aktywa obrotowe	14 491	3 479
Aktywa trwałe	3 986	826
Zobowiązania krótkoterminowe	382	167
Zobowiązania długoterminowe	2 872	0
Niezarejestrowany kapitał	10 730	0
Przychody ze sprzedaży	3 466	3 714
Zysk netto	215	57
Zaangażowanie Grupy	730	730
% udział w aktywach netto	18,25	18,25
Wycena metodą praw własności	<u>116</u>	<u>48</u>

W aktywach netto spółki IT Card S.A. Grupa Kapitałowa nie uwzględniła niezarejestrowanego kapitału w wysokości 10.730 tys. zł. Wpłatę na kapitał w wysokości 3.706 tys. zł. Grupa Kapitałowa zaprezentowała w „Innych aktywach”.

25. Rzeczowe aktywa trwałe

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Grunty i budynki	101 234	104 297	107 652
Maszyny i urządzenia	17 761	17 730	14 129
Środki transportu	66	120	540
Środki trwałe w budowie	14 101	2 879	4 325
Ulepszenie w obcych obiektach	8 485	6 943	5 388
Pozostałe środki trwałe	7 988	5 673	4 683
Razem rzeczowe aktywa trwałe	<u>149 635</u>	<u>137 642</u>	<u>136 717</u>

Pozycja „Pozostałe środki trwałe” obejmuje nabyte przez podmioty Grupy Kapitałowej składniki wyposażenia wykorzystywanego do prowadzenia działalności statutowej oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010

	Grunt własne	Budynki i budowle	Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego	Ulepszenia w obcych obiektach	Środki trwałe w budowie	Urządzenia i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	1 355	123 434	901	13 234	2 879	57 600	226	20 947	220 576
Zwiększenia	273	5 186	0	2 757	21 179	5 412	0	3 809	38 616
Przeniesienie z inwestycji	0	2 337	0	2 562	0	1 398	0	2 414	8 711
Zakupy bezpośrednie	0	431	0	195	21 179	4 014	0	1 395	27 214
Pozostałe	273	2 418	0	0	0	0	0	0	2 691
Zmniejszenia	-282	-4 783	0	-77	-9 957	-5 439	0	-936	-21 474
Sprzedaż i likwidacja	-9	-2 365	0	-77	0	-5 435	0	-936	-8 822
Rozliczenie inwestycji	0	0	0	0	-8 711	0	0	0	-8 711
Rozliczenie w ciężar kosztów	0	0	0	0	-1 246	0	0	0	-1 246
Pozostałe	-273	-2 418	0	0	0	-4	0	0	-2 695
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	1 346	123 837	901	15 914	14 101	57 573	226	23 820	237 718
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	21 124	269	6 244	0	39 870	106	15 274	82 887
Zwiększenia	0	4 138	23	1 166	0	5 231	54	1 434	12 046
Amortyzacja	0	4 138	23	1 166	0	5 231	54	1 434	12 046
Pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	-704	0	-28	0	-5 289	0	-876	-6 897
Sprzedaż i likwidacja	0	-704	0	-28	0	-5 289	0	-876	-6 897
Pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	0	24 558	292	7 382	0	39 812	160	15 832	88 036
Odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	-47	0	0	0	0	-47
Odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	-47	0	0	0	0	-47
Wartość netto środków trwałych na początek okresu	1 355	102 310	632	6 943	2 879	17 730	120	5 673	137 642
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	1 346	99 279	609	8 485	14 101	17 761	66	7 988	149 635

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009

	Grupy własne	Budynki i budowle	Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego	Ulepszenia w obcych obiektach	Środki trwałe w budowie	Urządzenia i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	1 355	123 256	901	10 648	4 325	51 427	972	19 653	212 537
Zwiększenia	0	1 753	0	2 606	9 022	8 268	0	2 241	23 890
Przeniesienie z inwestycji	0	1 742	0	2 541	0	4 046	0	1 380	9 709
Zakupy bezpośrednie	0	11	0	65	9 022	4 212	0	860	14 170
Pozostałe	0	0	0	0	0	10	0	1	11
Zmniejszenia	0	-1 575	0	-20	-10 468	-2 095	-746	-947	-15 851
Sprzedaż i likwidacja	0	-1 575	0	-20	0	-2 082	-746	-946	-5 369
Rozliczenie inwestycji	0	0	0	0	-9 709	0	0	0	-9 709
Rozliczenie w ciężar kosztów	0	0	0	0	-759	0	0	0	-759
Pozostałe	0	0	0	0	0	-13	0	-1	-14
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	1 355	123 434	901	13 234	2 879	57 600	226	20 947	220 576
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	17 614	246	5 213	0	37 298	432	14 970	75 773
Zwiększenia	0	4 018	23	1 042	0	4 602	131	1 229	11 045
Amortyzacja	0	4 018	23	1 041	0	4 602	131	1 229	11 044
Pozostałe	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Zmniejszenia	0	-508	0	-11	0	-2 030	-457	-925	-3 931
Sprzedaż i likwidacja	0	-507	0	-11	0	-2 027	-457	-925	-3 927
Pozostałe	0	-1	0	0	0	-3	0	0	-4
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	0	21 124	269	6 244	0	39 870	106	15 274	82 887
Odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	-47	0	0	0	0	-47
Odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	-47	0	0	0	0	-47
Wartość netto środków trwałych na początek okresu	1 355	105 642	655	5 388	4 325	14 129	540	4 683	136 717
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	1 355	102 310	632	6 943	2 879	17 730	120	5 673	137 642

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku nie występowały ograniczenia prawne dotyczące rzeczowych aktywów trwałych. Grupa Kapitałowa nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań umownych do nabycia rzeczowego majątku trwałego.

26. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku nie posiadała nieruchomości klasyfikowanych jako nieruchomości inwestycyjne.

27. Wartości niematerialne

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Wartości niematerialne			
Autorskie prawa majątkowe i licencje	23 874	16 238	7 949
Nakłady na wartości niematerialne	10 985	9 820	7 105
Razem wartości niematerialne	<u>34 859</u>	<u>26 058</u>	<u>15 054</u>

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010

	Autorskie prawa majątkowe, licencje	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	37 972	9 820	47 792
Zwiększenia	13 899	11 425	25 324
Przeniesienie z inwestycji	9 333	0	9 333
Zakupy bezpośrednie	4 566	11 425	15 991
Zmniejszenia	-2 722	-10 260	-12 982
Likwidacja	-5	0	-5
Rozliczenie inwestycji	0	-9 333	-9 333
Rozliczenie w ciężar kosztów	0	-927	-927
Pozostałe	-2 717	0	-2 717
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	49 149	10 985	60 134
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	-21 734	0	-21 734
Zwiększenia	-6 084	0	-6 084
Amortyzacja	-6 084	0	-6 084
Zmniejszenia	2 543	0	2 543
Likwidacja	5	0	5
Pozostałe	2 538	0	2 538
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	-25 275	0	-25 275
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0	0	0
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	16 238	9 820	26 058
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	<u>23 874</u>	<u>10 985</u>	<u>34 859</u>

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009

	Autorskie prawa majątkowe, licencje	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	25 426	7 105	32 531
Zwiększenia	12 546	9 010	21 556
Przeniesienie z inwestycji	5 968	0	5 968
Zakupy bezpośrednie	6 578	9 010	15 588
Zmniejszenia	0	-6 295	-6 295
Likwidacja	0	0	0
Rozliczenie inwestycji	0	-5 968	-5 968
Rozliczenie w ciężar kosztów	0	-327	-327
Pozostałe	0	0	0
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	37 972	9 820	47 792
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	-17 477	0	-17 477
Zwiększenia	-4 257	0	-4 257
Amortyzacja	-4 257	0	-4 257
Zmniejszenia	0	0	0
Likwidacja	0	0	0
Pozostałe	0	0	0
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	-21 734	0	-21 734
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0	0	0
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	7 949	7 105	15 054
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	16 238	9 820	26 058

W roku 2010 oraz 2009 Grupa Kapitałowa nie poniosła nakładów na badania i rozwój ujętych jako koszt okresów.

W odniesieniu do nakładów na wartości niematerialne, które nie mają określonego okresu użyteczności Grupa Kapitałowa na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości. Na podstawie testu na utratę wartości zgodnie z MSR 36 na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku nie stwierdzono utraty ich wartości na poniesionych nakładów na wartości niematerialne.

28. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała aktywów klasyfikowanych jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

29. Inne aktywa

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Rozrachunki z dłużnikami	300 987	35 154	33 481
- Rozliczenie papierów wartościowych	253 084	0	0
- Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	27 194	21 130	18 311
- Należności z tytułu towarów i usług	12 487	9 208	14 516
- Pozostałe	8 222	4 816	654
Rozrachunku publiczno - prawne	76	105	73
Rozrachunki międzyokresowe czynne	6 509	3 616	5 061
- Przychody do otrzymania:	3 319	2 434	2 217
* z tytułu prowizji	1 975	1 749	1 589
* pozostałe	1 344	685	628
- Koszty do rozliczenia:	3 190	1 182	2 844
* prenumeraty czasopism	11	1	3
* składek za ubezpieczenie majątku i NNW	27	25	7
* czynszu	296	260	313
* serwisu i użytkowania oprogramowania	1 590	814	675
* składek członkowskich	3	0	410
* sponsoringu i reklamy	45	28	626
* emisji papierów wartościowych	767	0	0
* pozostałe	451	54	810
Pozostałe	2 378	3 733	3 442
- prowizje za windykację	2 378	3 733	3 442
- pozostałe aktywa	0	0	0
Razem inne aktywa brutto	309 950	42 608	42 057
Utrata wartości innych aktywów	-6 802	-9 998	-7 864
Razem inne aktywa netto	303 148	32 610	34 193

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w pozycji „Rozliczenie papierów wartościowych” o wartości 253.084 tys. zł zaprezentowano należności z tytułu:

- umorzonych certyfikatów inwestycyjnych oraz jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych o wartości 242.170 tys. zł, otrzymane w styczniu 2011 roku;
- wpłat na kapitał spółki IT Card S.A. o wartości 3.706 tys. zł, który w styczniu 2011 roku został zarejestrowany; po rejestracji Bank posiada 30,59% udziałów w kapitałach spółki.
- rozrachunków z domami maklerskimi w KDPW o wartości 7.208 tys. zł

	31.12.2010	31.12.2009
Utrata wartości innych aktywów		
Wartość odpisów z tytułu utraty wartości - inne aktywa na początek okresu	-9 998	-7 864
Zwiększenia ujęte w rachunku zysków i strat	-86	-4 605
Zmniejszenia ujęte w rachunku zysków i strat	2 804	1 699
Pozostałe zwiększenia	0	0
Pozostałe zmniejszenia	478	772
Wartość odpisów z tytułu utraty wartości - inne aktywa na koniec okresu	-6 802	-9 998

30. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 oraz 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań wobec Banku Centralnego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

31. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec innych banków (według rodzaju)

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Rachunki bieżące	810 759	625 220	566 143
Depozyty innych banków	12 577 234	9 255 914	8 119 312
Otrzymane kredyty i pożyczki	4 526	0	0
Pozostałe zobowiązania wobec innych banków	33 149	20 537	13 016
Odsetki	60 837	44 470	36 769
Razem zobowiązania wobec innych banków	<u>13 486 505</u>	<u>9 946 141</u>	<u>8 735 240</u>

Zobowiązania wobec innych banków (według terminów wymagalności)

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Do 1 miesiąca	9 663 550	7 415 233	6 596 141
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 880 037	1 271 864	977 821
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 942 810	1 255 573	1 101 059
Powyżej 1 roku do 5 lat	108	3 471	60 219
Razem zobowiązania wobec innych banków	<u>13 486 505</u>	<u>9 946 141</u>	<u>8 735 240</u>

32. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 oraz 1 stycznia 2009 roku nie wystąpiły zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.

33. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Na dzień 31 grudnia 2010, 31 grudnia 2009 oraz 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

34. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów (według rodzaju)

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Klienci korporacyjni:			
Rachunki bieżące	101 990	70 273	59 370
Depozyty terminowe	307 058	203 814	287 713
Pozostałe zobowiązania	38 987	3 812	3 286
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	38 216	1 661	3 286
- pozostałe	771	2 151	0
Odsetki	723	312	621
Razem - Klienci korporacyjni	448 758	278 211	350 990
Rolnicy			
Rachunki bieżące	25 323	25 564	20 990
Lokaty terminowe	21 595	21 390	27 087
Pozostałe zobowiązania	452	741	783
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	452	740	783
- pozostałe	0	1	0
Odsetki	90	30	48
Razem - Rolnicy	47 460	47 725	48 908
Przedsiębiorcy indywidualnie			
Rachunki bieżące	44 056	39 330	46 643
Lokaty terminowe	33 181	22 383	41 465
Pozostałe zobowiązania	244	275	793
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	244	269	793
- pozostałe	0	6	0
Odsetki	9	78	85
Razem - Przedsiębiorcy indywidualni	77 490	62 066	88 986
Osoby fizyczne			
Rachunki bieżące	448 610	515 861	306 859
Lokaty terminowe	402 851	217 996	480 263
Pozostałe zobowiązania	8 290	14 519	2 896
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	3 306	3 091	2 894
- pozostałe	4 984	11 428	2
Odsetki	875	3 405	5 657
Razem osoby fizyczne	860 626	751 781	795 675
Instytucje rządowe i samorządowe			
Rachunki bieżące	91 448	109 264	140 960
Lokaty terminowe	151 657	59 759	36 008
Pozostałe zobowiązania	0	29	0
- pozostałe	0	29	0
Odsetki	393	45	113
Razem - Instytucje rządowe i samorządowe	243 498	169 097	177 081
Pozostałe podmioty			
Rachunki bieżące	58 886	45 799	48 067
Lokaty terminowe	37 530	43 844	50 433
Pozostałe zobowiązania	9 195	7 946	9 288
- pozostałe	9 195	7 946	9 288
Odsetki	109	124	243
Razem -Pozostałe podmioty	105 720	97 713	108 031
Razem zobowiązania wobec klientów	1 783 552	1 406 593	1 569 671

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zobowiązania wobec klientów (według terminów wymagalności)

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Do 1 miesiąca	1 487 166	1 213 046	1 063 798
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	153 768	99 030	330 504
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	93 997	81 842	160 590
Powyżej 1 roku do 5 lat	47 280	8 106	9 588
Powyżej 5 lat	1 341	4 569	5 191
Razem zobowiązania wobec klientów	<u>1 783 552</u>	<u>1 406 593</u>	<u>1 569 671</u>

35. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Zobowiązania z tytułu emisji	233 561	150 757	66 802
certyfikatów depozytowych	150 000	150 000	66 575
obligacji	80 000	0	0
odsetki	3 561	757	227
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych brutto	<u>233 561</u>	<u>150 757</u>	<u>66 802</u>
Korekty wartości	-339	-396	-179
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych netto	<u>233 222</u>	<u>150 361</u>	<u>66 623</u>

Według terminów wymagalności

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
Do 1 miesiąca	0	0	0
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0	0
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0	0
Powyżej 1 roku do 5 lat	150 000	150 000	66 575
Powyżej 5 lat	80 000	0	0
Odsetki	3 561	757	227
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych brutto	<u>233 561</u>	<u>150 757</u>	<u>66 802</u>
Korekty wartości	-339	-396	-179
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych netto	<u>233 222</u>	<u>150 361</u>	<u>66 623</u>

W 2010 roku Bank wyemitował własne papiery wartościowe w formie obligacji o wartości nominalnej 80.000 tys. zł, które są notowane na Rynku Obligacji GPW Catalyst. Na dzień 31 grudnia 2010 roku z ogólnej wartości 230.000 tys. zł wyemitowanych papierów wartościowych, Bank za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczył do funduszy uzupełniających kwotę 186.685 tys. zł. W 2009 roku Bank wyemitował 5 transz własnych papierów wartościowych w formie certyfikatów depozytowych o łącznej wartości nominalnej 83.425 tys. zł. Na dzień 31.12.2009 roku z ogólnej wartości 150.000 tys. zł wyemitowanych certyfikatów, Bank za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczał do funduszy uzupełniających Banku kwotę 97.535 tys. zł.

W 2010 i w 2009 roku Grupa Kapitałowa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat odsetkowych oraz nie naruszyła innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych. W pozycji „Korekty wartości” zaprezentowano poniesione przez Grupę Kapitałową koszty organizacji emisji oraz koszty transakcyjne związane z emisją dłużnych papierów wartościowych.

Oprocentowanie zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>01.01.2009</u>
	(w %)	(w %)	(w %)
Certyfikatów depozytowych	6,47	6,80	6,10
Obligacji	7,69	-	-

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2010	2009
Stan na początek okresu	150 361	66 623
Zwiększenie (emisja)	80 000	83 425
Pozostałe zmiany	2 861	313
Stan na koniec okresu	<u>233 222</u>	<u>150 361</u>

36. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania (według rodzaju)

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Rozrachunki międzybankowe	79 812	76 656	79 640
Rozrachunki publiczno - prawne	4 958	4 115	4 484
Wierzyciele różni	9 789	15 030	5 325
- Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	4 262	4 275	3 746
- Zobowiązania z tytułu towarów i usług	5 496	3 199	1 548
- Pozostałe	31	7 556	31
Koszty rozliczane w czasie	18 257	15 478	17 163
- Usług informatycznych	6 725	6 445	7 689
- Usług KIR, kosztów eksploatacyjnych	1 605	1 685	1 757
- Badania sprawozdania finansowego i doradztwa finansowego	315	905	1 034
- Reprezentacji i reklamy	112	2 189	1 964
- Przyszłych świadczeń na rzecz pracowników	2 929	2 234	4 719
* urlopy	1 989	1 840	1 877
* premie	740	329	0
* pozostałe	200	65	2 842
- Pozostałe	6 571	2 020	0
Przychody przyszłych okresów	8 022	6 472	6 770
- Prowizje	8 022	6 472	4 361
- Pozostałe	0	0	2 409
Fundusze specjalne	3 580	3 580	3 580
Pozostałe	503	253	0
Razem pozostałe zobowiązania	<u>124 921</u>	<u>121 584</u>	<u>116 962</u>

Pozostałe zobowiązania (według terminów wymagalności)

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Do 1 miesiąca	118 153	116 207	113 086
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	320	205	126
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 110	3 929	2 244
Powyżej 1 roku do 5 lat	2 043	871	1 055
Powyżej 5 lat	295	372	451
Razem pozostałe zobowiązania	<u>124 921</u>	<u>121 584</u>	<u>116 962</u>

37. Rezerwy

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Rezerwa na świadczenia emerytalne	4 087	3 806	3 517
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	295	1 036	210
Rezerwa na sprawy sporne	60	351	523
Pozostałe rezerwy	0	755	1 540
Razem	<u>4 442</u>	<u>5 948</u>	<u>5 790</u>

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zmiany stanu rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne	Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	Rezerwa na sprawy sporne	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2010	3 806	1 036	351	755	5 948
Utworzenie/aktualizacja rezerw	435	47	67	0	549
Wykorzystanie rezerw	-154	0	-358	-300	-812
Rozwiązanie rezerw	0	-788	0	-455	-1 243
Różnice kursowe	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany i reklasyfikacje	0	0	0	0	0
Stan na dzień 31 grudnia 2010	4 087	295	60	0	4 442
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	399	295	60	0	754
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	3 688	0	0	0	3 688
Stan na dzień 31 grudnia 2010	4 087	295	60	0	4 442

Zmiany stanu rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne	Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	Rezerwa na sprawy sporne	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2009	3 517	210	523	1 540	5 790
Utworzenie/aktualizacja rezerw	475	826	28	1 500	2 829
Wykorzystanie rezerw	-186	0	-200	-2 266	-2 652
Rozwiązanie rezerw	0	0	0	-19	-19
Różnice kursowe	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany i reklasyfikacje	0	0	0	0	0
Stan na dzień 31 grudnia 2009	3 806	1 036	351	755	5 948
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	434	1 036	351	755	2 576
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	3 372	0	0	0	3 372
Stan na dzień 31 grudnia 2009	3 806	1 036	351	755	5 948

Rezerwa na świadczenia emerytalne

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne zgodnie z MSR 19. Szacunek rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych uwzględniających w szczególności: bieżące wynagrodzenia, okres pomiędzy datą nabycia prawa do otrzymania świadczenia a datą sprawozdawczą, wskaźnik rotacji pracowników oraz inne postanowienia regulaminu wynagrodzenia pracowników.

Rezerwę Grupa Kapitałowa oblicza metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Rezerwę wycenia w oparciu o wartość bieżącą przyszłych, długoterminowych zobowiązań Grupy Kapitałowej z tytułu odpraw emerytalnych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej, jaką Grupa Kapitałowa zobowiązuje się wypłacić. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako iloczyn następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy emerytalnej,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego,
- współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy.

Naliczane rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane. Współczynnik dyskontujący oparty jest na średniorocznej rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa. Zyski i straty z obliczeń Grupa Kapitałowa rozpoznaje w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Rezerwa na sprawy sporne

Grupa Kapitałowa prowadzi szczegółową ewidencję spraw sądowych oraz innych należności o charakterze roszczeń prawnych. W sprawach, w których na Grupie Kapitałowej ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów, mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ środków Grupa tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw.

Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują rezerwy na ryzyko operacyjne.

38. Kapitały własne

Kapitał zakładowy	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2009	01.01.2009	01.01.2009
	liczba akcji	wartość akcji	liczba akcji	wartość akcji	liczba akcji	wartość akcji
Akcje imienne serii A	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Akcje imienne serii B	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Akcje imienne serii C	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Akcje imienne serii D	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Akcje imienne serii E	1 865	1 865	1 865	1 865	1 865	1 865
Akcje imienne serii F	1 518	1 518	1 518	1 518	1 518	1 518
Akcje imienne serii H	74 864	74 864	74 864	74 864	74 864	74 864
Akcje imienne serii I	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Razem	133 247	133 247	133 247	133 247	133 247	133 247

W 2010 i w 2009 roku Grupa Kapitałowa nie odnotowała żadnych ruchów w kapitale zakładowym.

- Wartość nominalna akcji serii A, B, C, D, E, F, H, I wynosi 1 zł.

Akcje serii A, B, C, D, E i F są uprzywilejowane w zakresie dywidendy w ten sposób, że przypadająca na nie dywidenda wynosi 150% wartości dywidendy z akcji serii H i I. Powyższe uprzywilejowanie będzie obowiązywało do momentu uzyskania przychodów w wysokości 1,35 zł za akcję, w stosunku do innych akcjonariuszy, którzy objęli akcje serii H. Akcje serii H otrzymali akcjonariusze w zamian za akcje pięciu banków zrzeszających, które zostały przyłączone do GBPZ S.A. w dniu 15 marca 2002 roku.

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

W 2011 roku Bank BPS wyemitował akcje serii J, które zostały opisane w nocie nr 49.

Pozostałe kapitały

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Kapitał zapasowy	268 592	227 997	190 707
Ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	100 071	100 071	99 462
Pozostały	168 521	127 926	91 245
Kapitał z aktualizacji wyceny	-4 633	-7 850	535
Wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-5 766	-9 727	668
Podatek odroczony	1 133	1 877	-133
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	11 300	7 700	5 300
Pozostałe kapitały rezerwowe	26 674	26 674	26 674
Pozostałe kapitały razem	301 933	254 521	223 216
Niepodzielony wynik finansowy lat ubiegłych	30 317	51 945	105 782
Wynik roku bieżącego	82 439	37 125	0
Razem pozostałe kapitały	414 689	343 591	328 998

Niepodzielony wynik obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy. Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, spółka akcyjna jest zobowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu spółki, do póki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Podziałowi podlega zysk netto ujawniony w jednostkowym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z przepisami Ustawy o Rachunkowości.

39. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa jest to kwota, za którą składnik aktywów może zostać sprzedany lub wymieniony na inny składnik aktywów lub zobowiązanie może zostać uregulowane w ramach wolnorynkowej transakcji przeprowadzonej pomiędzy stronami dobrze poinformowanymi oraz dobrowolnie zawierającymi transakcję. Grupa jest w posiadaniu instrumentów finansowych, które w bilansie nie są prezentowane w wartości godziwej. Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w bilansie Grupy Kapitałowej do wartości godziwej stanowią:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży wykazywane w cenie nabycia, w tym inwestycje kapitałowe,
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

Powyższe kategorie aktywów i zobowiązań finansowych wyceniane są według zamortyzowanego kosztu lub kosztu historycznego.

W celu oszacowania wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych Grupa Kapitałowa przyjęła poniżej zaprezentowane założenia i metody.

Należności od banków oraz należności od klientów – w przypadku kredytów, dla których harmonogram spłat nie jest określony, jako wartość godziwą przyjmuje się kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagana w dniu bilansowym.

Wartość godziwa należności netto, dla których harmonogram spłat jest określony, wyliczana jest jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek, zgodnych z harmonogramem, współczynnikiem dyskontującym. Jako współczynnik dyskontujący przyjmuje się sumę:

- bieżących rynkowych stóp procentowych opartych na krzywej dochodowości z dnia bilansowego
- średniej marży opartej na portfelu danego rodzaju kredytów udzielonych w ostatnim kwartale.

Papiery wartościowe – wartość godziwa w przypadku instrumentów notowanych, ustalana jest na podstawie wartości rynkowych (mark to market).

W przypadku instrumentów nienotowanych wartość godziwa ustalana jest na podstawie modelu (mark to model) przy wykorzystaniu systemu Kondor+.

Na podstawie analiz wartości godziwej notowanych dłużnych papierów wartościowych oraz kredytów udzielanych klientom ustalane są marże na ryzyko kredytowe dla instrumentu podlegającego wycenie. Powyższe marże wraz ze zdefiniowanymi krzywymi dochodowości stanowią parametry wejściowe dla modelu wyceny instrumentu.

Zobowiązania wobec banków oraz zobowiązanie od klientów – w przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacana na żądanie na dzień bilansowy.

Wartość godziwa depozytów o terminie wymagalności powyżej 3 miesięcy szacowana jest na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych średnim bieżącym oprocentowaniem rynkowym właściwym dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – wartość godziwa ustalana jest na podstawie modelu (mark to model).

W tabeli poniżej przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Grupy Kapitałowej, które nie są ujmowane w bilansie Grupy Kapitałowej według wartości godziwej. Dla należności oraz zobowiązań z terminem zapadalności/wymagalności do 3 miesięcy przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Wartość godziwa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Należności od innych banków	627 384	614 419
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 489 068	5 107 770
- klienci korporacyjni	3 485 914	3 318 770
- rolnicy	628 260	560 428
- przedsiębiorcy indywidualni	317 943	289 555
- osoby fizyczne	663 229	568 854
- instytucje rządowe i samorządowe	390 021	366 462
- pozostałe podmioty	3 701	3 701
Inwestycyjne papiery wartościowe	8 794 522	8 787 032
- dostępne do sprzedaży	5 789 283	5 789 283
- utrzymywane do terminu zapadalności	3 005 239	2 997 749
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	13 486 505	13 488 928
Zobowiązania wobec klientów	1 783 552	1 781 906
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	233 222	233 114

Wartość godziwa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Należności od innych banków	1 391 907	1 380 023
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 157 678	3 803 035
- klienci korporacyjni	2 541 159	2 346 700
- rolnicy	540 867	482 234
- przedsiębiorcy indywidualni	249 663	220 034
- osoby fizyczne	461 480	420 835
- instytucje rządowe i samorządowe	354 299	323 022
- pozostałe podmioty	10 210	10 210
Inwestycyjne papiery wartościowe	6 129 683	6 128 788
- dostępne do sprzedaży	3 185 300	3 185 300
- utrzymywane do terminu zapadalności	2 944 383	2 943 488
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	9 946 141	9 946 904
Zobowiązania wobec klientów	1 406 593	1 405 770
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	150 361	150 361

40. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom I (Level I): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie o informacje rynkowe.
- Poziom II (Level II): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z aktywnego rynku lub obserwacje rynkowe.
- Poziom III (Level III): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku.

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych w rozbięciu na poszczególne poziomy wyceny.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych w roku 2010

	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe, w tym:	5 552 614	197 542	20 874	5 771 030
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	1 044	0	1 044
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 552 614	196 498	20 874	5 769 986
Zobowiązania finansowe, w tym:	0	699	0	699
Pochodne instrumenty finansowe	0	699	0	699

Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych w roku 2009

	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe, w tym:	3 118 489	69 969	6 824	3 195 282
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18 072	0	0	18 072
Pochodne instrumenty finansowe	0	722	0	722
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 100 417	69 247	6 824	3 176 488
Zobowiązania finansowe, w tym:	0	1 435	0	1 435
Pochodne instrumenty finansowe	0	1 435	0	1 435

Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej – poziom III

	2010	2009
Stan na początek okresu	6 824	0
Zwiększenia:	17 743	8 502
- nabycie	15 026	7 803
- wycena odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny	0	237
- pozostałe	2 717	462
Zmniejszenia:	-3 693	-1 678
- wycena odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny	1 632	1 395
- pozostałe	-2 061	-283
Stan na koniec okresu	20 874	6 824

W 2010 oraz w 2009 roku nie było istotnych przesunięć pomiędzy I i II poziomem wyceny.

W 2010 oraz 2009 roku Grupa Kapitałowa posiadała aktywa finansowe wyceniane po koszcie zgodnie z MSR 39, ponieważ nie można wiarygodnie wycenić wartości godziwej tych aktywów. Były to udziały w Bankach Spółdzielczych, MBR S.A. i KIR S.A. Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa te wynosiły 15.689 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiły 15.636 tys. zł. Informacje na temat wartości godziwej tych instrumentów nie zostały ujawnione, ponieważ wiarygodna wycena ich wartości godziwej nie jest możliwa ze względu na brak rynku dla przedmiotowych instrumentów. Grupa Kapitałowa w okresie do 1 roku od dnia bilansowego nie zamierza zbyć przedmiotowych instrumentów finansowych.

41. Działalność powiernicza

W 2010 oraz 2009 roku Grupa Kapitałowa nie prowadziła działalności powierniczej.

42. Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała umów, w których była leasingodawcą.

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu operacyjnego w których Grupa Kapitałowa występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim najmu i dzierżawy nieruchomości oraz floty samochodowej użytkowanej przez Grupę Kapitałową w ramach normalnej działalności operacyjnej. Wszystkie umowy zawierane są na warunkach rynkowych, bez wyjątkowych lub niestandardowych postanowień.

W roku 2010 oraz 2009 nie wystąpiły istotne warunkowe opłaty leasingowe ani nieodwołalne umowy subleasingowe.

Suma przyszłych minimalnych opłat leasingowych, które Grupa Kapitałowa jest zobligowana zapłacić na mocy umów leasingu operacyjnego kształtuje się w następujący sposób:

	31.12.2010	31.12.2009
Do roku	11 325	10 726
Od roku do 5 lat	28 812	33 161
Powyżej 5 lat	13 158	15 584
Razem	53 295	59 471

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2010 roku wyniosła 10.356 tys. zł, a w 2009 roku 9.811 tys. zł.

43. Informacje uzupełniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla celów skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują bilansowy stan środków pieniężnych oraz salda rachunków bieżących i lokat z terminem pierwotnym do 3 miesięcy.

	31.12.2010	31.12.2009	01.01.2009
Kasa, środki w Banku Centralnym	789 664	225 470	152 648
Rachunki bieżące banków i pozostałe należności	227 941	4 349	6 496
Lokaty bankowe do 3 miesięcy	284 000	851 223	872 831
Razem	1 301 605	1 081 042	1 031 975

Podział działalności w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

W skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i dnia 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa wykazuje przepływy pieniężne w podziale na przepływy z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, biorąc po uwagę rodzaj działalności.

W działalności operacyjnej wykazano przepływy pieniężne związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej jakimi są usługi pośrednictwa finansowego świadczone przez Bank oraz usługi maklerskie i windykacyjne świadczone przez spółki zależne.

Przepływy pieniężne działalności inwestycyjnej obejmują przede wszystkim przepływy z tytułu nabywania lub zbywania rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych a także przepływy pieniężne związane z inwestycyjnymi papierami wartościowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności.

Przepływy działalności finansowej są wynikiem działalności, której przedmiotem jest pozyskanie innych niż działalność operacyjna, źródeł finansowania lub ich spłaty oraz związane z tym pieniężne koszty, w tym np. wypłacone dywidendy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Wartość odsetek otrzymanych i zapłaconych w okresie sprawozdawczym

	2 010	2 009
Odsetki otrzymane	592 148	574 804
Odsetki zapłacone	487 159	428 223

Wartość dywidend otrzymanych i zapłaconych w okresie sprawozdawczym

	2 010	2 009
Dywidendy otrzymane	14 487	2 586
Dywidendy zapłacone	14 491	14 491

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	2010	2009
Bilansowa zmiana stanu należności od innych banków	764 523	-263 093
wylączenie zmiany stanu w części należności stanowiących ekwiwalent środków pieniężnych	-343 631	-23 755
wylączenie zmiany stanu inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności wykazanych w działalności inwestycyjnej	-417 851	417 851
Zmiana stanu należności od innych banków w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 041	131 003
Bilansowa zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-1 331 390	-1 057 296
wylączenie zmiany stanu inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności wykazanych w działalności inwestycyjnej	128 457	35 268
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-1 202 933	-1 022 028
Bilansowa zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-2 600 375	245 124
wycena do wartości godziwej odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 961	-10 395
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-2 596 414	234 729
Bilansowa zmiana innych aktywów	-274 146	1 583
Wydatki z tytułu nabycia udziałów/akcji w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych wykazane w działalności inwestycyjnej	3 706	0
Zmiana stanu innych aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-270 440	1 583

44. Zobowiązania warunkowe i pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Banku obejmują:

- zobowiązania do udzielania kredytów, na które składają się przyznane kwoty kredytów, limity na kartach kredytowych oraz limity zadłużenia w rachunku bieżącym. Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa Kapitałowa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów zostały zaprezentowane w nocie poniżej.
- udzielone gwarancje stanowiące zabezpieczenie wywiązania się klientów grupy ze swoich zobowiązań wobec osób trzecich. Wartość gwarancji zaprezentowana w nocie poniżej odzwierciedla maksymalną możliwą

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

W Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2009 roku oraz 1 stycznia 2009 roku nie miały miejsca zobowiązania z tytułu gwarancji emisji.

Zobowiązania warunkowe udzielone według rodzaju:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Finansowe	1 817 789	1 571 619
- niewykorzystane linie kredytowe	1 408 600	1 024 023
- niewykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	381 622	401 137
- limity na kartach kredytowych	17 053	18 888
- pozostałe	10 514	127 571
Gwarancyjne	86 866	67 362
- gwarancje udzielone	86 866	67 362
Razem	<u>1 904 655</u>	<u>1 638 981</u>

- Zobowiązania warunkowe udzielone według terminów wymagalności

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Finansowe	1 817 789	1 571 619
do 1-go miesiąca	82 056	50 948
powyżej 1-3 miesięcy	172 045	66 595
powyżej 3-12 miesięcy	990 246	889 505
powyżej roku do 5 lat	217 006	202 405
powyżej 5 lat	356 436	362 166
Dla których termin wymagalności upłynął	0	0
Gwarancyjne	86 866	67 362
do 1-go miesiąca	2 120	4 580
powyżej 1-3 miesięcy	1 433	4 888
powyżej 3-12 miesięcy	34 053	45 326
powyżej roku do 5 lat	48 902	12 306
powyżej 5 lat	358	262
Dla których termin wymagalności upłynął	0	0
Razem zobowiązania warunkowe	<u>1 904 655</u>	<u>1 638 981</u>

Sprawy sądowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku nie występowały postępowania przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz jednostek od niego zależnych, które mogłyby wywrzeć lub wywarły w niedawnej przeszłości istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność Grupy BPS lub wyniki jej działalności operacyjnej. Zgodnie z najlepszą wiedzą Banku, nie istnieje zagrożenie, że zostaną wszczęte jakiegokolwiek postępowania sądowe, arbitrażowe, administracyjne, w tym przed organami rządowymi.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Zobowiązania pozabilansowe związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Bieżące operacje wymiany	44 768	31 996
Terminowe operacje wymiany	134 888	293 362
Operacje papierami wartościowymi	1 011	0
Razem	<u>180 667</u>	<u>325 358</u>

Zobowiązania pozabilansowe otrzymane:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Finansowe	7 851	5 845
Gwarancyjne	65 150	61 719
Razem	<u>73 001</u>	<u>67 564</u>

45. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Aktywa Grupy Kapitałowej stanowiące zabezpieczenie zobowiązań na datę 31 grudnia 2010 roku

Rodzaj aktywów Grupy Kapitałowej stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Obligacje Skarbu Państwa	FOŚG	135 612	138 486
Obligacje Skarbu Państwa	Kredyty techniczny	598 960	710 036
Pakiet skupionych wierzytelności	Kredyt inwestycyjny	4 500	4 718
Razem		<u>739 072</u>	<u>853 240</u>

Aktywa Grupy Kapitałowej stanowiące zabezpieczenie zobowiązań na datę 31 grudnia 2009 roku

Rodzaj aktywów Grupy Kapitałowej stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Obligacje Skarbu Państwa	FOŚG	116 653	117 510
Obligacje Skarbu Państwa	Kredyt techniczny	595 000	711 004
Razem		<u>711 653</u>	<u>828 514</u>

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku obligacje Skarbu Państwa stanowiły zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz płatności limitu kredytu technicznego udostępnianego przez Narodowy Bank Polski w ramach rachunku bieżącego nostro. Wartość nominalna oraz wartość bilansowa obligacji Skarbu Państwa stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Banku w poszczególnych okresach zaprezentowana została w powyższej notcie.

46. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wzajemne transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wszystkie transakcje pomiędzy Grupą Kapitałową, a podmiotami powiązаныmi były transakcjami zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Grupę Kapitałową.

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółką stowarzyszoną IT Card:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Należności netto	0	0
- w tym kredyty brutto	0	0
Pozostałe aktywa	0	0
Zobowiązania	75	0
Przychody ogółem	74	0
- w tym z tytułu odsetek i prowizji	0	0
Koszty ogółem	104	0
- w tym z tytułu odsetek i prowizji	104	0
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	2 163	0

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałych członków głównej kadry kierowniczej Banku BPS S.A. oraz spółek Grupy Kapitałowej

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Zarząd	4 862	4 415
Rada Nadzorcza	507	471
pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej	12 911	11 422
Razem	<u>18 280</u>	<u>16 308</u>

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałych członków głównej kadry kierowniczej składały się z wynagrodzeń i narzutów krótkoterminowych świadczeń pracowniczych.

Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku oraz w jednostkach od niego zależnych

W 2010 roku Bank nie udzielił kredytów członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, Domu Maklerskiego BPS i Centrum Finansowego.

W 2009 roku Bank udzielił kredytu w kwocie 500 tys. zł na zakup papierów wartościowych członkowi Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego BPS SA. Kredyt ten został spłacony w 2009 roku. Nie zastosowano odstępstw proceduralnych ani cenowych od standardowych warunków.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W 2010 roku Bank nie zawierał transakcji kredytowych z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, Domu Maklerskiego BPS i Centrum Finansowego.

W 2009 roku Bank wydał członkom Zarządu Banku 5 kart kredytowych z łącznym limitem 75 tys. zł, a członkom Zarządu Domu Maklerskiego BPS 2 karty z łącznym limitem 40 tys. zł.

Karty Kredytowe VISA PRESIDENT zostały wprowadzone w edycji specjalnej dedykowanej Prezesom oraz członkom Zarządów Banków Zrzeszonych w Grupie BPS.

Oprocentowanie karty wynosi 10%.

47. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz spółek zależnych za lata 2010 i 2009 jest Ernst&Young Audit Sp. z o. o.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku w podziale na rodzaje usług:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Rodzaj usługi		
Obowiązkowe badanie sprawozdania finansowego	313	332
Pozostałe usługi poświadczające	507	254
Pozostałe usługi	479	126
Razem	<u>1 299</u>	<u>712</u>

48. Struktura zatrudnienia

Stan zatrudnienia w Grupie Kapitałowej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku kształtował się następująco

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Bank	1 269	1 277
Centrala	446	439
Oddziały Banku	823	838
Jednostki zależne	88	67
Razem	<u>1 357</u>	<u>1 344</u>

49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia mające wpływ na prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, inne niż opisane poniżej.

W dniach od 14 lutego 2011 do 11 marca 2011 roku w Banku BPS została przeprowadzona przez inspektorów Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego kontrola kompleksowa według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W dniu 8 marca 2011 roku sporządzony przez Bank BPS prospekt emisyjny został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego. Prospekt został sporządzony w związku z publiczną ofertą akcji imiennych serii J o wartości 66.623 tys. zł. W dniu 31 marca 2011 roku Bank BPS zakończył procedurę przyznawania akcji. Akcje serii J zostały zarejestrowane w dniu 13 maja 2011 roku.

Dodatkowo Bank BPS zwiększył swoje zaangażowanie w kapitale Domu Maklerskiego Banku BPS S.A. do poziomu 70,59 % oraz w kapitale Libero Group S.A. do poziomu 100 %.

50. Zakładowy Fundusz świadczeń socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników.

Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez spółkę na rzecz ZFŚS, pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa Kapitałowa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Grupy Kapitałowej. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
Pożyczki udzielone pracownikom	930	890
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	388	306
Aktywa ZFŚS	1 318	1 196
Wartość ZFŚS	1 318	1 196
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS	1 441	1 371

51. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej

51.1 Ryzyko kredytowe

Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość wystąpienia strat spowodowanych nie wywiązywaniem się przez kontrahentów Grupy Kapitałowej z zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych albo uregulowaniem ich częściowo bądź z opóźnieniem.

Bank minimalizuje ryzyko kredytowe odpowiednio nim zarządzając. Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa działalności kredytowej Grupy Kapitałowej, poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny tego ryzyka i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również poprzez skuteczny proces monitorowania zaangażowania kredytowego zarówno wobec pojedynczego klienta, jak i wobec całego portfela kredytowego Grupy Kapitałowej.

W celu redukcji ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe, stanowiące ochronę kredytową rzeczowistą oraz nierzeczowistą.

Organizacja systemu zarządzania ryzykiem kredytowym

W Grupie Kapitałowej obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym, w skład którego wchodzi:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd Banku,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- Komitet Kredytowy Banku,
- Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym,
- Samodzielne Stanowisko Kontroli Ryzyka,
- Departament Audytu,
- pozostali pracownicy Grupy Kapitałowej.

Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej służy zapewnieniu właściwej równowagi pomiędzy celami komercyjnymi i akceptowanym poziomem „apetytu na ryzyko”, przy uwzględnieniu aktualnych realiów ekonomicznych.

Cel ten osiągnąć jest poprzez następujące działania:

- kształtowanie zasad polityki kredytowej oraz procesów i procedur dla celów akceptacji dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, wspieranie procesu powstawania i rozwoju narzędzi służących identyfikacji i pomiarowi ryzyka kredytowego, kontrolę prawidłowej realizacji podjętych decyzji kredytowych, tworzenie rezerw na ryzyko kredytowe oraz inicjowanie koniecznych zmian w zarządzaniu procesem kredytowym,
- dokonywanie analizy kredytowej i podejmowanie decyzji kredytowych,
- podnoszenie poziomu świadomości ryzyka kredytowego wśród pracowników Grupy Kapitałowej w celu jego ograniczenia,
- zarządzanie trudnymi kredytami ukierunkowane na minimalizację ryzyka i straty Grupy Kapitałowej,
- niezależną i obiektywną ocenę skuteczności, adekwatności i efektywności działania jednostek sprzedażowych i oceniających ryzyko kredytowe, która zapewnia proces ich kontroli.

Do najistotniejszych zadań jednostek organizacyjnych Grupy Kapitałowej zaangażowanych w proces zarządzania ryzykiem kredytowym należy - w przypadku:

- Rady Nadzorczej - sprawowanie nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem kredytowym, ocena jego adekwatności i skuteczności oraz nadzór nad realizacją założeń strategii zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej i jej zgodnością ze strategią i planem finansowym Grupy Kapitałowej,
- Zarządu Banku - opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania tym ryzykiem, monitorowanie skuteczności tego systemu oraz zatwierdzenie procedur i limitów ograniczających ryzyko kredytowe,
- Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami - opiniowanie projektów strategii i polityk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym, a także procedur pomiaru, raportowania i limitowania ryzyka kredytowego oraz limitów koncentracji,
- Komitetu Kredytowego Banku - opiniowanie transakcji kredytowych przekazywanych do decyzji Zarządu, propozycji klasyfikacji i trwałej utraty wartości dla ekspozycji kredytowych objętych metodą indywidualną, pod kątem ryzyka ponoszonego przez Grupę Kapitałową,
- Departamentu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym - opracowywanie projektów strategii i polityk, instrukcji, metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym oraz limitów ograniczających ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, a także monitorowanie i zarządzanie ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej,
- Samodzielnego Stanowiska Kontroli Ryzyka - przeprowadzanie kontroli analitycznej procesów i metodyk zarządzania ryzykiem kredytowym, poprawności wyliczania wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz zgodności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Grupy Kapitałowej,
- Departamentu Audytu - przeprowadzanie kontroli i oceny sprawność działania systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, w ramach regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym, obowiązujących w Grupie Kapitałowej.

Ponadto wszyscy pozostali pracownicy Grupy Kapitałowej, którzy uczestniczą w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko kredytowe oraz w raportowaniu tych zdarzeń, mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej, opublikowanych w formie wewnętrznych strategii, polityk, instrukcji, regulaminów i metodyk.

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym

Podstawowe kierunki zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej wyznacza polityka. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym przyjmowana jest w Grupie Kapitałowej w okresach rocznych uchwałą Zarządu Banku, po jej zaopiniowaniu przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, a następnie zatwierdzana uchwałą Rady Nadzorczej Banku.

Głównymi celami polityki na rok 2010 były:

- racjonalne zarządzanie ryzykiem kredytowym, oparte o zasadę bezpieczeństwa zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej jak i do całego portfela kredytowego,
- utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego cechującego się odpowiednią dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.
- rozwój współpracy w zakresie zawierania konsorcjów ze zrzeczonymi i współpracującymi bankami spółdzielczymi.

W okresie objętym polityką Grupa Kapitałowa koncentrowała się na finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw, rolników indywidualnych i osób fizycznych.

W Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa Kapitałowa określiła zasady dywersyfikacji tego ryzyka, wskazując jednocześnie komórkę organizacyjną odpowiedzialną w Grupie Kapitałowej za identyfikację i ocenę poziomu koncentracji zaangażowań oraz przygotowanie propozycji działań koniecznych do podjęcia w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące.

W ramach podejmowanych działań dywersyfikujących ryzyko koncentracji zaangażowań Grupy Kapitałowej wykorzystuje następujące instrumenty:

I. na poziomie jednostkowym:

- procedury kredytowe oceny zdolności kredytowej kredytobiorców i ustanawiania prawnych zabezpieczeń,
- procedury opiniowania i podejmowania decyzji kredytowych,
- procedury udzielania upoważnień do podejmowania decyzji kredytowych,
- procedury monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka kredytowego,

- procedury monitorowania zabezpieczeń,
 - procedury monitorowania zaangażowania Grupy Kapitałowej w kredyty i pożyczki o terminie zapadalności powyżej 10 lat,
 - procedury ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań i zaangażowań kapitałowych;
2. na poziomie portfela kredytowego:
- parametryczne normy ostrożnościowe (ustawowe),
 - wewnętrzne limity w zakresie koncentracji zaangażowań kredytowych, w tym z tytułu dużych zaangażowań,
 - szacowanie odpowiedniej wielkości kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań.

W celu zwiększenia skuteczności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczych transakcji kredytowych oraz oceny wiarygodności klientów, Grupa Kapitałowa kontynuuje i rozszerza współpracę z instytucjami zewnętrznymi oferującymi systemy wspomagające zarządzanie ryzykiem kredytowym.

Zasady podejmowania decyzji kredytowych

Decyzje kredytowe w Grupie Kapitałowej podejmowane są na różnych poziomach decyzyjnych. Rodzaj i liczba poziomów decyzyjnych zaangażowanych w proces podejmowania decyzji kredytowej uzależniona jest od przedmiotu i podmiotu tej decyzji oraz od kwoty łącznego zaangażowania Grupy Kapitałowej w klienta i podmioty powiązane z nim kapitałowo lub organizacyjnie.

Decyzje kredytowe w Grupie Kapitałowej podejmowane są minimum dwuosobowo. Wyjątek stanowią decyzje w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych, ustalenia strategii działania wobec klienta oraz trwałej utraty wartości ekspozycji kredytowej w ramach metody indywidualnej, podejmowane jednoosobowo przez pracowników Departamentu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym. Brak jednomyślności decydentów oznacza decyzję negatywną. Istnieje możliwość odwołania się od negatywnej decyzji kredytowej do następnego w kolejności poziomu decyzyjnego, który podejmuje ostateczną decyzję kredytową w danej sprawie.

Podjęcie decyzji kredytowej dotyczącej zawarcia lub zmiany transakcji kredytowej standardowo poprzedzane jest weryfikacją, przeprowadzaną przez komórkę organizacyjną Departamentu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, a w przypadku decyzji kredytowych podejmowanych przez dwóch Członków Zarządu lub przez Zarząd – także opinią Komitetu Kredytowego Banku.

Prawidłowość podejmowania decyzji kredytowych podlega w Grupie Kapitałowej szczególnej kontroli wewnętrznej.

Oceny zakresu kompetencji kredytowych przyznanych pracownikom Grupy Kapitałowej dokonuje cyklicznie Dyrektor Departamentu Sprzedaży, a wnioski z tej oceny - po ich zaopiniowaniu przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym - przedkładane są Zarządowi Banku.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe bez uwzględniania posiadanych zabezpieczeń

	Wartość bilansowa netto 31.12.2010	Wartość bilansowa netto 31.12.2009
Kasa, środki w Banku Centralnym	789 664	225 470
Należności od banków	627 384	1 391 907
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	18 072
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 489 068	4 157 678
Inwestycyjne papiery wartościowe – dostępne do sprzedaży	5 520 734	2 991 742
inwestycyjne papiery wartościowe – utrzymywane do terminu wymagalności	3 005 239	2 944 383
Inne aktywa	296 564	28 889
Razem ekspozycja bilansowa	15 728 653	11 758 141
Zobowiązania warunkowe udzielone	1 904 360	1 637 945
Razem ekspozycja pozabilansowa	1 904 360	1 637 945
Razem ekspozycja bilansowa i pozabilansowa	17 633 013	13 396 086

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa Kapitałowa zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Grupa Kapitałowa stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do: grupy klientów, produktów, branż, regionów, zabezpieczeń i walut.

Grupa Kapitałowa identyfikuje koncentracje zaangażowań i dokonuje oceny poziomu ryzyka kredytowego związanego z tymi koncentracjami. Identyfikacja koncentracji zaangażowań polega na wskazaniu wyodrębnionych portfeli jednorodnych zaangażowań, uwzględniających określoną dla danego portfela cechę, stanowiącą ryzyko istotne w działalności kredytowej Grupy Kapitałowej.

W Grupie Kapitałowej funkcjonuje system wewnętrznych limitów z tytułu poszczególnych ryzyk koncentracji zaangażowań, których wartość graniczną stanowi wielokrotność funduszy własnych lub funduszy podstawowych. Grupy Kapitałowej uwzględnia limity koncentracji zaangażowań:

- wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- w ten sam sektor gospodarczy,
- w ten sam region geograficzny,
- w ten sam rodzaj instrumentu finansowego,
- w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- w ten sam rodzaj waluty obcej,
- terminie zapadalności powyżej 10 lat.

Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań formułowane są propozycje dotyczące działań jakie powinny być podjęte przez Grupę Kapitałową, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące. Celem tych działań jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela kredytowego i w efekcie tworzenie bezpiecznej struktury tego portfela.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Grupy Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa stosuje również system limitów wewnętrznych dotyczących koncentracji zaangażowań:

1. z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych, uwzględniających zaangażowanie związane z:
 - rodzajem ekspozycji kredytowej,
 - długością okresu umowy,
 - walutą transakcji kredytowych,
2. z tytułu ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, uwzględniających zaangażowanie:
 - wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie zgodnie z art. 71 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo bankowe,
 - w ten sam sektor gospodarczy,
 - w kredyty mieszkaniowe i hipoteczne dla osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi,
 - w ten sam region geograficzny,
 - w ten sam instrument finansowy,
 - według długości okresu umowy, w tym z uwagi na średni okres kredytowania w obszarze kredytów mieszkaniowych,
 - w ten sam rodzaj waluty obcej,
 - według sposobu oprocentowania.

W celu wyodrębnienia portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, Grupa Kapitałowa przyjmuje kryterium kwalifikacji zgodne z Rekomendacją „S”. Portfel obejmuje wszystkie ekspozycje kredytowe, w przypadku których zostało już ustanowione zabezpieczenie w postaci hipoteki, lub zabezpieczenie takie stanowić będzie zabezpieczenie docelowe, z wyjątkiem ekspozycji, których pierwotny termin zapadalności jest krótszy od trzech lat oraz ekspozycji, których zabezpieczenie w formie hipoteki nie ma charakteru dominującego.

W przypadku koncentracji zaangażowania kredytowego w określonej branży, Grupa Kapitałowa analizuje sytuację finansową klienta w porównaniu z innymi spółkami z danej branży.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Grupa Kapitałowa monitoruje również ryzyko koncentracji dużych zaangażowań oraz przestrzegania limitów wynikających z przepisów ustawy Prawo bankowe.

Przestrzeganie norm ostrożnościowych określonych limitami zewnętrznymi i wewnętrznymi raportowane jest Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Struktura geograficzna kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Struktura geograficzna na dzień 31 grudnia 2010 rok

	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor budżetowy	Razem
dolnośląskie	0	814 787	25 779	840 566
kujawsko-pomorskie	0	56 455	24 241	80 696
lubelskie	0	311 220	26 577	337 797
lubuskie	0	116 783	4 320	121 103
łódzkie	0	126 215	34 942	161 157
małopolskie	0	569 911	45 647	615 558
mazowieckie	191 480	953 736	16 865	1 162 081
opolskie	0	211 822	13 613	225 435
podkarpackie	0	321 157	92 785	413 942
podlaskie	0	245 735	24 380	270 115
pomorskie	0	69 233	9	69 242
śląskie	0	505 827	13 889	519 716
świętokrzyskie	0	105 434	18 119	123 553
warmińsko-mazurskie	0	502 035	45 743	547 778
wielkopolskie	0	329	0	329
Razem	191 480	4 910 679	386 909	5 489 068

Struktura geograficzna na dzień 31 grudnia 2009 rok

	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor budżetowy	Razem
dolnośląskie	0	638 702	22 190	660 892
kujawsko-pomorskie	0	24 050	24 143	48 193
lubelskie	0	184 382	27 514	211 896
lubuskie	0	95 973	6 192	102 165
łódzkie	0	78 973	34 807	113 780
małopolskie	0	545 860	53 340	599 200
mazowieckie	0	631 859	22 486	654 345
opolskie	0	214 159	15 597	229 756
podkarpackie	0	267 713	56 758	324 471
podlaskie	0	237 819	17 485	255 304
pomorskie	0	22 203	3	22 206
śląskie	0	430 179	7 739	437 918
świętokrzyskie	0	73 747	17 522	91 269
warmińsko-mazurskie	0	356 655	49 628	406 283
Razem	0	3 802 274	355 404	4 157 678

Struktura branżowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	Wartość netto 31.12.2010	Wartość netto 31.12.2009
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	758 094	683 028
Górnictwo i wydobywanie	30 781	18 816
Przetwórstwo przemysłowe	1 170 219	911 769
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.	8 152	10 746
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z Budownictwo	19 780	37 356
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	464 382	366 601
Transport i gospodarka magazynowa	745 644	568 702
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	74 718	62 091
Informacja i komunikacja	300 400	181 211
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5 946	4 656
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	190 062	58 870
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	288 495	247 455
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	57 297	60 572
Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	48 190	8 476
Edukacja	359 812	328 008
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23 949	5 819
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	129 540	74 841
Pozostała działalność usługowa	7 125	48 627
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	94 557	8 123
Osoby prywatne	4	4
Razem	5 489 068	4 157 678

Stosowane zabezpieczenia

Polityka zabezpieczeń stosowana przez Bank przy podejmowaniu decyzji o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, ma na celu ochronę interesów Banku poprzez ustanawianie pełnego zabezpieczenia - adekwatnego do podejmowanego ryzyka - o jak najwyższej jakości oraz obowiązującego w całym okresie trwania ekspozycji kredytowej. Bank ocenia jakość zabezpieczenia według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw i ograniczenie utraty wartości portfela kredytowego oraz ze względu na możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Bank prowadzi rozbudowaną politykę zabezpieczeń, wykorzystując zarówno zabezpieczenia rzeczowe jak i osobiste. Stosowane przez Bank formy zabezpieczeń to w szczególności :

- weksel in blanco,
- depozyt bankowy,
- kaucja pieniężna,
- blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,
- poręczenie wg prawa cywilnego,
- poręczenie wekslowe,
- gwarancja,
- przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
- cesja praw z umów ubezpieczenia,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności,
- zastaw rejestrowy,

- zastaw zwykły,
- zastaw finansowy,
- hipoteka,
- ubezpieczenie kredytu.

W celu wczesnej identyfikacji sygnałów ostrzegawczych i podjęcia stosownych działań ograniczających ryzyko kredytowe oraz gwarantujących uzyskanie planowanych przychodów z udzielonej ekspozycji kredytowej, Bank cyklicznie monitoruje ustanowione zabezpieczenia zgodnie z zasadami określonymi w regulacjach wewnętrznych. W przypadku zabezpieczeń na nieruchomościach Bank monitoruje ich wartość rynkową.

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z zasadami opisanymi w pkt. 2.5.14 „Zasad (polityki) rachunkowości oraz dodatkowych not objaśniających” niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Przed podjęciem decyzji o przejęciu majątkowych zabezpieczeń wiarytelności na aktywa Banku opracowywana jest koncepcja zagospodarowania przejmowanych zabezpieczeń oraz analiza opłacalności transakcji. Obliczane są przewidywane do poniesienia koszty związane z opłatami z tytułu podatków, ubezpieczeń, oraz kosztów związanych z ich utrzymaniem. Równocześnie podejmowane są działania mające na celu znalezienia potencjalnego nabywcy, przejętego przedmiotu zabezpieczenia. W przypadku skutecznej transakcji sprzedaży zadłużenie kredytowe obniżane jest o uzyskaną cenę zbycia przejętych aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank nie posiadał aktywów do zbycia z tytułu przejętych zabezpieczeń, natomiast na 31 grudnia 2009 roku wartość bilansowa aktywów do zbycia z tytułu przejętych zabezpieczeń wynosiła 790 tys. zł.

Ocena ryzyka kredytowego

Obowiązujące w Grupie Kapitałowej metodyki oceny zdolności i wiarygodności kredytowej opracowane zostały odrębnie dla poszczególnych segmentów klientów, z uwzględnieniem ich statusu. W związku z powyższym w Grupie Kapitałowej funkcjonują metodyki dla:

- podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
- podmiotów prowadzących działalność rolniczą,
- Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST),
- osób fizycznych (klienci detaliczni),
- banków spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą, rolniczą i JST

Każda z metodyk zawiera podstawowe zasady oceny zdolności i wiarygodności kredytowej oraz ryzyka Grupy Kapitałowej związanego z zawieraniem transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym w następującym układzie:

- analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta,
- analiza jakościowa klienta, analiza SWOT,
- ocena ryzyk mogących wystąpić w okresie kredytowania,
- ocena prawnych zabezpieczeń.

Dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą oraz dla JST, system analizy zdolności kredytowej przebiega w następujących etapach:

W Oddziałach Banku:

- uzyskanie od klienta kompletu wymaganych dokumentów określonych w odpowiedniej „metodyce”, w szczególności dotyczących przeszłej, bieżącej i prognozowanej sytuacji ekonomiczno – finansowej,
- dokonanie oceny formalno-prawnej,
- sprawdzenie wiarygodności klienta w dostępnych systemach wymiany informacji,
- dokonanie analizy wyników dotychczasowej działalności i przedstawionego biznes planu (jeżeli jest wymagany) oraz środowiska gospodarczego, w którym działa klient,
- dokonanie oceny punktowej klienta wyznaczającej grupę ryzyka, która determinuje dostępność produktu, wymagany poziom wskaźnika skorygowanej wartości zabezpieczenia transakcji kredytowej oraz kategorię klasyfikacji ekspozycji,
- dokonanie oceny proponowanych zabezpieczeń prawnych transakcji.

W komórkach organizacyjnych Departamentu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym:

- weryfikacja oceny zdolności kredytowej, oceny punktowej, grupy ryzyka, wskaźnika zabezpieczenia oraz kategorii ryzyka na bazie kompletu dokumentacji przedłożonej przez Oddział,
- weryfikacja proponowanych przez Oddział prawnych zabezpieczeń transakcji,
- weryfikacja warunków transakcji rekomendowanych przez Oddział pod względem ograniczenia ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej.

W ramach oceny punktowej przeprowadzana jest analiza:

- ilościowa - oparta na badaniu rozmiaru, struktury i dynamiki poszczególnych kategorii ekonomicznych oraz badaniu zależności zachodzących między nimi,
- jakościowa - będąca oceną wewnętrznych i zewnętrznych cech opisujących jakość funkcjonowania klienta.

Dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stosowane mierniki ilościowe dotyczą oceny:

- efektywności działania na wszystkich poziomach prowadzonej przez Klienta działalności (rentowności, zyskowności),
- płynności finansowej (wskaźnik bieżącej i szybkiej płynności finansowej),
- sprawności zarządzania (wskaźniki rotacji należności, zobowiązań oraz zapasów),
- poziomu zadłużenia (wskaźnik ogólnego zadłużenia, pokrycia majątku, obsługi długu),
- przepływów pieniężnych.

W ramach mierników jakościowych bada się:

- pozycję klienta na rynku,
- stopień uzależnienia klienta od rynku,
- kwalifikacje kadry zarządzającej,
- dotychczasową współpracę z Grupą Kapitałową,
- ryzyko branży.

Klienci detaliczni

Metodyka badania zdolności kredytowej osób fizycznych uzależniona jest od źródła dochodów uzyskiwanych przez klienta. Przy badaniu zdolności i wiarygodności kredytowej Grupa Kapitałowa uwzględnia również dotychczasową historię współpracy klienta detalicznego z Grupą Kapitałową oraz jego historię kredytową i ocenę punktową pozyskaną z Biura Informacji Kredytowej i informacje z innych systemów wymiany informacji. Ocena formalno - prawna oraz ocena zabezpieczeń prawnych dokonywana jest na ogólnych zasadach obowiązujących w Grupie Kapitałowej.

Banki Spółdzielcze zrzeszone i współpracujące

Badanie zdolności kredytowej zrzeszonych i współpracujących Banków Spółdzielczych oparte jest o ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej każdego z banków oraz wyników jego działalności na tle „grupy rówieśniczej”. W ramach tej analizy ocenie podlegają m.in.: współczynnik wypłacalności, stopa zwrotu z aktywów, stopa zwrotu z kapitału, udział kredytów w sumie bilansowej netto, udział funduszy własnych w sumie bilansowej netto, wskaźnik pokrycia kredytów depozytami, udział kredytów zagrożonych w sumie kredytów brutto, oraz inne. Badaniu podlega również historia rachunku prowadzonego w Grupie Kapitałowej oraz aktualny stan zaangażowania Grupy Kapitałowej w stosunku do każdego ze zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych, z uwzględnieniem ustalonych przez Zarząd Banku limitów zaangażowania. Limity zaangażowania w stosunku do zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych opiniowane są przez Komitet Zarządzania Aktywami i Zobowiązaniami. Ocena formalno - prawna oraz ocena zabezpieczeń prawnych dokonywana jest na ogólnych zasadach obowiązujących w Grupie Kapitałowej.

Struktura jakościowa portfela

Struktura jakościowa portfela na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Nieprzeterminowane				Przeterminowane				Razem	
	Rating				Wartość					
	Rating 1	Rating 2	Rating 3	Rating 4	Brak ratingu	bez utraty wartości	zabezpieczeń dla należności bez utraty wartości	z utratą wartości		Wartość zabezpieczeń dla należności z utratą wartości
Należności od banków	125	0	11	0	627 147	0	0	101	0	627 384
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 226 671	1 818 175	1 433 188	107 304	578 858	76 768	125 749	248 104	502 477	5 489 068
Klienci korporacyjni	0	1 777 069	1 242 050	0	0	56 008	85 754	225 568	424 818	3 300 695
Rolnicy	617 816	0	0	0	0	1 093	1 486	8 563	25 285	627 472
Przedsiębiorcy indywidualni	0	0	191 138	107 304	0	8 128	19 614	11 263	35 885	317 833
Osoby fizyczne	608 501	41 103	0	0	0	11 529	18 895	1 856	16 429	662 989
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	383 385	0	0	0	0	383 385
Pozostałe podmioty	354	3	0	0	195 473	10	0	854	60	196 694
Razem	1 226 796	1 818 175	1 433 199	107 304	1 206 005	76 768	125 749	248 205	502 477	6 116 452

Struktura jakościowa portfela na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Nieprzeterminowane				Przeterminowane				Razem	
	Rating				Wartość					
	Rating 1	Rating 2	Rating 3	Rating 4	Brak ratingu	bez utraty wartości	zabezpieczeń dla należności bez utraty wartości	z utratą wartości		Wartość zabezpieczeń dla należności z utratą wartości
Należności od banków	0	43	171	0	1 391 693	0	0	0	0	1 391 907
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	952 433	1 438 903	1 143 122	91 477	397 808	25 909	35 869	108 026	243 196	4 157 678
Klienci korporacyjni	0	1 405 507	1 003 040	0	0	16 982	25 780	82 752	176 296	2 508 281
Rolnicy	532 169	0	0	0	0	1 163	1 166	7 116	19 032	540 448
Przedsiębiorcy indywidualni	0	0	140 082	91 477	0	968	1 007	17 134	40 587	249 661
Osoby fizyczne	420 264	33 396	0	0	0	6 796	7 916	1 024	7 281	461 480
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	352 126	0	0	0	0	352 126
Pozostałe podmioty	0	0	0	0	45 682	0	0	0	0	45 682
Razem	952 433	1 438 946	1 143 293	91 477	1 789 501	25 909	35 869	108 026	243 196	5 549 585

Tabele dotyczące jakości kredytowej aktywów finansowych bez opóźnień i utraty wartości oraz przeterminowanych z/bez utraty wartości zostały sporządzone w oparciu o przedziały wartości PD liczone portfelowo dla poszczególnych portfeli homogenicznych.

Podziały ratingowe dla należności bez opóźnień i utraty wartości zostały ustalone w następujący sposób:

- Rating 1 – przedział PD od 0 do 2 %włącznie,
- Rating 2 – przedział PD od 2% do 4,5 % włącznie,
- Rating 3 – przedział PD od 4,5% do 7 %włącznie,
- Rating 4 – PD równe 7,27 %

Wartości zabezpieczeń dla należności przeterminowanych zarówno z utratą, jak i bez utraty wartości zostały wykazane w wartościach księgowych

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są przeterminowane, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są przeterminowane, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości na dzień 31 grudnia 2010 roku

	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni	Razem
Należności od banków	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 621	43 334	21 806	7	76 768
Klienci korporacyjni	3 128	37 883	14 997	0	56 008
Rolnicy	215	853	25	0	1 093
Przedsiębiorcy indywidualni	879	2 608	4 639	2	8 128
Osoby fizyczne	7 389	1 990	2 145	5	11 529
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	0
Pozostałe podmioty	10	0	0	0	10
Razem	11 621	43 334	21 806	7	76 768

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są przeterminowane, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości na dzień 31 grudnia 2009 roku.

	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni	Razem
Należności od banków	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 091	12 480	6 330	8	25 909
Klienci korporacyjni	407	11 109	5 466	0	16 982
Rolnicy	457	358	348	0	1 163
Przedsiębiorcy indywidualni	340	557	68	3	968
Osoby fizyczne	5 887	456	448	5	6 796
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	0	0
Pozostałe podmioty	0	0	0	0	0
Razem	7 091	12 480	6 330	8	25 909

Renegocjowane umowy kredytowe

Grupa Kapitałowa traktuje renegocjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie utrata wartości takich pożyczek i kredytów jest w Grupie Kapitałowej rozpoznawana na bazie indywidualnej.

Pomiar utraty wartości

Do kalkulacji i oszacowania straty z tytułu odpisów aktualizujących Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę indywidualną dla ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych i metodę portfelową dla ekspozycji kredytowych indywidualnie nieistotnych, o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych, metodą indywidualną dokonywany jest w okresach kwartalnych. Polega na określeniu wystąpienia przesłanek trwałej utraty wartości, oszacowaniu odzysków oraz oszacowaniu wysokości odpisu aktualizującego.

Zdarzenia stanowiące przesłanki trwałej utraty wartości to zdarzenia, które miały miejsce w stosunku do ekspozycji kredytowej i/lub klienta, mające negatywny wpływ na wysokość oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą portfelową polega na łącznej ocenie ekspozycji kredytowych w podziale na grupy homogeniczne pod względem ryzyka kredytowego, z użyciem metod statystycznych

Dla potrzeb oszacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych z ekspozycji kredytowych Grupa Kapitałowa dokonuje kalkulacji współczynników portfelowych (PD, LGD, CCF):

51.2 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności oznacza zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji poniesienia dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedaży aktywów na niekorzystnych warunkach. Celem Grupy w zakresie monitorowania ryzyka płynności finansowej jest: zabezpieczenie płynności oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i zobowiązań - w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz w głównych walutach obcych. Zarządzanie ryzykiem płynności w Grupie obejmuje:

- zarządzanie płynnością bieżącą,
- zarządzanie płynnością średnio i długoterminową,
- plany działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych.

Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie poprzez środki lokowane przez Banki Spółdzielcze oraz ich alokację po stronie aktywnej bilansu, dokonywaną przez Departament Skarbu. Równocześnie Bank podejmuje działania służące systematycznemu wzrostowi salda i poziomu stabilności środków pozyskiwanych od osób fizycznych i podmiotów gospodarczych. Rozwój akcji kredytowej, w tym kredytów udzielanych w konsorcjach ze zrzeszonymi Bankami Spółdzielczymi, w ramach przyznanych im limitów, jest bowiem ściśle uzależniony od poziomu stabilnej bazy depozytowej Banku. Ze względu na pełnioną przez Bank funkcję zrzeszeniową, szczególnym obowiązkiem Banku jest zabezpieczenie środków zapewniających utrzymanie płynności przez zrzeszone Banki Spółdzielcze oraz wspomaganie Banków Spółdzielczych w procesie osiągania wymaganych nadzorczych miar płynności. Podstawowymi instrumentami oferowanymi przez Bank i dedykowanymi Bankom Spółdzielczym w procesie zarządzania ryzykiem płynności są:

- kredyt techniczny,
- limit operacyjny na międzybankowym rynku pieniężnym,
- lokaty udzielane na zasadach międzybankowego rynku pieniężnego,
- obrót papierami wartościowymi Skarbu Państwa i bonami pieniężnymi NBP.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. w szczególności poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w NBP, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie),
- dzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych i łatwo zbywalnych papierów wartościowych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności / wymagalności,
- codzienne wyliczanie nadzorczych miar płynności.

W analizie poziomu płynności finansowej w Centrum Finansowym wykorzystywane są również następujące instrumenty:

- wskaźnik bieżącej płynności mierzony relacją majątku obrotowego do zobowiązań bieżących. Im wyższy wskaźnik tym korzystniej należy ocenić stopień płynności,
- wskaźnik szybkiej płynności jest określony jako relacja majątku obrotowego pomniejszonego o zapasy do zobowiązań bieżących. Wskaźnik ten powinien się kształtować na poziomie co najmniej równym jedności,
- analiza przepływu środków zawierający ocenę realnych przepływów gotówkowych uwzględniającą terminy pozostałych do realizacji płatności i możliwości upłynnienia aktywów.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka płynności obejmuje:

1. limity utrzymujące całościowe narażenie Banku na ryzyko płynności na poziomie zgodnym ze strategią Banku, w tym w szczególności:
 - minimalny poziom aktywów płynnych,
 - minimalny poziom łatwo zbywalnych papierów wartościowych,
 - graniczne wartości wskaźników płynności do 1 miesiąca, do 3 miesięcy i do 1 roku,
 - graniczne wartości wskaźników stabilności bazy depozytowej,
 - limit udziału dużych depozytów w depozytach podmiotów niebankowych,
2. wewnętrzne limity, ustalane w miarę potrzeb lub w wyniku wykonywania postanowień regulacji wyższego rzędu, obowiązujące w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych Banku, ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko płynności w zakresie czynności operacyjnych prowadzonych przez pracowników danej komórki organizacyjnej, takie jak np. norma ostrożnościowa w sprawie maksymalnej wartości zlecenia zakupu bonów pieniężnych na przetargu organizowanym przez NBP.

Podstawową wielkością zapewniającą dotrzymanie zarówno wskaźników płynności Banku, jak i norm KNF, jest poziom aktywów płynnych. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku wartość aktywów płynnych Banku wynosiła 8138,7 mln zł i stanowiła 128% limitu wymaganego minimalnego ich poziomu. Dla porównania – wg. stanu na 31 grudnia 2009 wartość aktywów płynnych wynosił 6 139,9 mln zł i stanowiła 136% wymaganego limitu.

Dla potrzeb oceny stabilności bazy depozytowej Bank monitoruje na każdy dzień roboczy stabilność następujących kategorii zobowiązań:

- depozyty terminowe gospodarstw domowych,
- depozyty bieżące gospodarstw domowych,
- depozyty terminowe podmiotów gospodarczych,
- depozyty bieżące podmiotów gospodarczych,
- depozyty terminowe jednostek budżetowych,
- depozyty bieżące jednostek budżetowych,
- depozyty terminowe banków spółdzielczych.

Informacja na temat ekspozycji na ryzyko płynności Biura Maklerskiego oraz Centrum Finansowego jest elementem oceny ekspozycji na ryzyka, przekazywanej przez ww. spółki do Banku w okresach kwartalnych.

Zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku wg umownych terminów wymagalności

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	O nieokreślonej wymagalności	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	789 664	0	0	0	0	0	789 664
Należności od innych banków	525 117	13 980	30 668	30 921	26 698	0	627 384
Pochodne instrumenty finansowe	1 044	0	0	0	0	0	1 044
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	241 551	215 838	735 645	1 264 654	2 925 738	105 642	5 489 068
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 154 603	392 536	472 158	1 315 036	1 86 401	268 549	5 789 283
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3 534	0	855 578	62 289	2 083 838	0	3 005 239
Inne aktywa	303 148	0	0	0	0	191 328	494 476
Razem aktywa	5 013 661	622 354	2 094 049	2 672 900	5 222 675	565 519	16 196 158
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	9 640 888	1 880 444	1 948 652	16 521	0	0	13 486 505
Pochodne instrumenty finansowe	699	0	0	0	0	0	699
Zobowiązania wobec klientów	1 483 058	153 768	93 996	46 771	865	94	1 783 552
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 222	0	0	150 000	80 000	0	233 222
Inne zobowiązania	109 256	1 300	4 174	2 269	295	19 634	136 928
Razem	11 242 123	2 035 512	2 046 822	215 561	81 160	19 728	15 640 906
Kapitały	0	0	0	0	0	555 252	555 252
Razem zobowiązania	11 242 123	2 035 512	2 046 822	215 561	81 160	574 980	16 196 158
Luka	-6 223 462	-1 413 158	47 227	2 457 339	5 141 515	-9 461	0
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	84 175	173 478	1 024 300	265 908	356 794	0	1 904 655
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	0	0	0	0	73 001	73 001
Pozabilansowe instrumenty finansowe	45 779	134 888	0	0	0	0	180 667
Razem pozycje pozabilansowe	-38 396	-38 590	-1 024 300	-265 908	-356 794	73 001	-1 650 987
Razem luka	-6 261 858	-1 451 748	-977 073	2 191 431	4 784 721	63 540	-1 650 987

Zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009 roku wg umownych terminów wymagalności

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	O nieokreślonej wymagalności	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	225 470	0	0	0	0	0	225 470
Należności od innych banków	935 544	377 240	22 248	25 881	30 994	0	1 391 907
Pochodne instrumenty finansowe	722	0	0	0	0	0	722
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9	0	0	0	736	17 327	18 072
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	164 921	93 663	700 871	950 027	2 153 115	95 081	4 157 678
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 360 318	188 220	574 305	638 538	230 362	193 557	3 185 300
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	48 753	0	0	847 751	2 047 879	0	2 944 383
Inne aktywa	42 313	0	0	0	0	164 643	206 956
Razem aktywa	2 778 050	659 123	1 297 424	2 462 197	4 463 086	470 608	12 130 488
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	7 409 424	1 271 864	1 256 625	8 228	0	0	9 946 141
Pochodne instrumenty finansowe	1 435	0	0	0	0	0	1 435
Zobowiązania wobec klientów	1 213 046	99 030	81 842	8 106	4 569	0	1 406 593
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	361	0	0	150 000	0	0	150 361
Inne zobowiązania	110 190	832	4 947	886	372	27 107	144 334
Razem	8 734 456	1 371 726	1 343 414	167 220	4 941	27 107	11 648 864
Kapitały	0	0	0	0	0	481 624	481 624
Razem zobowiązania	8 734 456	1 371 726	1 343 414	167 220	4 941	508 731	12 130 488
Luka	-5 956 406	-712 603	-45 990	2 294 977	4 458 145	-38 123	0
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	55 528	71 484	934 830	214 711	362 428	0	1 638 981
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	0	0	0	0	67 564	67 564
Pozabilansowe instrumenty finansowe	31 996	293 362	0	0	0	0	325 358
Razem pozycje pozabilansowe	-23 532	221 878	-934 830	-214 711	-362 428	67 564	-1 246 059
Razem luka	-5 979 938	-490 725	-980 820	2 080 266	4 095 717	29 441	-1 246 059

51.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko, że wartość godziwa instrumentu finansowego lub przyszłe przepływy środków pieniężnych z nim związane będą ulegać wahaniom ze względu na zmiany cen rynkowych. Ryzyko rynkowe obejmuje trzy rodzaje ryzyka: ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej i inne to ryzyko cenowe.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczanie negatywnego wpływu zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen instrumentów dłużnych, akcji lub towarów oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen, na sytuację finansową Grupy Kapitałowej, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów. Do najważniejszych rodzajów ryzyka rynkowego występujących w działalności Grupy Kapitałowej należy zaliczyć ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe.

W procesie monitorowania ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa stosuje:

- model wartości zagrożonej (VaR), zakładający 99% przedział ufności oraz 1- i 10-dniowy okres utrzymywania portfela,
- analizę wrażliwości (BPV), zakładającą zmianę czynników ryzyka o 1 p.b.,
- analizę scenariuszy, tzw. test warunków skrajnych,
- analizę luki stopy procentowej, stanowiącą zestawienie odsetkowych (oprocentowanych) aktywów i pasywów.

Dla potrzeb kontroli ryzyka Grupa Kapitałowa przeprowadza test warunków skrajnych, polegający na dokonywaniu serii symulacji wpływu niekorzystnych rynkowych czynników ryzyka na wynik zrealizowany oraz na poziom VaR. Test skrajnych warunków przeprowadzany jest dla składu portfela z każdego dnia roboczego testowanego miesiąca. Wpływ skrajnych warunków maksymalnych hipotetycznych strat na podstawie historycznych zmian stóp zwrotu. Wpływ skrajnych warunków na poziom VaR szacuje się przy założeniu, że:

- odchylenia standardowe przyjmują największe notowane wartości z okresu, z którego dostępne są dane historyczne w bazie danych,
- współczynniki korelacji poszczególnych pozycji generujących ryzyko w portfelu są skrajnie niekorzystne, co oznacza, że przyjmują wartości 1 lub -1, w zależności od tego czy dana pozycja jest, odpowiednio, długa lub krótka.

System limitów w Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

1. w zakresie księgi bankowej na wynik na portfelu oceniany jest poprzez szacowanie:
 - limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego,
 - limit maksymalnej wartości względnej współczynnika luki,
 - limity z tytułu ryzyka opcji klienta,
 - limity z tytułu ryzyka bazowego,
2. w zakresie portfela instrumentów dłużnych:
 - limity wartości zagrożonej dla poszczególnych portfeli,
 - limit duration (średni okres trwania) papierów wartościowych w portfelach dostępnym do sprzedaży oraz handlowym
 - limity BPV dla poszczególnych portfeli,

W analizowanym okresie limity BPV dla poszczególnych portfeli kształtowały się następująco

- portfel subinwestycyjny - 400 tys. zł,
- portfel handlowy -10 tys. zł.

Wykorzystanie ww. limitów kształtowało się następująco

1. portfel subinwestycyjny:
 - 31.12.2009 - 51,04%,
 - 31.12.2010 - 72,81%,

2. portfel handlowy:

- 31.12.2009 – 6,60%,
- 31.12.2010 – 0%.

Dla potrzeb kontroli ekspozycji na ryzyko walutowe Bank monitoruje poziom maksymalnej otwartej pozycji walutowej na koniec dnia. Limit dla otwartej pozycji wynosi równowartość 5 mln EUR, przeliczonych dla poszczególnych walut według kursu średniego NBP obowiązującego w dniu sprawozdawczym. Limit ten został ustanowiony w IV kwartale 2010 roku, w związku ze zwiększeniem skali działalności handlowej Banku. Na koniec 2010 roku całkowita pozycja walutowa ukształtowała się na poziomie 1,60 mln zł (0,40 mln EUR); dla porównania – według stanu na koniec 2009 roku całkowita pozycja walutowa Banku wyniosła 0,38 mln zł.

Do limitów ograniczających poziom narażenia Banku na ryzyko walutowe, a wynikających z obowiązujących w Banku procedur wewnętrznych i wprowadzonych uchwałami Zarządu Banku, zalicza się również;

- limit wartości zagrożonej (VaR),
- limity zaangażowania Banku wobec banków zagranicznych,
- limity dla krajów.

Informację dotyczącą kształtowania się limitów VaR dla poszczególnych portfeli oraz stopnia ich wykorzystania przedstawia poniższa tabela.

	31.12.2010		31.12.2009	
	Limit	Wykorzystanie	Limit	Wykorzystanie
Portfel instrumentów stopy procentowej	7 411	2 765	6 340	1 441
Subportfel handlowy (instrumenty stopy procentowej w portfelu handlowym)	741	0	634	4
Portfel pozycji walutowych	350	17	75	26
Portfel zagregowany (portfele pkt. 1 - 3)	7 761	2 765	6 415	1 442
Portfel inwestycji na rynku kapitałowym	13 000	489	7 000	572

Zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych na 31 grudnia 2010 roku

	PLN	Waluta						Razem	
		EUR		USD		CHF			Pozostałe waluty w przeliczeniu na PLN
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie		
Aktywa									
Kasa, środki w Banku Centralnym	759 497	19 284	4 895	7 120	2 402	611	193	789 664	
Należności od innych banków	379 295	164 162	41 452	65 460	22 084	869	275	627 384	
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pochodne instrumenty finansowe	1 044	0	0	0	0	0	0	1 044	
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 362 488	125 299	31 639	1 281	432	0	0	5 489 068	
inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 789 225	58	15	0	0	0	0	5 789 283	
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3 005 239	0	0	0	0	0	0	3 005 239	
Inwestycje w jednostki podporządkowane	846	0	0	0	0	0	0	846	
Rzeczowe aktywa trwałe	149 635	0	0	0	0	0	0	149 635	
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wartości niematerialne	34 859	0	0	0	0	0	0	34 859	
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	0	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 988	0	0	0	0	0	0	5 988	
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inne aktywa	303 055	73	18	20	7	0	0	303 148	
Razem aktywa	15 791 171	308 576	78 019	73 881	24 925	1 480	468	16 196 158	
								20 650	

cd Zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych na 31 grudnia 2010 roku

	Waluta								Razem		
	PLN		EUR		USD		CHF			Pozostałe waluty	
		w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie		w przeliczeniu na PLN	
Zobowiązania											
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	13 164 159	61 662	244 186	19 799	58 686	1 878	1 878	593	17 596	13 486 505	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	699	0	0	0	0	0	0	0	0	699	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów	1 697 620	17 083	67 653	4 901	14 528	276	276	87	3 475	1 783 552	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	233 222	0	0	0	0	0	0	0	0	233 222	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7 266	0	0	0	0	0	0	0	0	7 266	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	299	0	0	0	0	0	0	0	0	299	0
Pozostałe zobowiązania	124 921	0	0	0	0	0	0	0	0	124 921	0
Rezerwy	4 442	0	0	0	0	0	0	0	0	4 442	0
Razem zobowiązania	15 232 628	78 745	311 839	24 700	73 214	2 154	2 154	680	21 071	15 640 906	0
Kapitały	555 252	0	0	0	0	0	0	0	0	555 252	0
Razem zobowiązania	15 787 880	78 745	311 839	24 700	73 214	2 154	2 154	680	21 071	16 196 158	0
Zaangażowanie netto	3 291	-726	-2 863	225	667	-674	-674	-212	-421	0	0
Pozycje pozabilansowe											
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	1 899 120	1 171	4 638	302	897	0	0	0	0	1 904 655	0
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	66 624	1 505	5 960	125	371	0	0	0	46	73 001	0
Pozabilansowe instrumenty finansowe	89 327	21 470	85 028	1 461	4 329	0	0	0	1 983	180 667	0
Razem pozycje pozabilansowe	2 055 071	24 146	95 626	1 888	5 597	0	0	0	2 029	2 158 323	0

Zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych na 31 grudnia 2009 roku

	Waluta						Razem	
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN		w przeliczeniu na PLN
Aktywa								
Kasa, środki w Banku Centralnym	201 015	14 892	3 625	6 346	2 226	359	2 858	
Należności od innych banków	1 198 330	133 194	32 422	45 196	15 857	969	14 218	
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	
Pochodne instrumenty finansowe	722	0	0	0	0	0	0	
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	18 072	0	0	0	0	0	0	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 097 176	59 982	14 601	520	183	0	0	
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 167 966	17 334	4 219	0	0	0	0	
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 944 383	0	0	0	0	0	0	
Inwestycje w jednostki podporządkowane	778	0	0	0	0	0	0	
Rzeczowe aktywa trwałe	137 642	0	0	0	0	0	0	
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	0	0	0	
Wartości niematerialne	26 058	0	0	0	0	0	0	
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	27	0	0	0	0	0	0	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 841	0	0	0	0	0	0	
Aktywa trwałe przeznaczane do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0	
Inne aktywa	32 530	68	17	12	4	0	0	
Razem aktywa	11 834 540	225 470	54 884	52 074	18 270	1 328	17 076	
			480				12 130 488	

cd Zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych na 31 grudnia 2009 roku

	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty w przeliczeniu na PLN	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie		
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	9 703 018	187 490	45 638	40 835	14 326	1 231	13 567	9 946 141	
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pochodne instrumenty finansowe	1 435	0	0	0	0	0	0	1 435	
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zobowiązania wobec Klientów	1 331 857	58 584	14 260	14 473	5 078	179	1 500	1 406 593	
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	150 361	0	0	0	0	0	0	150 361	
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	16 802	0	0	0	0	0	0	16 802	
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pozostałe zobowiązania	121 584	0	0	0	0	0	0	121 584	
Rezerwy	5 948	0	0	0	0	0	0	5 948	
Razem zobowiązania	11 331 005	246 074	59 898	55 308	19 404	1 410	15 067	11 648 864	
Kapitały	481 624	0	0	0	0	0	0	481 624	
Razem zobowiązania	11 812 629	246 074	59 898	55 308	19 404	1 410	15 067	12 130 488	
Zaangażowanie netto	21 911	-20 604	-5 014	-3 234	-1 134	-82	2 009	0	
Pozycje pozabilansowe									
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	1 633 174	5 807	1 414	0	0	0	0	1 638 981	
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	63 219	3 903	950	442	155	0	0	67 564	
Pozabilansowe instrumenty finansowe	162 938	157 344	38 300	4 276	1 500	0	780	325 358	
Razem pozycje pozabilansowe	1 859 351	167 054	40 664	4 718	1 655	0	780	2 031 903	

Aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Grupy Kapitałowej sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2010 roku według umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy)

	Oprocentowane					Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat		
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	671 678	0	0	0	0	117 986	789 664
Należności od innych banków	607 055	8 999	11 330	0	0	0	627 384
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	1 044	1 044
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 306 903	8 448	14 973	83 776	74 968	0	5 489 068
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 214 536	435 068	528 182	1 164 901	178 046	268 550	5 789 283
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 087 055	857 061	51 435	0	9 688	0	3 005 239
Inwestycje w jednostki podporządkowane	0	0	0	0	0	846	846
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	149 635	149 635
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	34 859	34 859
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	5 988	5 988
Aktywa trwałe przeznaczane do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
Inne aktywa	0	0	0	0	0	303 148	303 148
Razem aktywa	11 887 227	1 309 576	605 920	1 248 677	262 702	882 056	16 196 158

cd Aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Grupy Kapitałowej sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2010 roku według umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy)

	Oprocentowane					Razem
	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	9 894 545	1 868 644	1 708 839	0	0	13 486 505
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	699
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów	1 621 689	100 270	25 795	35 422	282	1 783 552
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów	89 535	143 687	0	0	0	233 222
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	7 266
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	299
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	124 921
Rezerwy	0	0	0	0	0	4 442
Razem zobowiązania	11 605 769	2 112 601	1 734 634	35 422	282	15 640 906
Kapitały	0	0	0	0	0	555 252
Razem zobowiązania	11 605 769	2 112 601	1 734 634	35 422	282	16 196 158
Zaangażowanie netto	281 458	-803 025	-1 128 714	1 213 255	262 420	0
Pozycje pozabilansowe						
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	0	0	0	0	0	1 904 655
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	1 474	0	0	0	73 001
Pozabilansowe instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	180 667
Razem pozycje pozabilansowe	0	1 474	0	0	0	2 158 323

Aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Grupy Kapitałowej sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2009 roku według umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy)

	Oprocentowane					Razem
	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	130 026	0	0	0	0	225 470
Należności od innych banków	1 300 608	76 668	14 631	0	0	1 391 907
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	722
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	745	0	17 327
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 066 456	38 010	28 671	12 470	12 071	0
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 350 608	190 445	698 765	523 002	228 922	193 558
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 077 100	857 629	0	0	9 654	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	0	0	0	0	0	778
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	137 642
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	26 058
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	27
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	9 841
Aktywa trwałe przeznaczane do sprzedaży	0	0	0	0	0	0
Inne aktywa	0	0	0	0	0	32 610
Razem aktywa	8 924 798	1 162 752	742 067	536 217	250 647	12 130 488
						514 007

cd Aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Grupy Kapitałowej sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2009 roku według umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy)

	Oprocentowane					Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat		
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	7 562 760	1 242 549	1 135 544	0	0	5 288	9 946 141
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	1 435	1 435
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów	1 379 897	19 396	5 936	73	1 182	109	1 406 593
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów	6 816	143 545	0	0	0	0	150 361
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	16 802	16 802
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	121 584	121 584
Rezerwy	0	0	0	0	0	5 948	5 948
Razem zobowiązania	8 949 473	1 405 490	1 141 480	73	1 182	151 166	11 648 864
Kapitały	0	0	0	0	0	481 624	481 624
Razem zobowiązania	8 949 473	1 405 490	1 141 480	73	1 182	632 790	12 130 488
Zaangażowanie netto	-24 675	-242 738	-399 413	536 144	249 465	-118 783	0
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	0	0	0	0	0	1 638 981	1 638 981
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	1 500	0	0	0	66 064	67 564
Pozabilansowe instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	325 358	325 358
Razem pozycje pozabilansowe	0	1 500	0	0	0	2 030 403	2 031 903

51.4 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych.

Zarządzanie Ryzykiem Operacyjnym

Ryzyko operacyjne - określa się w Grupie Kapitałowej jako ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów logistycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym BPS S.A.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku BPS S.A. wdrożono według postanowień Uchwały Nr 383/2008 Komisji Nadzoru Finansowego, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wyznaczają:

- Regulamin organizacji Systemu Zarządzania Ryzykiem Grupy Kapitałowej.
- Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym na lata 2011-2013 – w której określono najistotniejsze cele zarządzania ryzykiem operacyjnym do końca 2013 roku.
- Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku.

Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku składa się z:

- Rady Nadzorczej,
- Zarządu,
- Departamentu Audytu,
- Komitetu Ryzyka Operacyjnego,
- Biura Zarządzania Ryzykiem,
- Samodzielnego Stanowiska Kontroli Ryzyka oraz
- Komórek organizacyjnych i jednostek sprzedażowych.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante (straty potencjalne) poprzez samoocenę poziomu ryzyka oraz ex post (straty rzeczywiste) poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych.

Poziom rzeczywistego ryzyka operacyjnego jest mierzony za pomocą Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI), przy czym definicje wskaźników podlegają modyfikacjom dokonywanym przez Komitet Ryzyka Operacyjnego zgodnie ze zmianami profilu ryzyka operacyjnego Banku.

Określono poziomy graniczne (limity) poziomu ryzyka operacyjnego wyrażonego za pomocą wartości KRI.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Informacja ta zawiera:

- analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych,
- analizę wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego,
- analizę wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Braku Zgodności
- szacunkowe i prognostyczne obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika (BIA)

Zarządowi Banku prezentowana jest również bieżąca informacja o istotnych stratach operacyjnych.

Bank stosuje następujące metody ograniczania ryzyka operacyjnego (oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka):

- modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- przenoszenie odpowiedzialności (outsourcing);
- zabezpieczenia fizyczne;
- zabezpieczenia finansowe (ubezpieczenia).

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wspierany przez system informatyczny AZRO (Risk Operon).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych zorganizowane jest w ramach „Regulaminu Organizacji Systemu Zarządzania ryzykiem Grupy Kapitałowej”. W spółkach wdrożono dokumenty strategiczne oraz instrukcje w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych są spójne z zasadami bankowymi. Zdarzenia operacyjne są ewidencjonowane w systemie AZRO. Obliczane są wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego.

Bank otrzymuje od podmiotów zależnych raporty oceny poziomu ryzyka oraz szacowanie kapitału wewnętrznego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w ramach grupowego procesu ICAAP.

Zarządzanie ciągłością działania

W Grupie Kapitałowej wdrożono Plan Zachowania Ciągłości Działania. Plan przewiduje między innymi odtworzenie funkcjonowania krytycznych procesów Banku oraz podmiotów zależnych w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub katastrofy naturalnej. Grupa Kapitałowa dysponuje strukturami awaryjnymi: Zapasowym Centrum Informatycznym oraz Siedzibą Zapasową. Wydajność oraz gotowość tych struktur jest okresowo testowana.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika zgodnie z postanowieniami Uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego. W Banku rozpoczęto prace projektowe zmierzające do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą zaawansowaną AMA opartą na wewnętrznych modelach statystycznych.

52. Zarządzanie kapitałem

Funkcjonowanie systemu zarządzania kapitałem w Grupie Kapitałowej opiera się na poniższych regulacjach zewnętrznych:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz.U.2002, Nr 72, poz.665, z późniejszymi zmianami),
- Uchwała KNF nr 76/2010 z dnia 10.03.2010 roku oraz Uchwała Nr 369/2010 KNF z dnia 12.10.2010 zmieniająca uchwałę Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Uchwała KNF nr 367/2010 z dnia 12.10.2010 roku,
- Uchwała KNF nr 383/2008 z dnia 17.12.2008 roku.

W Grupie Kapitałowej istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału funkcjonujący na podstawie „Instrukcji funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) w Banku BPS S.A.”, „Polityki zarządzania kapitałem w Banku BPS S.A.” oraz „Instrukcji wyznaczania w Banku BPS S.A. wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz współczynnika wypłacalności”. Odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Polityka zarządzania kapitałem oraz Instrukcja funkcjonowania procesu ICAAP, zatwierdzone są przez Radę Nadzorczą Banku. Zasady wyznaczania kapitału wewnętrznego podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

Celem zarządzania kapitałem jest:

- utrzymanie funduszy własnych na poziomie zgodnym z przepisami prawa, a także zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku,
- sukcesywne zwiększanie poziomu funduszy własnych w celu umożliwienia dalszego rozwoju działalności i wzmocnienia pozycji na polskim rynku usług bankowych,

- utrzymywania kapitału na poziomie, który pozwala na zapewnienie optymalnej obsługi zrzeszonych Banków Spółdzielczych,
- efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez stałe monitorowanie poziomu wykorzystania kapitału, które umożliwia optymalizowanie działalności w kierunku rozwoju produktów o oczekiwanym poziomie absorpcji kapitału.

Polityka zarządzania kapitałem

Polityka zarządzania kapitałem określa przede wszystkim zasady zarządzania kapitałem w sytuacjach normalnych i awaryjnych, preferowaną strukturę funduszy własnych oraz długoterminowe cele kapitałowe. Za merytoryczne przygotowanie polityki zarządzania kapitałem odpowiedzialne jest Biuro Strategii i Analiz. Zarząd odpowiada za skuteczność systemu zarządzania kapitałem i ryzykiem, a Rada Nadzorcza ostatecznie zatwierdza proces oceny adekwatności kapitałowej. Polityka jest uaktualniana przynajmniej raz na trzy lata w celu dostosowania kierunku rozwoju Banku do zmian profilu ryzyka Banku i jego otoczenia gospodarczego.

Proces oceny adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa oznacza spełnienie wymagań regulacyjnych w zakresie wymogów kapitałowych (Filar I NUK) oraz kapitału wewnętrznego (Filar II NUK).

Proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału został opisany w ramach wewnętrznej procedury ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Instrukcja ICAAP zawiera wytyczne dotyczące zasad oceny istotności ryzyk oraz metody wyznaczania kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka. Celem oceny adekwatności kapitału jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Grupa Kapitałowa dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmuje pomiar, monitorowanie, raportowanie, limitowanie i kontrolę adekwatności kapitałowej, efektywną alokację kapitału oraz procedury awaryjne.

Mierniki adekwatności kapitałowej:

- współczynnik wypłacalności, którego minimalny poziom zgodnie z ustawą Prawo bankowe, wynosi 8%, zarówno dla Banku, jak i Grupy Kapitałowej,
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego, której dopuszczalny minimalny poziom, zgodnie z ustawą Prawo bankowe, wynosi 1,0.

Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia ustawy Prawo bankowe oraz uchwały nr 381/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie pomniejszeń funduszy podstawowych, zmienionej uchwałą nr 367/2010 KNF z dnia 12 października 2010 roku, obowiązującą od danych za 31 grudnia 2010 roku. Dane za rok 2009 zostały doprowadzone do porównywalności zgodnie z zapisami przedmiotowej uchwały.

Fundusze własne Grupy Kapitałowej składają się z funduszy podstawowych i funduszy uzupełniających.

W skład funduszy podstawowych wchodzi:

- fundusze zasadnicze obejmujące: kapitał zakładowy, kapitał zapasowy, kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka,
- wynik finansowy netto w trakcie zatwierdzania oraz wynik netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, zgodnie z art. 127 pkt 2c ustawy Prawo Bankowe.

Fundusze podstawowe pomniejszone są o:

- wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej,
- zaangażowania kapitałowe Banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe – w wysokości 50% tych zaangażowań,
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

W skład funduszy uzupełniających wchodzi:

- fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych
- zobowiązania podporządkowane,
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży – w wysokości 80% ich wartości przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym.

Fundusze podstawowe pomniejszone są o:

- zaangażowania kapitałowe Banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe – w wysokości 50% tych zaangażowań,

Struktura funduszy własnych Grupy Kapitałowej

Fundusze własne grupy kapitałowej	31.12.2010	31.12.2009
Fundusze podstawowe (Tier 1)	413 776	402 613
Kapitał akcyjny	133 247	133 247
Kapitał zapasowy	268 592	227 997
Kapitał rezerwowy	26 674	26 674
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	11 300	7 700
Wynik z lat ubiegłych	30 317	51 945
Wartości niematerialne i prawne wycenione wg wartości bilansowej	-34 859	-26 058
Zaangażowanie kapitałowe	-11 493	-10 630
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	-17 318	-13 048
Udziały niekontrolujące	7 316	4 786
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	184 313	88 808
Zobowiązania podporządkowane	186 685	97 535
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	9 121	1 903
Zaangażowanie kapitałowe	-11 493	-10 630
Razem fundusze własne	598 089	491 421

Regulacyjne wymogi kapitałowe (Filar I NUK)

W zakresie ryzyka kredytowego na potrzeby sprawozdawcze roku 2010 Grupa Kapitałowa stosuje metodę standardową (SA), obejmującą wykorzystanie parametrów regulacyjnych wskazanych w Uchwale 76/2010 KNF, zmienioną Uchwałą nr 369/2010. z dnia 12 października 2010 roku obowiązującą od danych za 31 grudnia 2010 roku. Dane za rok 2009 zostały doprowadzone do porównywalności zgodnie z zapisami przedmiotowej uchwały.

W zakresie ryzyka operacyjnego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę wskaźnika bazowego BIA (Basic Indicator Approach).

W obszarze ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metody standardowe w zgodzie z wymogami regulacyjnymi KNF.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku skala działalności handlowej Banku i Grupy Kapitałowej była znacząca, w związku z czym wyliczane były następujące wymogi kapitałowe:

- ryzyko kredytowe – w tym ryzyko kredytowe instrumentów z księgi bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta,
- ryzyko rynkowe – w tym ryzyko walutowe, cen towarów, cen kapitałowych papierów wartościowych, szczególnie cen instrumentów dłużnych oraz ryzyko ogólne stóp procentowych,
- ryzyko operacyjne.

Regulacyjny wymóg kapitałowy oraz współczynnik wypłacalności

Wymogi kapitałowe	31.12.2010	31.12.2009
Ryzyko kredytowe, w tym:	455 552	354 914
- ryzyko kontrahenta	0	0
Ryzyko rynkowe	0	0
Ryzyko operacyjne	36 565	35 340
Łączny wymóg kapitałowy	492 117	390 254
Współczynnik wypłacalności	9,72%	10,07%

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa Kapitałowa utrzymywała fundusze własne na poziomie 598.089 tys. zł, pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Współczynnik wypłacalność Grupy Kapitałowej wynosił 9,72 %, a relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego ukształtowała się na poziomie 1,059.

W ciągu roku 2010 oraz roku 2009 Grupa Kapitałowa spełniała wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

II. Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Sprawozdania finansowe Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej za wszystkie okresy sprawozdawcze do dnia 31 grudnia 2009 roku i za rok zakończony tą datą były sporządzane zgodnie z lokalnymi zasadami rachunkowości. Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku jest pierwszym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej sporządzonym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

W związku z tym Grupa Kapitałowa sporządziła sprawozdanie finansowe, które jest zgodne z MSSF mającymi zastosowanie dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku i później, jak opisano to w części poświęconej zasadom (polityce) rachunkowości Grupy Kapitałowej. Przy sporządzaniu tego sprawozdania finansowego, otwarcie sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej zostało przygotowane na dzień 1 stycznia 2009 roku tj. na datę przejścia Grupy Kapitałowej na MSSF. Niniejsza Nota wyjaśnia podstawowe korekty wprowadzone przez Grupę Kapitałową na potrzeby przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2009 roku sporządzonego zgodnie z lokalnymi zasadami rachunkowości jak i opublikowanego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z lokalnymi zasadami rachunkowości za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Zastosowane zwolnienia

MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy pozwala na skorzystanie z pewnych zwolnień z pełnego retrospektywnego zastosowania MSSF obowiązujących w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku Grupa Kapitałowa skorzystała z następujących zwolnień:

- wycena do wartości godziwej niektórych składników rzeczowych aktywów trwałych na moment przejścia na MSSF;

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych wycenionych na moment przejścia na MSSF wyniosła 101.756 tys. zł, natomiast korekta wynikająca z wyceny wyniosła 53.543 tys. zł.

- usuwanie ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej aktywów i zobowiązań finansowych mających miejsce przed 1 stycznia 2004 roku.

Szacunki

Szacunki dokonane na dzień 1 stycznia 2009 roku, na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku są zgodne z szacunkami przeprowadzonymi na te same daty na potrzeby sprawozdań finansowych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej sporządzonych zgodnie z Ustawą o rachunkowości za wyjątkiem szacunków dotyczących utraty wartości aktywów finansowych.

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 1 stycznia 2009 roku (data przejścia na MSSF)

	Noty	PSR	Korekta	MSR/MSSF
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym		152 648	0	152 648
Należności od innych banków	A, B, I	1 317 612	-188 798	1 128 814
Pochodne instrumenty finansowe		26 029	0	26 029
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		736	0	736
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	I	3 218 672	-118 290	3 100 382
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		3 430 424	0	3 430 424
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności		2 958 718	0	2 958 718
Rzeczowe aktywa trwałe	G	83 174	53 543	136 717
Wartości niematerialne		15 054	0	15 054
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	L	28 180	-28 143	37
Inne aktywa	A, D	36 653	-2 460	34 193
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	B	8 924 048	-188 808	8 735 240
Pochodne instrumenty finansowe		22 698	0	22 698
Zobowiązania wobec klientów		1 569 671	0	1 569 671
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		66 623	0	66 623
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 873	0	1 873
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	L	28 361	-27 101	1 260
Pozostałe zobowiązania	A, D, I	230 378	-113 416	116 962
Rezerwy	E, F, I	11 797	-6 007	5 790
Wynik finansowy				
Kapitał zakładowy		133 247	0	133 247
Kapitał zapasowy		190 707	0	190 707
Kapitał z aktualizacji wyceny	C	1 551	-1 016	535
Niepodzielony wynik finansowy	C, D, E, F, G, I, L	53 582	52 200	105 782
Wynik roku bieżącego		0	0	0
Pozostałe kapitały		31 974	0	31 974
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej razem		411 061	51 184	462 245
Udziały niekontrolujące		1 390	0	1 390
Suma zobowiązań i kapitałów finansowych		1 377 310	1 377 310	1 377 310

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Noty	PSR	Korekta	MSR/MSSF
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym		225 470	0	225 470
Należności od innych banków	A, B, J	1 207 847	184 060	1 391 907
Pochodne instrumenty finansowe		722	0	722
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		18 072	0	18 072
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	I, J	4 258 449	-100 771	4 157 678
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		3 185 300	0	3 185 300
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	J	3 397 502	-453 119	2 944 383
Inwestycje w jednostki podporządkowane		778	0	778
Rzeczowe aktywa trwałe	G	86 359	51 283	137 642
Wartości niematerialne		26 058	0	26 058
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		27	0	27
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	L	27 870	-18 029	9 841
Inne aktywa	A, D	35 558	-2 948	32 610
Aktywa razem		12 370 012	(39 771)	12 330 241
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	B	10 179 626	-233 485	9 946 141
Pochodne instrumenty finansowe		1 435	0	1 435
Zobowiązania wobec klientów		1 406 593	0	1 406 593
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		150 361	0	150 361
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		16 802	0	16 802
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	L	16 886	-16 886	0
Pozostałe zobowiązania	A, D, I	233 504	-111 920	121 584
Rezerwy	E, I	14 575	-8 627	5 948
Zobowiązania razem		12 019 562	(370 918)	11 648 644
Własny kapitał				
Kapitał zakładowy		133 247	0	133 247
Kapitał zapasowy		227 997	0	227 997
Kapitał z aktualizacji wyceny	C, K	-6 984	-866	-7 850
Niepodzielony wynik finansowy	C, D, E, F, G, I	-254	52 199	51 945
Wynik roku bieżącego	D, E, F, G, I, K, L	57 064	-19 939	37 125
Pozostałe kapitały		34 374	0	34 374
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej razem		445 444	31 394	476 838
Udziały niekontrolujące		4 786	0	4 786
Kapitał własny razem		450 230	31 394	481 624
Sytuacja finansowa według MSSF		12 370 012	(39 771)	12 330 241

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Uzgodnienie wyniku finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku

	Noty	PSR	Korekta	MSR/MSSF
Przychody z tytułu odsetek	A, D	585 085	-7 774	577 311
Koszty z tytułu odsetek	B	-440 055	7 423	-432 632
<hr/>				
Przychody z tytułu prowizji i opłat	H	81 521	-9 453	72 068
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-22 188	0	-22 188
<hr/>				
Przychody z tytułu dywidend		2 586	0	2 586
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja		18 989	0	18 989
Wynik na działalności inwestycyjnej		33 605	0	33 605
<hr/>				
Pozostałe przychody operacyjne	F, H	39 006	-19 653	19 353
Pozostałe koszty operacyjne	H	-21 909	19 335	-2 574
<hr/>				
Ogólne koszty administracyjne	G, H	-185 470	7 193	-178 277
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	E, I, K	-18 880	-16 910	-35 790
<hr/>				
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych		48	0	48
<hr/>				
Podatek dochodowy		14 906	100	15 006
- bieżący podatek dochodowy		24 061	0	24 061
- odroczony podatek dochodowy	L	-9 155	100	-9 055
<hr/>				

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Uzgodnienie sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009

	Noty	PSR	Korekta	MSR/MSSF
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk (strata) netto		57 432	-19 939	37 493
Korekty razem:		227 520	19 939	247 459
Amortyzacja	G	13 041	2 260	15 301
Odsetki		-154 572	0	-154 572
Dywidendy otrzymane		-2 586	0	-2 586
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		-779	0	-779
Zmiana stanu należności od innych banków	A, B, J	86 010	44 993	131 003
Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-17 336	0	-17 336
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	J	-1 039 777	17 749	-1 022 028
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	K	234 579	150	234 729
Zmiana innych aktywów	A, D	1 095	488	1 583
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	B	1 255 578	-44 677	1 210 901
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		4 044	0	4 044
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		0	0	0
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		-163 078	0	-163 078
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	A, D	3 126	1 496	4 622
Zmiana stanu rezerw	E	2 778	-2 620	158
Zapłacony podatek dochodowy		-9 159	0	-9 159
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	L	14 906	100	15 006
Zyski (straty) jednostek podporządkowanych ujęte w wyniku finansowym		-48	0	-48
Inne korekty		-302	0	-302

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Wpływy		998 071	0	998 071
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		0	0	0
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		0	0	0
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		50	0	50
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		819 200	0	819 200
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		2 221	0	2 221
Dywidendy otrzymane		2 586	0	2 586
Inne wpływy inwestycyjne		174 014	0	174 014
Wydatki		1 300 623	0	1 300 623
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		0	0	0
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		0	0	0
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		780	0	780
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		1 271 174	0	1 271 174
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		28 669	0	28 669
Inne wydatki inwestycyjne		0	0	0

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł.)

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Wpływy	86 884	0	86 884
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek	0	0	0
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	83 208	0	83 208
Wpływy netto z emisji i dopłat do kapitału	3 676	0	3 676
Inne wpływy finansowe	0	0	0
Wydatki	20 217	0	20 217
Splaty długoterminowych kredytów i pożyczek	0	0	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	14 491	0	14 491
Inne wydatki finansowe	5 726	0	5 726

Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	49 067	0	49 067
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-332	0	-332
Środki pieniężne na początek okresu	1 031 975	0	1 031 975

- o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0	0
--	---	---	---

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Przekształcenie kapitału własnego z PSR na MSSF

Noty do uzgodnienia kapitału własnego na 1 stycznia 2009 roku i 31 grudnia 2009 roku:

- A** Wyłączenie aktywów i zobowiązań z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
Grupa Kapitałowa wyłącza aktywa i zobowiązania ZFŚS ponieważ nie spełniają one warunków definicji aktywów i zobowiązań według MSSF/MSR.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 1.316 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 1.189 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 1.144 tys. zł.
- B** Wyłączenie aktywów i zobowiązań związanych z pożyczkami z obcych środków
Ze względu na brak kontroli nad aktywami i zobowiązaniami związanymi z pożyczkami z obcych środków Grupa Kapitałowa wyłącza pozycje aktywów i zobowiązań ze sprawozdania z sytuacji finansowej, koszty i przychody ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 250.725 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 233.486 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 188.808 tys. zł.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2010 to 8.273 tys. zł, w roku 2009 to 7.423 tys. zł.
- C** Wyłączenie ustawowego przeszacowania wartości środków trwałych
Grupa Kapitałowa dokonała ustawowego przeszacowania środków trwałych w 1995 roku. Zgodnie z MSSF/MSR powyższe przeszacowanie zostało odniesione na wynik z lat ubiegłych.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 1.002 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 1.016 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 1.016 tys. zł.
- D** Wyłączenie przychodów zastrzeżonych
W MSSF/MSR nie występuje kategoria przychodów zastrzeżonych. Grupa Kapitałowa wyłącza przychody zastrzeżone w korespondencji z należnymi przychodami.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 4.226 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 2.056 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 1.621 tys. zł.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2010 to 435 tys. zł, w roku 2009 to 351 tys. zł.
- E** Wyłączenie rezerwy na ryzyko ogólne
Rezerwy na ryzyko ogólne nie spełniają definicji „rezerw” według MSSF/MSR. Z tego tytułu Grupa Kapitałowa wyłącza je ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 11.540 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 7.940 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 5.540 tys. zł.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2010 to 3.600 tys. zł, w roku 2009 to 2.400 tys. zł.
- F** Wyłączenie rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia
Rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia nie spełniają definicji „rezerw” według MSSF/MSR. Z tego tytułu Grupa Kapitałowa wyłącza je z sprawozdania z sytuacji finansowej. W związku z rozwiązaniem rezerwy w 2009 roku w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości powyższe wyłączenie miało również wpływ na skonsolidowany rachunek zysków i strat w roku 2009.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2009 to 318 tys. zł.
Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2009 to 318 tys. zł.
- G** Nowa wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych zgodnie z MSSF 1
Zgodnie z MSSF 1 Grupa Kapitałowa skorzystała z możliwości wyceny pozycji nieruchomości w wartości godziwej, w wyniku której wycena stała się nową wartością początkową. Szczegółowe informacje opisane zostały w zastosowanych zwolnieniach na moment przejścia na MSSF.

Korekta na dzień 31 grudnia 2010 to 48.912 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 51.283 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 53.543 tys. zł.

Korekta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat z tytułu odpisów amortyzacyjnych w roku 2010 to 2.370 tys. zł, w roku 2009 to 2.260 tys. zł.

H Wyłączenie kosztów i przychodów z działalności agencyjnej

Grupa Kapitałowa świadczy usługi na rzecz innych podmiotów, które zgodnie z MSSF/MSR kwalifikuje jako działalność agencyjną. Grupa Kapitałowa unettowała wartość przychodów z kosztami z tego tytułu.

Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2010 to 26,632 tys. zł, w roku 2009 to 28,789 tys. zł.

I Odpisy na utratę wartości aktywów

Grupa Kapitałowa do wyceny aktywów finansowych stosuje MSR 39. Grupa Kapitałowa dokonała obliczenia odpisów z tytułu utraty wartości. Korekty dotyczyły pozycji „Należności od innych banków”, „Kredyty i pożyczki udzielonych klientom”, a także rezerw na zobowiązania pozabilansowe wykazywane w pozycji „Rezerwy” oraz odsetek zastrzeżonych wykazywanych zgodnie z Ustawą o Rachunkowości w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Korekty w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 137.150 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 136.040 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 117.975 tys. zł.

Korekty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w roku 2010 to 852 tys. zł, w roku 2009 to 19.160 tys. zł.

J Reklasyfikacja papierów wartościowych z portfela utrzymywanych do terminu zapadalności do portfela pożyczek i należności

Grupa Kapitałowa dokonała reklasyfikacji papierów wartościowych z portfela utrzymywanych do terminu zapadalności klasyfikowanymi zgodnie z polskimi standardami rachunkowości do portfela pożyczek i należności, ponieważ papiery te nie spełniały definicji według MSSF/MSR portfela utrzymywanych do terminu zapadalności.

Reklasyfikowane wartości w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 163.726 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 453.119 tys. zł.

K Odwrócenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości na udziały w portfelu dostępnych do sprzedaży

Zgodnie z MSSF/MSR nie występuje możliwość odwrócenia odpisów aktualizujących przez rachunek zysków i strat dla kapitałowych instrumentów finansowych. Grupa Kapitałowa dokonała stosownej korekty.

Wartość odwróconego odpisu na dzień 31 grudnia 2010 oraz roku 2009 to 150 tys. zł.

Wyłączone wartości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat w roku 2009 to 150 tys. zł.

L Korekta odroczonego podatku dochodowego

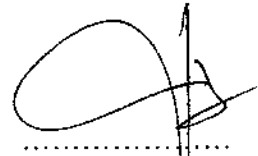
Grupa Kapitałowa dokonała obliczenia wpływu powyższych korekt na przyszłe zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego ujmując je w odroczonym podatku, a także dokonała kompensaty składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość wpływu korekt konsolidacyjnych na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 to 28.671 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2009 to 18.029 tys. zł, na dzień 1 stycznia 2009 to 28.143 tys. zł.

Podpisy

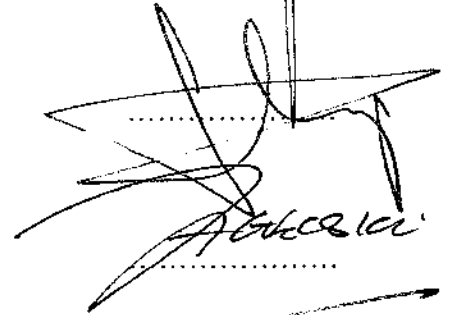
Mirosław Anastazy Potulski

Prezes Zarządu

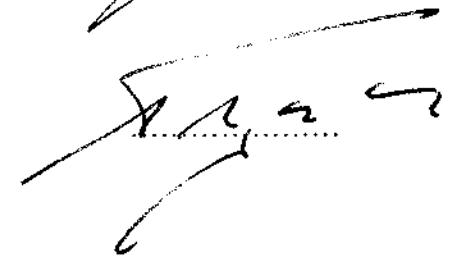
Piotr Pokropek

Wiceprezes Zarządu

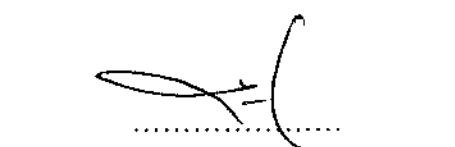
Krzysztof Adam Jagielski

Wiceprezes Zarządu

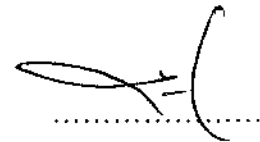
Aleksander Jarosław Trojanowicz

Wiceprezes Zarządu

Anna Zawada

Główny Księgowy Banku

Warszawa dnia 06 czerwca 2011 roku

Niniejsze sprawozdanie zawiera 119 kolejno ponumerowanych stron.

